

CSYSTEMS™

PROGRAMSKI PAKET ZA KNJIGOVODSTVO

COBA Systems

PROIZVODNJA

OBRAČUN NEDOVRŠENE PROIZVODNJE

23.02.2019

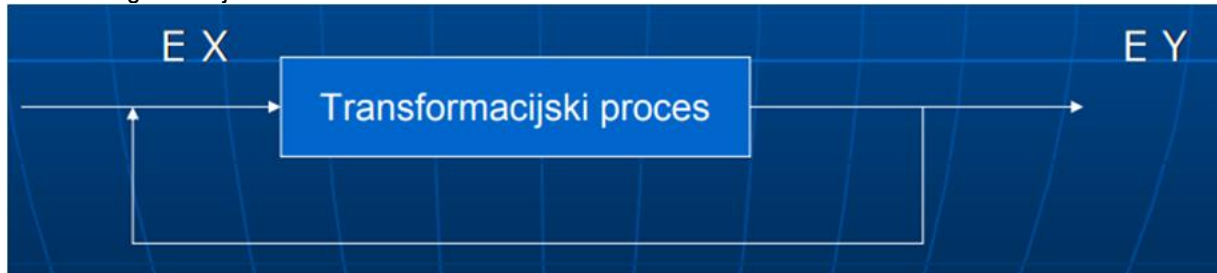
AUTOMATSKI OBRAČUN PROIZVODNJE U PROGRAMU ZA KNJIGOVODSTVO CSYSTEMS 2018

DEO 1 NEDOVRŠENA PROIZVODNJA

04.02.2018

PROIZVODNJA

Proizvodi predstavljaju osnovni motiv za organizovanje proizvodnih procesa i proizvodnje. Proizvodnja je transformacijski proces ili sistem i predstavlja skup ulaznih (X) i izlaznih (Y) tokova različite organizacije.

Ulazni (X) tokovi su

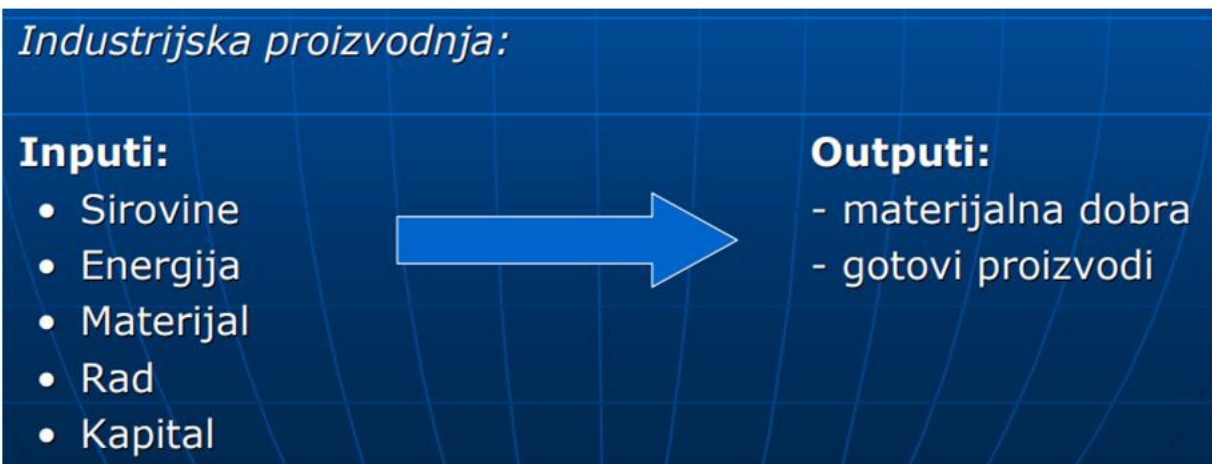
- Materija
- Energija
- Informacije

Izlazni (Y) tokovi su

- Proizvodi
- usluge

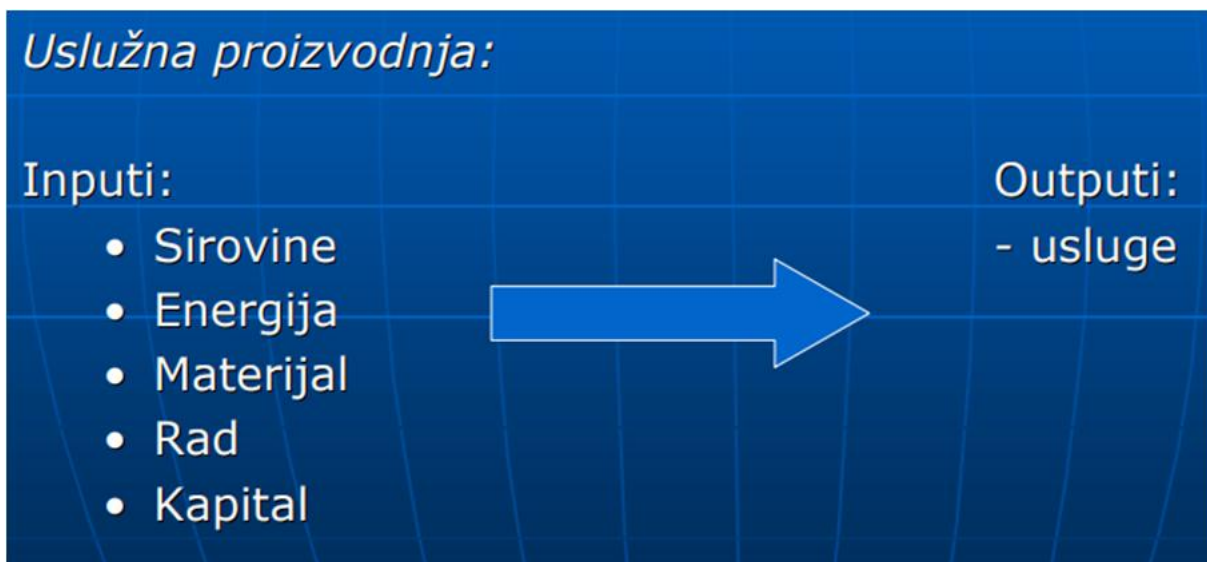
Transformacijski proces predstavlja transformaciju ulaza (X) u izlaz (Y) i kontroliše i sledeće elemente:

- povratna veza
- okruženje
- ponašanje sistema

Upravljanje proizvodnjom - menadžeri za

- kontrolu proizvodnje,
- kvalitet,
- nadzor na proizvodnim linijama

Upravljanje proizvodnjom - menadžeri za:

- Hotele
- Restorane
- Avio kompanije
- Banke
- Trgovine na malo
- Banje i sl...

Računarsko upravljanje proizvodnjom koristi se

- Za upravljanje zalihama
- Za terminiranje proizvodnje
- Za kontrolu kvaliteta
- Za sistem praćenja troškova
- Za računarom podržanu proizvodnju
- Za Computer asisted design – CAD
- Za računarom podržano oblikovanje RPO

NEDOVršENA PROIZVODNJA

U proizvodnoj firmi kod svakog Proizvodnog Pogona i kod pandana proizvodnom pogonu – kod Građevinskog Gradilišta, na kraju poslovne godine vrši se utvrđivanje iznosa nedovršene proizvodnje (NP), popisom i procenom utrošaka sadržanih u nedovršenim proizvodima u proizvodnom pogonu i popisom i procenom ili obračunom utrošaka sadržanih u nedovršenom građevinskom objektu na Gradilištu.

Ovaj utvrđeni iznos **nedovršene proizvodnje (NP)** na kraju poslovne godine prenosi se u narednu poslovnu godinu kao **iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine** ili kao **Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje (PSNP)**.

Pojam nedovršene proizvodnje može da bude prilično apstraktan kada se pominje u knjigovodstvenoj literaturi i stručnim časopisima. Autori tih tekstova podsvesno polaze od pretpostavke da je to samo po sebi jasno. Međutim, ne samo da nije samo po sebi jasno, već se isti pojam na različite načine tumaču kod standardne proizvodnje a na različite načine kod građevinarstva i drugih sličnih proizvodnji. Zatim, jedna interpretacija je za nedovršenu proizvodnju koja se dobija u procesu proizvodnje koji započinje i završava se u jednoj (knjigovodstvenoj ili fiskalnoj) poslovnoj godini, a druga je za proces proizvodnje koji traje više godina. Ovde sam pokušao da vuzuelno predstavim slučajeve izračunavanja Nedovršene Proizvodnje koji su pokriveni automatskim izračunavanjem i operacijama u programu za obračun proizvodnje CSYSTEMS.

Nedovršena Proizvodnja su u stvari zalihe

Zalihe su deo obrtnih sredstava neophodnih za normalno obavljanje proizvodnje i prodaje, i one omogućavaju da se ovi procesi odvijaju sa minimalnim poremećajima. Za njihovo angažovanje se često angažuju velika finansijska sredstva koja prouzrokuju značajan iznos troškova kapitala. U proizvodnim preduzećima u SAD ulaganja u zalihe predstavljaju približno 20% ulaganja u ukupna sredstva, dok u trgovinskim preduzećima to učešće iznosi oko 30%.

Knjigovodstveno gledano zalihe sasvim sigurno nisu jedina važna stavka u bilansu stanja preduzeća, ali polazeći od interesa zajmodavca one vrlo često predstavljaju ključni faktor u odlučivanju o tome treba li nekom preduzeću dodeliti kredit za razvoj, finansijsku konsolidaciju ili slično.

Zalihe se reprodukuju u periodu kraćem od godinu dana, ili najduže u toku jednog proizvodnog ciklusa. One omogućavaju da se proces proizvodnje i prodaje u preduzeću obavlja normalno, odnosno bez zastoja ili uz minimalne poremećaje.

Postoje tri osnovne vrste zaliha:

- sirovine i materijal
- **nedovršena proizvodnja**
- gotovi proizvodi, odnosno roba

Sirovine i materijal su dobra koja se nalaze u skladištu, odnosno koja još nisu predata u proces proizvodnje. Zalihe nedovršene proizvodnje predstavljaju sredstva koja se nalaze u tekućoj proizvodnji, na kojima se još obavljaju proizvodne operacije, da bi se kompletirao gotov proizvod. Gotovi proizvodi su završena dobra, spremna na prodaju. U trgovinskom preduzeću radi se o zalihama robe namenjene prodaji kupcima.

Zalihe sirovina i materijala

Zalihe sirovina i materijala obuhvataju sitan inventar i ambalažu. One predstavljaju dobra koja se nalaze u skladištu i nisu još predata u proizvodnju. U IT industriji one predstavljaju procesore, kartice, čipove, baterije, itd. Veličina zaliha zavisi od njihovih karakteristika. Neke sirovine i materijali se mogu nabaviti odmah, u toku istog dana, ukoliko se dobavljači nalaze u istom mestu i ako ih imaju na zalihama. Međutim, najčešće će od trenutka slanja porudžbine do trenutka isporuke proteći izvestan vremenski period. Od dužine slanja tog perioda zavisice i veličina zaliha koje će se držati. Jeftinije sirovine i materijali mogu se nabavljati u većim količinama, dok se kod skupih mora voditi računa da zalihe budu što manje, kako bi se izbegla angažovanja znatnih finansijskih sredstava. Sirovine i materijali koji se lako kvare, lome, podložne isparenju ili brzo zastaravaju, treba pribavljati u manjim količinama.

Zalihe nedovršene proizvodnje

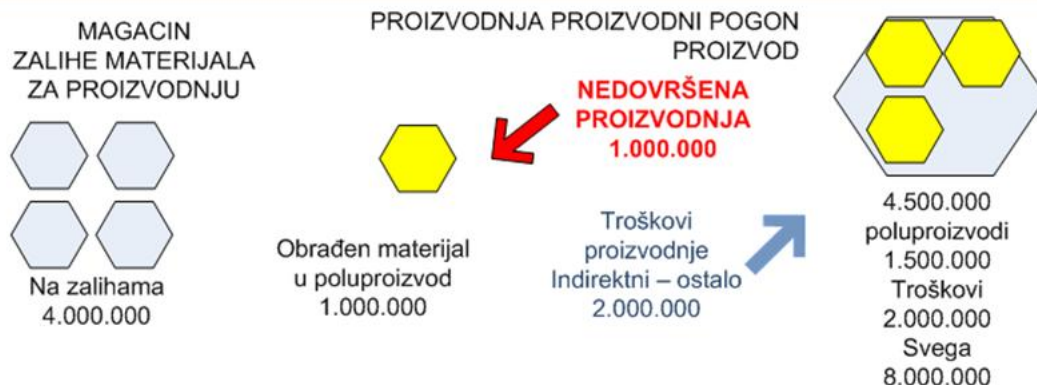
Zalihe nedovršene proizvodnje predstavljaju sredstva koja se nalaze u tekućoj proizvodnji. Na njima se još obavljaju proizvodne operacije da bi se kompletirali gotovi proizvodi. U IT industriji kompjuteri ili štampači koji se montiraju predstavljaju zalihe nedovršene proizvodnje. Ulaganja u ove zalihe zavise od dužine i složenosti proizvodnog procesa. Ako je za proizvodnju nekog proizvoda potrebno izvršiti veliki broj operacija sa određenim vremenskim trajanjem, onda će i proces proizvodnje biti dug, odnosno zahtevaće više vremena. Skraćenje procesa proizvodnje može se ostvariti boljim planiranjem, organizacijom i kontrolom procesa proizvodnje.

SLIKA 1

1.1 PROIZVODNJA U PROIZVODNOM POGONU (PRVA GODINA)

1.2 PROIZVODNJA U PROIZVODNOM POGONU (DRUGA GODINA)

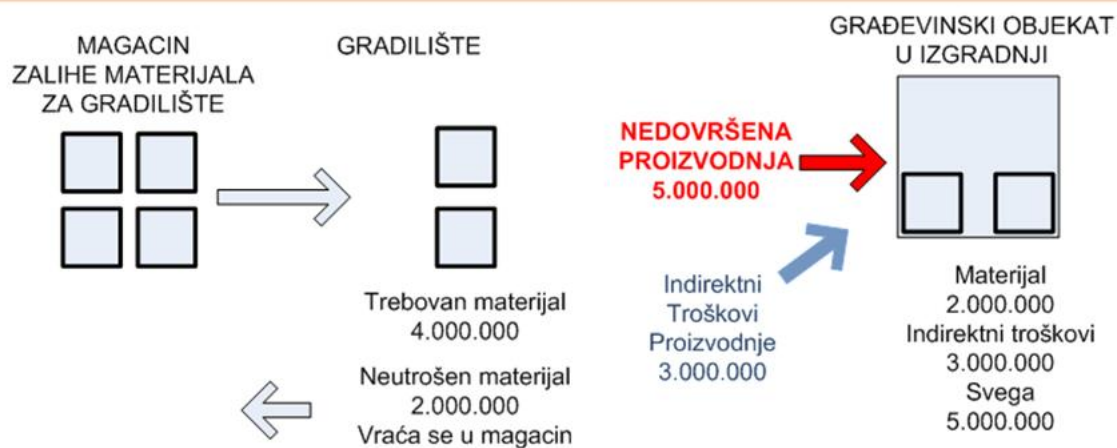

1.3 PROIZVODNJA U PROIZVODNOM POGONU (TREĆA GODINA - ZAVRŠETAK)

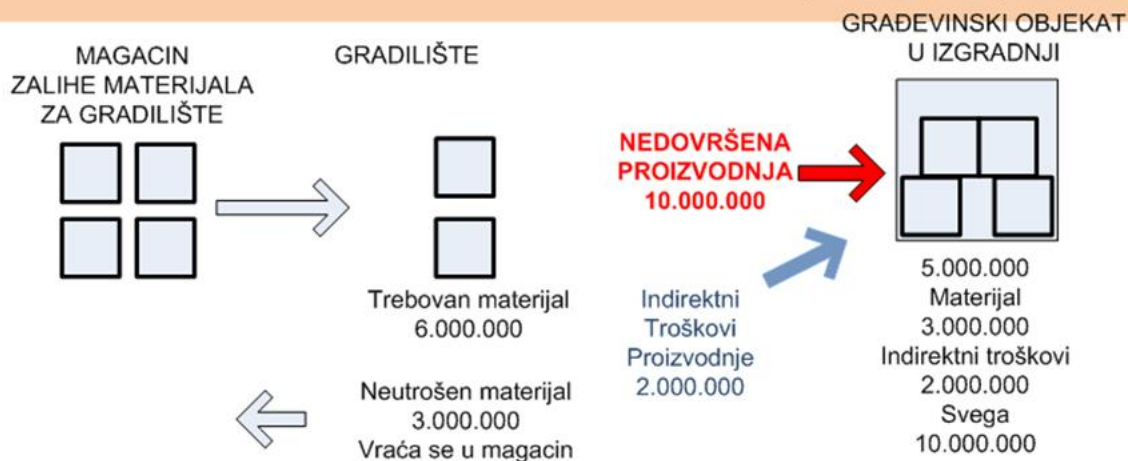

SLIKA 2

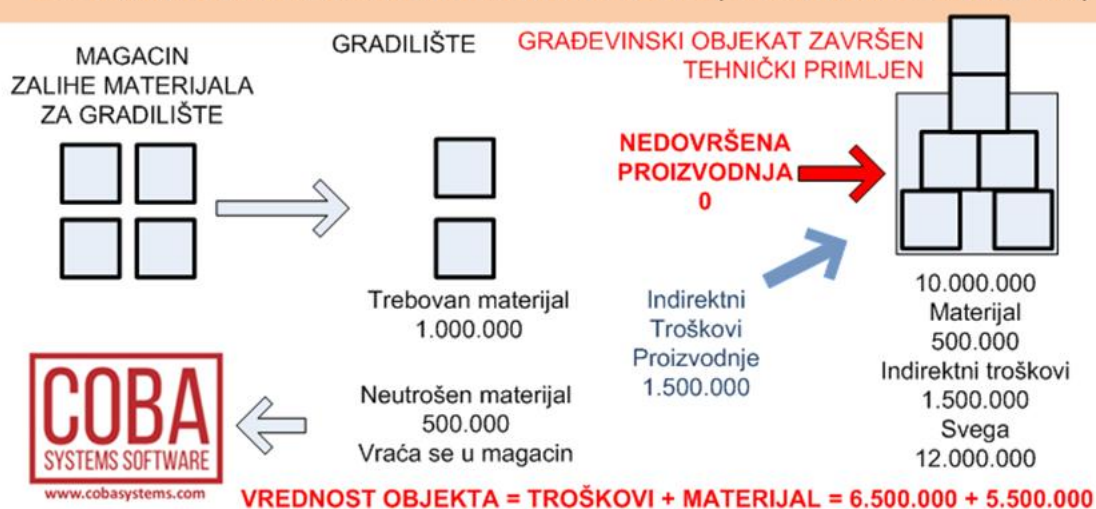
2.1. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (PRVA GODINA)

2.2. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (DRUGA GODINA)

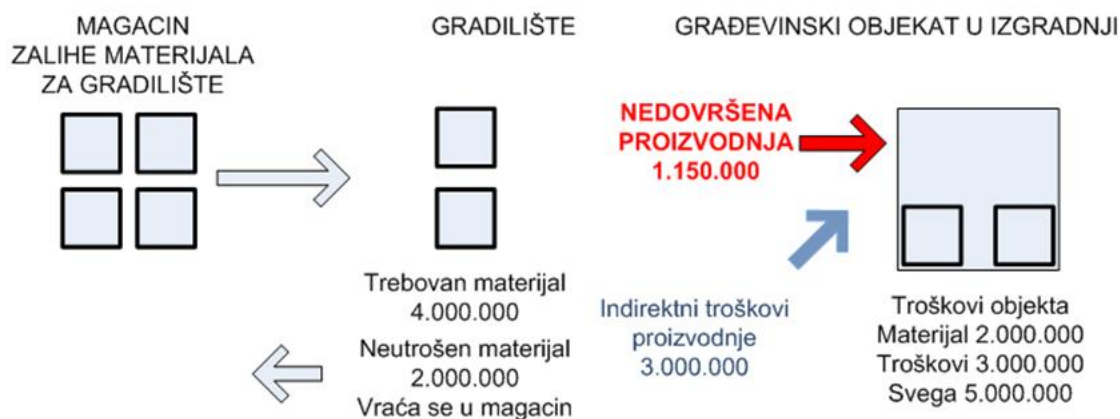

2.3. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (TREĆA GODINA - ZAVRŠETAK)

SLIKA 3

3.1. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE IZVOĐAČ (PRVA GODINA)

Izgradnja i završetak objekta Ugovoren za iznos od 15.000.000,00

Fakturisano do ovog momenta 3.500.000,00 a to je 23 % od ugovorenog iznosa

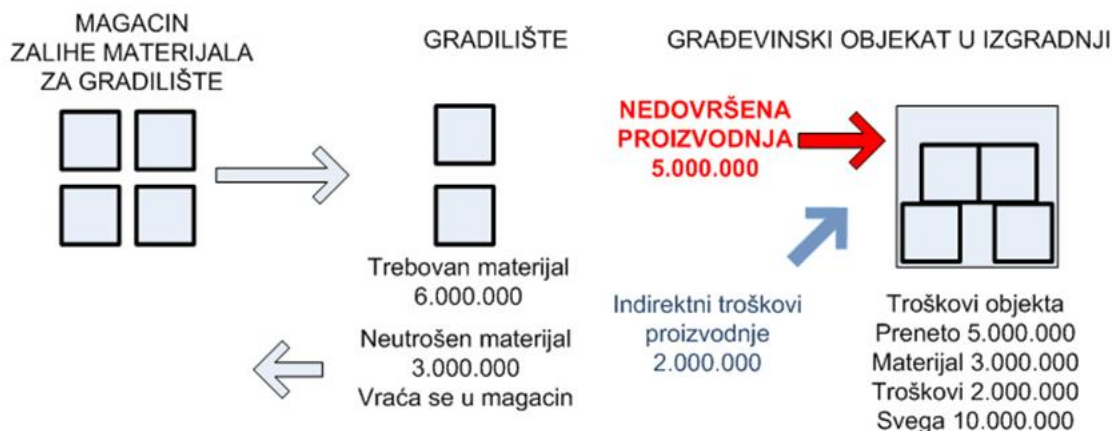
Uloženo para u izgradnju do ovog momenta = 3.000.000,00 + 2.000.000,00 = 5.000.000,00

Nedovršena proizvodnja = 5.000.000,00 x 23% = 1.150.000,00

Napomena:

Firma Izvođač radova u ovom primeru radi sa svojim materijalom. Ako radi sa materijalom investitora, tada se iz Iznosa: **Uloženo para u izgradnju do ovog momenta** isključuje materijal.

3.2. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE IZVOĐAČ (DRUGA GODINA)

Izgradnja i završetak objekta Ugovoren za iznos od 15.000.000,00

Fakturisano do ovog momenta 7.500.000,00 a to je 50 % od ugovorenog iznosa

Uloženo para u izgradnju do ovog momenta = 5.000.000,00 + 5.000.000,00 = 10.000.000,00

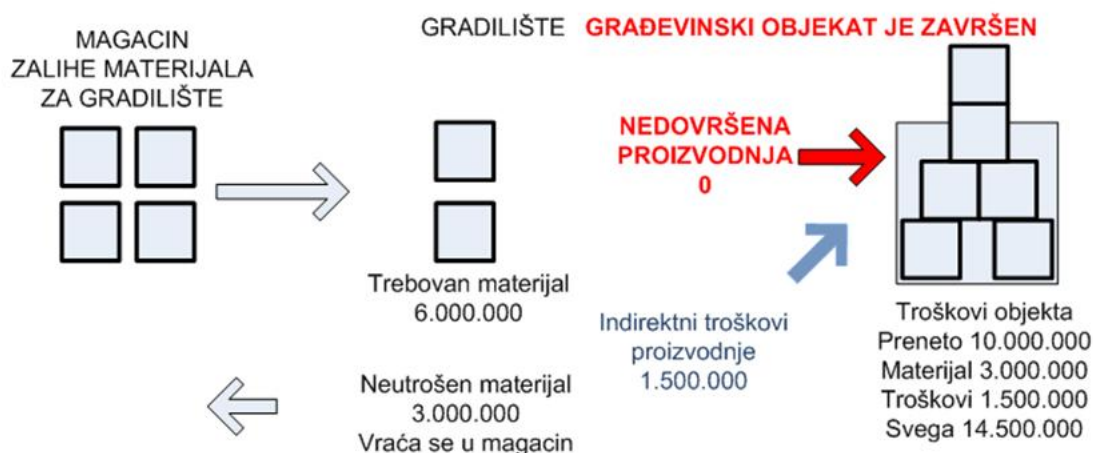
Nedovršena proizvodnja = 10.000.000,00 x 50% = 5.000.000,00

Napomena:

Firma Izvođač radova u ovom primeru radi sa svojim materijalom. Ako radi sa materijalom investitora, tada se iz Iznosa: **Uloženo para u izgradnju do ovog momenta** isključuje materijal.

SLIKA 4

3.3. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE IZVOĐAČ (TREĆA GODINA - ZAVRŠETAK)

Izgradnja i završetak objekta Ugovoren za iznos od 15.000.000,00

Fakturisano do ovog momenta 15.000.000,00 a to je 100 % od ugovorenog iznosa

Uloženo para u izgradnju do ovog momenta = 6.500.000,00 + 8.000.000,00 = 14.500.000,00

Nedovršena proizvodnja = 0,00

Napomena:

Firma Izvođač radova u ovom primeru radi sa svojim materijalom. Ako radi sa materijalom

investitora, tada se iz Iznosa: **Uloženo para u izgradnju do ovog momenta** isključuje materijal.

1	Ugovorena cena izgradnje građevinskog objekta za 3 godine	15.000
2	Planirani finalni troškovi gradnje građevinskog objekta za 3 godine	12.500
3	Vrednost izvedenih radova u prvoj godini = materijal + ostali troškovi	5.000
4	Procenat izvedenih radova = Vrednost radova : Planirani finalni troškovi	$5.000 : 12.500 = 40\%$
5	Procenat preostalih radova = 100 % - Procenat izvedenih radova	$100 \% - 40 \% = 60 \%$
6	Nedovršena proizvodnja = Planirani finalni troškovi x Procenat preostalih r.	$12.500 \times 60 \% = 7.500$

A. PRAVILA ZA OBRAČUN PROIZVODNJE U PROGRAMU ZA OBRAČUN PROIZVODNJE CSYSTEMS

U programu za obračun proizvodnje CSYSTEMS postoje sledeća pravila za utvrđivanje iznosa nedovršene proizvodnje i za obračun stvarne cene koštanja proizvodnje

A.1 Označavanje Proizvodnih Pogona i Građevinskih Gradilišta (proizvodni pogoni u građevinarstvu)

(P) – Proizvodni pogon u proizvodnoj firmi

(I) – Građevinsko gradilište firme koja je **Investitor i Izvođač** građevinskih radova

(G) – Građevinsko gradilište firme koja je **samo Izvođač** građevinskih radova za drugog investitora

Kod **(P)** iznos nedovršene proizvodnje utvrđuje se isključivo popisom i eventualno procenom. Kod

(I) i kod **(G)** iznos nedovršene proizvodnje utvrđuje se popisom, procenom i obračunom odnosno izračunavanjem procenta nedovršene proizvodnje i primenom tog procenta na iznos ukupnih troškova proizvodnje (direktni+indirektni).

A.2 Iznos Nedovršene Proizvodnje NP za posmatrani period

Kod Gradilišta **(I)** Nedovršena Proizvodnja je uvek jednaka ukupnim troškovima proizvodnje za posmatrani period

$$NP=TP$$

Kod pogona **(P)**, gradilišta **(I)** i gradlišta **(G)** Nedovršena Proizvodnja ne može nikako biti veća od zbira Ukupnih troškova proizvodnje i Prenetog stanja nedovršene proizvodnje iz prošle godine

$$NP \leq TP + PSNP$$

A.3 Magacin gotovih proizvoda – Zalihe gotovih proizvoda

Kod Pogona **(P)**

obavezno postoje tri objekta koja učestvuju u procesu proizvodnje:

1. Magacin repromaterijala i sirovina – zalihe materijala (fizički objekat)
2. Proizvodni pogon – zalihe nedovršene proizvodnje (fizički objekat)
3. Magacin gotovih proizvoda – zalihe gotovih proizvoda (fizički objekat)

Stvarna cena koštanja zaliha gotovih proizvoda

U ovom slučaju ako magacin gotovih proizvoda ima preneto stanje zaliha iz protekle poslovne godine, te zalihe se u programu za robno knjigovodstvo vode **po planskim cenama**. Program za obračun proizvodnje koristi za obračun proizvodnje vrednost tih zaliha koju preuzima iz magacina gotovih proizvoda sa datuma **01.01.2018** ili druge posl.godine. Ova vrednost upisuje se ručno u program za obračun proizvodnje **pa se zatim koriguje**.

Za potrebe obračuna proizvodnje ova vrednost se mora korigovati na vrednost zaliha **po stvarnoj ceni koštanja** odnosno po **Neto Prodajnoj Ceni** a ne po planskoj ceni koštanja. Pošto se bez izvršenog obračuna proizvodnje ne zna stvarna cena koštanja zaliha gotovih proizvoda, prvo se izvrši obračun proizvodnje sa vrednošću zaliha po planskoj ceni, čime se dobije obračunska vrednost zaliha **po stvarnoj ceni koštanja**, koja se sada upiše kao nova vrednost zaliha u program za proizvodnju umesto planske vrednosti, pa se ponovo izvrši finalni obračun proizvodnje ali sada sa ispravnom cenom zaliha.

Dakle, u ovim slučajevima se vrši dvostruki obračun proizvodnje ili rekurzija obračuna proizvodnje. Program to odrađuje automatski i prikazuje izvršenu korekciju vrednosti zaliha u izveštaju o obračunu proizvodnje. Pri tome, planska cena i vrednost zaliha u magacinu gotovih proizvoda se ne menjaju. Detaljnije u naslovu: *Gotovi proizvodi i Nedovršena proizvodnja na zalihama*

Kod Gradilišta (I)

odnosno kod Gradilišta firme koja je i Investitor i Izvođač građevinskih radova, takođe postoje ta tri objekta, jer ova firma kao gotove proizvode u finalu dobija Građevinski objekat ili stanove u tom objektu ili poslovni i drugi prostor u tom objektu, gde svaka jedinica tog prostora ima svoju kvadraturu i cenu i može predstavljati jedan gotov proizvod:

1. Magacin građevinskog materijala – zalihe materijala (fizički objekat)
2. Građevinsko Gradilište ili Radilište – zalihe nedovršene proizvodnje (fizički objekat)
3. Magacin gotovih proizvoda – zalihe gotovih proizvoda (virtuelni magacin)

U toku izgradnje Građevinskog objekta koji u finalu kao izgrađen i tehnički primljen predstavlja gotov proizvod, magacin gotovih proizvoda kao **knjigovodstveni (virtuelni) objekat** ne treba formirati u programu a ako je formiran **ne sme imati nikakve zalihe**, odnosno zalihe moraju biti nula. Kada je Građevinski objekat izgrađen, tehnički primljen i uknjižen i kada je dobio upotrebnu dozvolu, postaje gotov proizvod koji se, pored ostalog, može staviti u prodaju, a prethodno se mora staviti u magacin gotovih proizvoda koji se tada formira. U magacin gotovih proizvoda građevinski objekat ili njegove jedinice (stanovi, poslovne i druge prostorije i slično) uvode se **po stvarnoj ceni koštanja** dobijenoj obračunom proizvodnje i dodatnim kalkulacijama. Kako se Građevinski objekat dodatnim kalkulacijama stavlja u magacin gotovih proizvoda detaljnije je objašnjeno u naslovu: *Građevinski objekat kao gotov proizvod u virtuelnom magacinu gotovih proizvoda*

Kod Gradilišta (G)

odnosno kod Gradilišta firme koja je samo Izvođač građevinskih radova, a) sa svojim materijalom ili b) sa materijalom koji daje investitor, postoje samo dva objekta ili samo jedan objekat, jer ova firma nema svoj gotov proizvod pa nema ni magacin gotovih proizvoda. Gotov proizvod odnosno Izgrađeni Građevinski objekat je vlasništvo Investitora izgradnje:

- 1.a Magacin građevinskog materijala – zalihe materijala (fizički objekat)
- 2.a Građevinsko Gradilište ili Radilište – zalihe nedovršene proizvodnje (fizički objekat)
- ili
- 1.b Građevinsko Gradilište ili Radilište – zalihe nedovršene proizvodnje (fizički objekat)

A.4 Glavna knjiga – označavanje konta direktnih i indirektnih troškova

A.4.1 Konta

Konta direktnih troškova imaju analitiku po objektima, gde su objekti Proizvodni Pogoni ili Građevinska Gradilišta. Objekti su iznačeni šiframa od **00** do **99**. Podrazumeva se da troškovi knjiženi na konto sa šifrom objekta pripadaju tom objektu.

5110-60-20 Gradilište 60 - troškovi po stopi 20% za gradilište objekat = 60

5310-52 Gradilište 52 - Usluge transportne izvršene za gradilište objekat = 52

Šifra objekta mora biti oznaka od **00** do **99** napisana posle četvorocifrenog broja konta po pravilima 5110-60-20 inače program neće drugo označavanje tumačiti kao šifru objekta, na primer kod konta 5110-3 neće 3 biti tumačeno kao šifra objekta 3 i ovaj konto biće od strane programa stavljen u grupu konta bez šifre objekta odnosno u grupu konta indirektnih troškova.

Konta indirektnih troškova nemaju analitiku po objektima:

- 5131** Trošak - gorivo i mazivo.
5210 Zarada - Bruto - Doprinosi poslodavca
5200-D Zarada - Bruto - Doprinosi zaposlenog

A.4.2 Podela troškova proizvodnje – konta troškova i rashoda

U obračunu troškova proizvodnje učestvuju konta grupa: **51, 52, 53, 54** eventualno **55**. Ova konta obrađuju se po defaultu od strane programa u procesu automatskog obračuna proizvodnje.

Ako se u obračun uključuju dodatne grupe konta i konta, moraju se te grupe i ta konta označiti (čekirati) iz operacije: **PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE** koja se nalazi u programu: **OBRAČUN PROIZVODNJE STEP-BY-STEP**. Iz označenih grupa konta, uzimaju se konta i stanja tih konta kao:

- TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE odnosno kao
- DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE

Ova konta dele se u dva skupa:

- KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON
- KONTA INDIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

Ova podela se vrši čekiranjem konta direktnih i indirektnih troškova iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

Posebna napomena: sva konta koja su u kontnom planu otvorena kao analitička konta po objektu firme (proizvodni pogon, gradilište, magacin materijala, magacin gotovih proizvoda, prodavnica sopstvenih proizvoda) na primer konto 5100-11 gde je 11 šifra pogona/gradilišta, tretiraju se od strane programa za obračun proizvodnje kao **KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON**.

A.5 Glavna knjiga – početno stanje (prenos stanja iz protekle godine)

U glavnoj knjizi mora postojati nalog početnog stanja, prenosa stanja iz protekle godine, sa brojem naloga 00000 i vrstom dokumenta PS i sa datumom naloga 01.01.2018 odnosno poslovne godine. Ako takav nalog ne postoji i na njemu nema korektnih knjiženja proizvodnje, doći će do prijave greške u izveštaju o obračunu proizvodnje u naslovu: (O) IZVEŠTAJI: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

B. PROIZVODNI POGON I NEDOVRŠENA PROIZVODNJA

Kod Proizvodnog Pogona se na kraju godine vrši utvrđivanje iznosa nedovršene proizvodnje, popisom i procenom utrošaka sadržanih u nedovršenim proizvodima u proizvodnom pogonu.

Ovaj utvrđeni iznos nedovršene proizvodnje na kraju poslovne godine prenosi se u narednu poslovnu godinu kao **iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine** ili kao **Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje**.

Primer:

B.1. Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje (PSNP) iz 2016 u 2017

Ako je na kraju 2016 godine dobijen iznos nedovršene proizvodnje = 4.000 din to znači da proizvodnja dela proizvoda nije završena u 2016 godini i radovi se prenose u 2017 godinu. U 2017 godinu prenosi se ovaj iznos nedovršene proizvodnje od 4.000 din na konto **1100/9500** i u 2017 godini zove se **Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje**

DATUM	KONTO NAZIV	KONTO	DUG	POT
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	1100	4.000	
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	9500	4.000	

U 2017 godini sada postoji preneto stanje nedovršene proizvodnje iz 2016 godine = **4.000 din.**

Pravilo:

Program za obračun proizvodnje automatski preuzima iz glavne knjige preneto stanje nedovršene proizvodnje sa konta **1100** ali samo sa naloga početnog stanja glavne knjige **koji mora imati broj naloga: 00000** zatim oznaku za **vrstu dokumenta: PS** (Preneto Stanje) i **datum naloga: 01.01.2018** odnosno tekuće poslovne godine. Ako u glavnoj knjizi postoji preneto stanje (početno stanje) na kontu 1100 mora isto to postojati i na kontu 9500, kako bi program za obračun proizvodnje ispravno radio.

B.2.1. Umanjenje Nedovršene Proizvodnja (UMNP) i Nedovršena Proizvodnja (NP) u 2017 godini

Ako se na kraju 2017 godine utvrdi nedovršena proizvodnja u iznosu od 1.000 din, tada je došlo do umanjenja zaliha nedovršene proizvodnje za 3.000 din i knjiži se **UMANJENJE**

DATUM	KONTO NAZIV	KONTO	DUG	POT
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	1100	4.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Umanjenje zaliha nedovršene proizvodnje u 2017	1100		3.000
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Nedovršena Proizvodnja izračunata za 2017/2018	1100	1.000	

DATUM	KONTO NAZIV	KONTO	DUG	POT
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	9500	4.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Umanjenje zaliha nedovršene proizvodnje u 2017	9500		3.000
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Nedovršena Proizvodnja izračunata za 2017/2018	9500	1.000	

B.2.2. Uvećanje Nedovršene Proizvodnje (UVNP) i Nedovršena Proizvodnja (NP) u 2017 godini

A ako se na kraju 2017 godine utvrdi nedovršena proizvodnja 5.000 din. tada je došlo do uvećanja zaliha nedovršene proizvodnje za 1.000 din. I knjiži se **UVEĆANJE**

DATUM	KONTO NAZIV	KONTO	DUG	POT
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	1100	4.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje u 2017	1100	1.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Nedovršena Proizvodnja izračunata za 2017/2018	1100	5.000	

DATUM	KONTO NAZIV	KONTO	DUG	POT
01.01.2017	Nedovršena proizvodnja PS Nedovršene Proizvodnje iz 2016	9500	4.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje u 2017	9500	1.000	
31.12.2017	Nedovršena proizvodnja Nedovršena Proizvodnja izračunata za 2017/2018	9500	5.000	

C. GRAĐEVINSKO GRADILIŠTE I NEDOVRŠENA PROIZVODNJA

C.3.1. Građevinska firma je izvođač radova za nekog investitora

Kod Građevinskog Gradilišta ove firme se na kraju godine vrši utvrđivanje iznosa **nedovršene proizvodnje**, popisom i procenom utrošaka sadržanih u nedovršenom gradilištu.

Ovaj utvrđeni iznos nedovršene proizvodnje na kraju poslovne godine prenosi se u narednu poslovnu godinu kao **iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine** ili kao **Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje**.

Iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine kod klasične proizvodnje u proizvodnom pogonu (u prethodnom primeru) služi za obračun iznosa uvećanja ili iznosa smanjenja zaliha nedovršene proizvodnje u ovoj godini, da bi se trenutne utvrđene zalihe nedovršene proizvodnje mogle knjigovodstveno preneti u narednu poslovnu godinu. Na isti način se iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine koristi o kod gradilišta čiji je vlasnik firma koja je izvođač radova za nekog investitora.

U oba ova slučaja iznos nedovršene proizvodnje utvrđen u obračunskoj godini uključuje u sebe i i iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne poslovne godine, pa se u narednu poslovnu godinu prenosi samo iznos nedovršene proizvodnje utvrđen za ovu godinu. **Način knjiženja je identičan kao u tački 1, 2.1, i 2.2**

C.3.2. Građevinska firma je investitor i izvođač radova

Kod Građevinskog Gradilišta ove firme se na kraju godine vrši utvrđivanje iznosa **nedovršene proizvodnje**, popisom i procenom utrošaka sadržanih u nedovršenom gradilištu.

Ovaj utvrđeni iznos nedovršene proizvodnje na kraju poslovne godine prenosi se u narednu poslovnu godinu kao **iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prethodne godine** ili kao **Preneto Stanje Nedovršene Proizvodnje**.

Kod Građevinskog Gradilišta čiji je vlasnik firma koja je i investitor i izvođač građevinskih radova, na iznos nedovršene proizvodnje prenet iz prošle godine dodaje se iznos nedovršene proizvodnje utvrđen za ovu godinu pa se zbir prenosi u sledeću poslovnu godinu. Tako se radi sve do završetka gradilišta, kada nedovršena proizvodnja postaje jednaka nuli.

C.3.3. Obračun nedovršene proizvodnje (NP) na kraju poslovne godine za Građevinsko Gradilište

C.3.3.1. Izvedeni radovi su fakturisani u toku godine u iznosu manjem ud ukupnog ugovorenog iznosa

1	ugovoren početak i završetak gradilišta godini 2016	Završetak 2016	
2	ugovorni iznos radova na gradilištu u 2016 godini	Ugovor 2016	15.000
3	Fakturisani iznos za gradilište u 2016 godini	Fakturisano 2016	9.000
4	Stvarni troškovi gradilišta u 2016 godini	Stvarni Troškovi u 2016	6.000
5	Procenat dovršenih radova (fakturisano:ugovoreno)x100	$9.000:15.000 \times 100 = 60\%$	
6	Procenat nedovršenih radova (100-dovršeno)	$100\% - 60\% = 40\%$	
7	Iznos nedovršene proizvodnje u 2016 godini Stvarni troškovi x Procenat nedovršenih radova	$6.000 \times 40\% = 2.400$	2.400

Postoji više načina za utvrđivanje približne (priručne) vrednosti nedovršene proizvodnje za gradilište, u situacijama kada nije moguće dobiti iznos nedovršene proizvodnje koji je utvrđen popisom, procenom ili obračunom na samom Gradilištu, a na osnovu izvođačke dokumentacije i od strane šefa Gradilišta.

Ovde su prikazana samo dva takva načina koji pripadaju oprobanoj i ustaljenoj metodi KSS (Knjigovođo-snađi-se):

C.3.3.1.1 Priručno Izračunavanje Nedovršene proizvodnje Gradilišta (Mića-Banković-metoda)

UTROŠAK = troškovi proizvodnje u din

NEDOVRŠENO = procenat % (procenat nedovršene proizvodnje za posmatrani period)

DOVRŠENO = procenat % (procenat dovršene proizvodnje za posmatrani period)

$$\text{DOVRŠENO} = \frac{\text{FAKTURISANO din}}{\text{UGOVORENO din}} \times 100 = \frac{9.000}{15.000} \times 100 = 60\%$$

$$\text{NEDOVRŠENO} = 100 \% - \text{DOVRŠENO} = 40\%$$

NEDOVRŠENA PROIZVODNJA din =

$$\text{UTROŠAK din} \times \text{NEDOVRŠENO} = 6.000 \times 40\% = 2.400 \text{ din}$$

C.3.3.1.2 Priručno Izračunavanje Nedovršene proizvodnje Gradilišta (Blagoje-Coba-metoda)

Ako je izgradnja građevinskog objekta ugovorena za ukupnu cenu od 15.000, tada je izvođač radova iz svoje kalkulacije cene celog posla, na osnovu koje je uradio i dao ponudu, dobio da će ukupni troškovi za te radove iznositi na primer 13.000 i ove troškove ovde možemo nazvati FINALNI TROŠKOVI. Kad oni postoje nije problem utvrditi (izračunati) Nedovršenu proizvodnju po troškovnom metodu. Ali ako ovi troškovi ne postoje jer ih izvođač nema, tada se mogu prognozirati po sledećoj metodi:

Ako je za posmatrani period dovršeno 60% od ukupnih radova, tada je trebalo da bude napravljeno i 60% od ukupnih troškova, pa se shodno tome uzima da je iznos troškova za posmatrani period UTROŠAK jednak 60% od ukupnih troškova koji će biti napravljeni do završetka objekta. Kada taj iznos podelimo sa 60% i pomnožimo sa 100% dobijamo dinarski iznos tih ukupnih 100% troškova koji će biti napravljeni do završetka objekta, odnosno **dobijamo obračunske i prognozne FINALNE TROŠKOVE**:

$$\text{FINALNI TROŠKOVI din} = \frac{\text{UTROŠAK din}}{\text{DOVRŠENO \%}} \times 100 = \frac{6.000 \text{ din}}{60 \%} \times 100 = 10.000 \text{ din}$$

Dinarski iznos ukupne nedovršene proizvodnje je razlika između finalnih troškova i troškova za posmatrani period:

NEDOVRŠENA PROIZVODNJA din =

$$\text{FINALNI TROŠKOVI din} - \text{UTROŠAK din} = 10.000 - 6.000 = 4.000 \text{ din}$$

Pravilo:

Ovde treba voditi računa o tome da je DOVRŠENO uvek pozitivna veličina i da važi pravilo ako je nedovršeno 100 % dovršeno je 0 %, ako je nedovršeno 0% dovršeno je 100 %

C.3.3.2. Izvedeni radovi nisu fakturisani u toku godine

1	ugovoren početak i završetak gradilišta godini 2016	Završetak 2016	
2	ugovorni iznos radova na gradilištu u 2016 godini	Ugovor 2016	15.000
3	Fakturisani iznos za gradilište u 2016 godini	Fakturisano 2016	0
4	Stvarni troškovi gradilišta u 2016 godini	Stvarni Troškovi u 2016	6.000
5	Iznos nedovršene proizvodnje = Ugovor – Stvarni troškovi	15.000-6.000=9.000	9.000

C.3.3.3. Izvedeni radovi su fakturisani u toku godine na ukupan ugovoreni iznos za sve radove

1	ugovoren početak i završetak gradilišta godini 2016	Završetak 2016	
2	ugovorni iznos radova na gradilištu u 2016 godini	Ugovor 2016	15.000
3	Fakturisani iznos za gradilište u 2016 godini	Fakturisano 2016	15.000
4	Iznos nedovršene proizvodnje = Ugovor – Fakturisano (u ovom slučaju, ovo je iznos nedovršene proizvodnje za gradilište bez obzira na broj godina u kojima je građeno)	15.000-15.000=0	0

3.4. Ko i kome fakturiše kod Građevinskog Gradilišta

3.4.1. Ako je firma investitor i izvođač radova fakturiše se kupcu (firma je građevinska - ima proizvodnju - i vrši obračun proizvodnje)

3.4.2. Ako je firma izvođač radova za investitora fakturiše se investitoru (firma je građevinska - ima proizvodnju - i vrši obračun proizvodnje)

3.4.3. Ako je firma investitor radova fakturiše se kupcu (firma nema proizvodnju i ne vrši obračun proizvodnje)

3.5. Kako se fakturiše kod Građevinskog Gradilišta**3.5.1 Građevinska firma koja je i investitor i izvođač radova**

Građevinska firma koja je i investitor i izvođač radova ima ugovorenu vrednost radova (vrednost građevinskog objekta) ali ne vrši mesečno ili fazno fakturisanje izvedenih radova (ne fakturiše sama sebi), a na kraju posla po završetku gradilišta (posle obračuna proizvodnje) može da formira i magacin gotovih proizvoda u koji će preneti stanove, garaže, ili ostalo.

3.5.2. Građevinska firma koja je samo izvođač radova

Građevinska firma koja je samo izvođač radova ima ugovorenu vrednost radova (vrednost građevinskog objekta) i redovno vrši mesečno ili fazno fakturisanje izvedenih radova, a na kraju posla po završetku gradilišta nema svoj gotov proizvod i nema magacin gotovih proizvoda.

Ova firma može izračunavati iznos zaliha nedovršene proizvodnje po metodi Ugovoreno-Fakturisano (kako je objašnjeno u tački 3.3) jer ima fakturisanja.

Iznos zaliha nedovršene proizvodnje kod ove firme može se uzeti da je jednak stvarnim troškovima izgradnje (direktnim i indirektnim) za obračunsku godinu.

3.6. Ko ima zalihe gotovih proizvoda**3.6.1. Građevinska firma koja je i investitor i izvođač radova**

Za Građevinsko Gradilište koje pripada firmi koja je investitor i izvođač radova i koja na kraju dobija građevinski objekat kao sopstveni proizvod, vodi se magacin gotovih proizvoda na sledeći način:

Ako gradilište pripada firmi koja je i investitor i izvođač radova, tada sve dok se gradilište ne završi, nema nikakvog prijema gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda tog gradilišta. Potražna strana konta 9500 ne sme da postoji, i formira se samo završim obračunom proizvodnje. Tek kada se gradilište završi (na primer kada se stambena zgrada tehnički primi i uknjiži se kao vlasništvo investitora) i kada se uradi završni obračun proizvodnje za završeno gradilište, mogu se stanovi i druge prostorije uvesti u magacin gotovih proizvoda radi dalje prodaje. **Sledeće poslovne godine postojaće početno stanje zaliha magacina gotovih proizvoda iz koga će se vršiti prodaja građevinskih gotovih proizvoda, ali i tada na kontu 9500 potražuje neće biti knjiženja, pa je to u redu.**

3.6.1.1. Prijem građevinskog gotovog proizvoda u magacin gotovih proizvoda

Za razliku od gotovih proizvoda standardne proizvodnje, koji se u magacin gotovih proizvoda uvode po planskoj ceni, stanovi kao gotovi proizvodi uvode se u magacin gotovih proizvoda po stvarnoj ceni koštanja koja je dobijena iz obračuna završetka proizvodnje na gradilištu. Ova stvarna cena koštanja proizvodnje na gradilištu podeli se sa ukupnom kvadraturom prostora koji se prodaje, a zatim se svaki stan i njegova kvadratura množe sa dobijenom cenom po kvadratu i dobija se cena stana po kojoj se isti uvodi na zalihe magacina gotovih proizvoda. **U ovom slučaju, postojanje knjiženja na potražnoj strani 9500 pre vršenja obračuna proizvodnje, prouzrokuje netačan obračun proizvodnje.**

Kako se ovo rešava u programu za obračun proizvodnje

Gradilište nema magacin gotovih proizvoda dok je u radu. Kada se gradilište završi, **URADI SE OBRAČUN PROIZVODNJE** iz koga se dobije **STVARNA CENA KOŠTANJA GRAĐEVINSKOG OBJEKTA** (zgrada, stan, garaža i slično). Po ovoj stvarnoj ceni koštanja, a ne po planskoj ceni, građevinski objekat se sada zaprimi u magacin gotovih proizvoda. Umesto PLC planske cene proizvoda upiše se ova stvarna cena koštanja, a takođe i umesto PPC proizvođačke prodajne cene proizvoda (koja se donosi cenovnikom firme) upiše se ova stvarna cena koštanja.

3.6.2. Građevinska firma koja je samo izvođač radova

Ako se radi na građevinskom gradilištu od strane firme koja je izvođač radova za nekog investitora odnosno ako gradilište pripada firmi koja je samo izvođač radova, tada ta firma nema nikakve svoje gotove proizvode koji se prave na tom gradilištu, nema ni magacin gotovih proizvoda, pa nema nikakvog prijema gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda tog gradilišta. Zbog toga, Potražna strana konta 9500 ne sme da postoji, i formira se samo završim obračunom proizvodnje.

Ova Gradilišta nemaju obračun zaliha proizvodnje 6300 i kod ovih gradilišta se ne koristi Lista magacina gotovih proizvoda i podaci upisani u tu listu u programu za obračun proizvodnje. Ova Gradilišta nemaju Magacine Gotovih Proizvoda jer nemaju gotove proizvode

AUTOMATSKI OBRAČUN PROIZVODNJE U PROGRAMU ZA KNJIGOVODSTVO CSYSTEMS 2018

DEO 1

PRIMER OBRAČUNA PROIZVODNJE TIPA (P)

04.02.2018

SADRŽAJ

PROIZVODNJA

1. Shema obračuna proizvodnje za Proizvodni Pogon (P)

1. Primer obračuna proizvodnje za Proizvodni Pogon (P)

1.1. Priprema Glavne knjige

1.2. Priprema obračuna proizvodnje

1.3. Obračun proizvodnje

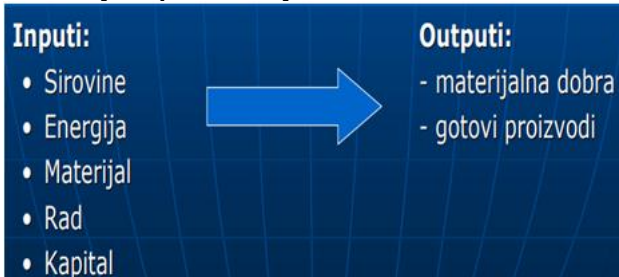
1.4. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu

1.5. Izveštaj o obračunu proizvodnje

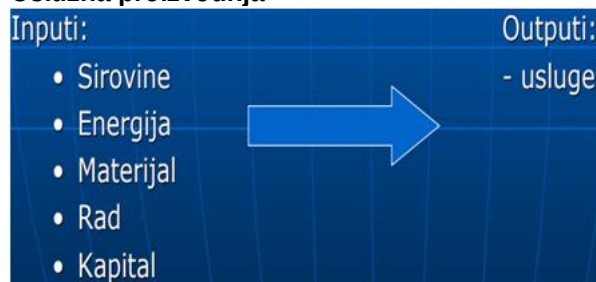
1.6. Varijante obračuna proizvodnje prema iznosu nedovršene proizvodnje

PROIZVODNJA

Industrijska proizvodnja

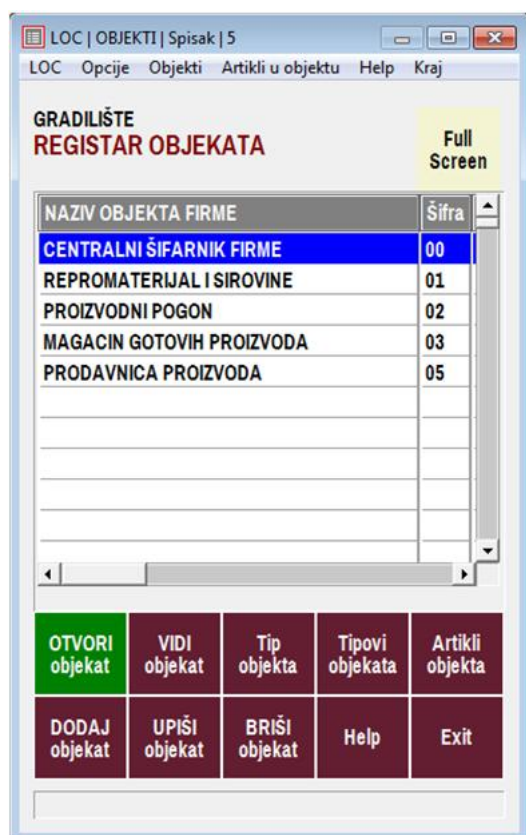
Uslužna proizvodnja

Vođenje knjigovodstva proizvodnje (masovne proizvodnje, proizvodnje po narudžbini, just in time proizvodnje, industrijske proizvodnje, uslužne proizvodnje, projektno orjentisane proizvodnje, proizvodnje u proizvodnoj liniji, serijske proizvodnje) u **Proizvodnom Pogonu**, putem programskog paketa za knjigovodstvo CSYSTEMS, zahteva postojanje sledećih objekata firme koji učestvuju u knjigovodstvu proizvodnje:

1. Magacin materijala, repromaterijala i sirovina
2. Proizvodni pogon
3. Magacin gotovih proizvoda
4. Prodavnicu sopstvenih proizvoda u maloprodaji

Slika 1

U ovom primeru koriste se objekti upisani u Registar objekata firme i prikazani na slici (slika 1)

Napomena:

Ako proizvođač ima **maloprodaju sopstvenih proizvoda** i dodatne trgovačke robe (u ovom primeru to je objekat **05**), tada se ta maloprodaja vodi na klasi 9 i Glavna knjiga za tu maloprodaju koristi sledeća analitička konta:

9120-05-20-R i **9125-05-20-R** su konta ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda

9120-05-20 i **9125-05-20** su konta PROIZVODA u maloprodaji sopstvenih proizvoda

9120-05-10-R i **9125-05-10-R** su konta ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda

9120-05-10 i **9125-05-10** su konta PROIZVODA u maloprodaji sopstvenih proizvoda

9120 = sintetika, **05** = šifra maloprodajnog objekta, **20** i **10** = stopa PDV, **R** = oznaka

U toku poslovne godine **vrši se knjiženje u glavnu knjigu i u robno-materijalno knjigovodstvo** svih inputa i outputa za ove objekte, odnosno knjiženje svih ulaznih, internih i izlaznih faktura za nabavku materijala u magacin materijala, za izdavanje materijala iz magacina materijala u proizvodnju – u proizvodni pogon, za prijem gotovih proizvoda iz proizvodnog pogona u magacin gotovih proizvoda, za prodaju gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda, za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u sopstvenu maloprodaju proizvoda, za prodaju proizvoda iz maloprodaje proizvoda, za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u magacin materijala kako bi poslužili kao materijal za neki drugi proizvod.

U toku poslovne godine **vrši se knjiženje u glavnu knjigu i u robno-materijalno knjigovodstvo** svih troškova i rashoda vezanih za poslovanje proizvodne firme. Neki od ovih troškova se mogu vezati za objekte firme date na spisku od 1 do 4 (slika 1) a neki ne mogu već su vezani za firmu. Troškovi koji su vezani za proizvodni objekat (proizvodni pogon ili drugi objekat) nazivaju se Direktni troškovi proizvodnje (DTP) a troškovi koji to nisu nazivaju se Indirektni troškovi proizvodnje (ITP). U Direktno troškove proizvodnje uvek spadaju troškovi nabavke i utroška materijala, repromaterijala i sirovina. U indirektno troškove na primer spada transport i nabavka i utrošak goriva i maziva u firmi u toku poslovne godine, jer je teško odrediti koji proizvodni pogon je koliko toga potrošio.

Na kraju poslovne godine iz postojećih knjiženih podataka na kontima glavne knjige i delom iz podataka robnog knjigovodstva materijala i proizvoda, vrši se Obračun proizvodnje čija je osnovna svrha dobijanje stvarne cene koštanja proizvodnje ili stvarne cene koštanja jedinice proizvoda.

Za izvršenje Obračuna proizvodnje iz glavne knjige se preuzimaju i koriste troškovi:

GRUPE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

U obračunu troškova proizvodnje učestvuju konta grupa: 51, 52, 53, 54, eventualno 55. Ova konta obrađuju se po defaultu. Iz označenih grupa konta, uzimaju se konta i stanja tih konta kao:

- TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

Ova Konta dele se u dva skupa:

- KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

- KONTA INDIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

Ova podela se vrši čekiranjem konta direktnih i indirektnih troškova iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

Posebna napomena: sva konta koja su u kontnom planu otvorena kao analitička konta po objektu firme (proizvodni pogon, gradilište, magacin materijala, magacin gotovih proizvoda, prodavnica

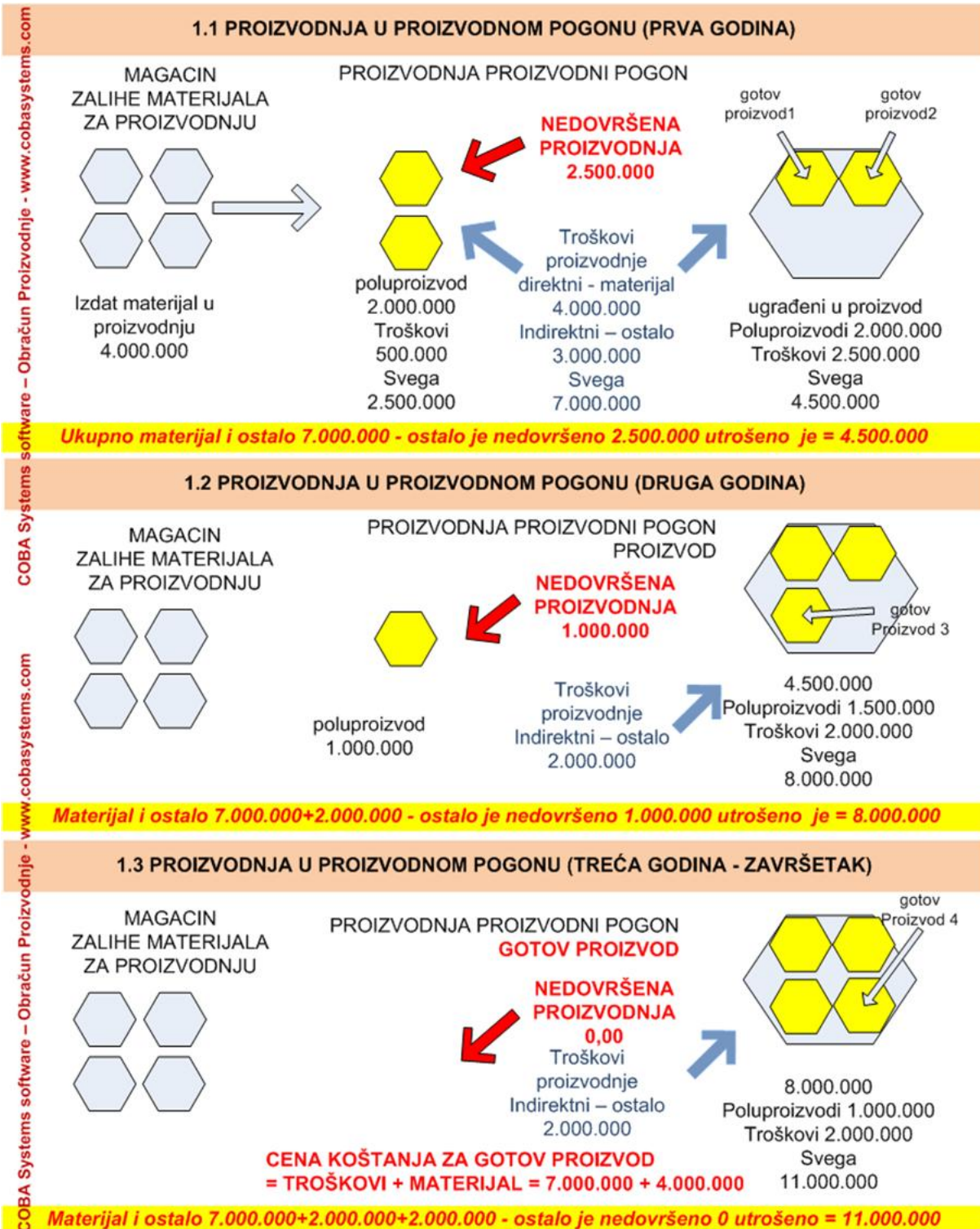
sopstvenih proizvoda) na primer konto 5100-11 gde je 11 šifra pogona ili gradilišta, tretiraju se kao KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON.

Obračun proizvodnje radi se u koracima korak-po-korak a koraci se izvršavaju sukcesivno u procesu automatskog obračuna proizvodnje iz programa **PROCESSING** iz programskog paketa CSYSTEMS:

- A. PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE
- B. TROŠKOVI NA NIVOU FIRME
- C. TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA
- D. CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE
- E. OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690
E. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-1]
- F. RAZLIKA U CENI U MALOPRODAJI PROIZVODA
F. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-2]
- G. OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300
G. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-3]
- H. OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI
H. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-4]
- O. KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

Obračunom proizvodnje PROCESSING dobija se kao rezultat IZVEŠTAJ O OBRAČUNU PROIZVODNJE koji sadrži prikazane obračune i obrazloženja po svakoj od gore prikazanih tačaka od A do O. Takođe, dobijaju se četiri naloga knjiženja tog obračuna proizvodnje u glavnoj knjizi firme, kojima je finalno proknjižen Obračun proizvodnje, kao i zalihe nedovršene proizvodnje (ako ih ima) koje se prenose u narednu poslovnu godinu. I na kraju dobija se stvarna cena koštanja proizvodnje potrebna vlasniku firme za analizu uspešnosti poslovanja i za formiranje ispravne prodajne cene proizvoda.

1. Shema obračuna proizvodnje za Proizvodni Pogon (P)

1. Primer obračuna proizvodnje za Proizvodni Pogon (P)

1.1. Priprema Glavne knjige

Proizvodni Pogon tip (P) pripada firmi koja se bavi pojedinačnom ili serijskom proizvodnjom nekog artikla, podsklopa, sklopa, odnosno Gotovog Proizvoda, koji kada je proizveden najčešće ide u prodajnu mrežu ili u drugu proizvodnju kao deo nekog drugog proizvoda. Gotov proizvod se po završenoj proizvodnji uvodi u Magacin gotovih proizvoda odakle se putem fakture prodaje kupcima, ili se putem internog računa prenosi u drugi proizvodni pogon gde se koristi kao materijal za drugi proizvod, ili se putem internog računa prenosi u sopstvene maloprodajne objekte radi prodaje kupcima na malo, a može se prenositi i u sopstvene veleprodajne objekte radi prodaje kupcima na veliko.

U ovom primeru proizvodi se serija proizvoda za tržište koja je planirana na iznos od 15.000.000 i prema planu se izvodi u proizvodnom Pogonu broj 02 a gotovi proizvodi se uvode u magacin gotovih proizvoda broj 03, u periodu od 3 godine 2017, 2018 i 2019. U istom periodu, proizvedeni proizvodi se prodaju kupcima iz magacina gotovih proizvoda, a takođe se prenose u sopstvene maloprodajne objekte odakle se prodaju kupcima na malo.

Proizvodnja je započela u 2017 godini, i u ovom primeru vrši se obračun proizvodnje Pogona broj 02 u 2018 godini i to na kraju 2018 godine za period obračuna 01.01.2018 do 31.12.2018

Pošto se radi o proizvodnji u kojoj proizvođač svoj gotov proizvod drži na zalihama i prodaje iz magacina gotovih proizvoda, i iz svojih maloprodajnih ili veleprodajnih objekata, podaci potrebni za obračun proizvodnje uzimaju se sa odgovarajućih konta glavne knjige i iz magacina gotovih proizvoda i iz svih prodajnih objekata. Iz tog razloga ovde će biti prikazano izmišljeno stanje glavne knjige i izmišljeno stanje magacina gotovih proizvoda i ostalih prodajnih objekata u momentu pre vršenja obračuna proizvodnje

1.1.1. Popis naloga glavne knjige

Glavna knjiga na datum 31.12.2018 godine treba da ima sledeće naloge: **jedan** nalog početnog stanja **00000**, zatim **n** naloga za izdavanje materijala u proizvodnju (ovde je jedan od njih – prvi, označen kao **I01-0001** - direktni troškovi proizvodnje) i **m** naloga za knjiženje ostalih troškova vezanih za proizvodnju (ovde je jedan od njih označen kao **2000** – indirektni troškovi proizvodnje), zatim ima naloge za prijem gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda **K03-0001**, za prodaju gotovih proizvoda kupcima **F03-0001**, za prenos gotovih proizvoda u maloprodaju **R03-0001** i u magacin materijala **R03-0002** i za maloprodaju gotovih proizvoda **F05-0001**

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
K03-0001	01.03.2018	5.000.000,00	5.000.000,00
F03-0001	02.03.2018	2.260.000,00	2.260.000,00
R03-0001	01.04.2018	2.100.000,00	2.100.000,00
R03-0002	01.05.2018	1.000.000,00	1.000.000,00
F05-0001	01.06.2018	2.800.000,00	2.800.000,00
I01-0001	31.12.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00

1.1.2. Nalog knjiženja početnog stanja za 2018 sa brojem 00000 i datumom 01.01.2018

Ima knjiženja prenetog stanja zaliha nedovršene proizvodnje iz 2017 godine u iznosu 1.000.000 na konto nedovršene proizvodnje objekta 02 i to na konto glavne knjige 1100, kao i na konto 9500 klase 9 obračuna troškova i učinaka (posebna glavna knjiga za proizvodnju)

Ovde nije prikazano, jer nije od značaja za obračun proizvodnje, kako je ovaj nalog zatvoren.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1100-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00
9500-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00

1.1.3. Nalog knjiženja izdavanja materijala u proizvodnju sa brojem I01-0001 i datumom 01.03.2018

Materijal se izdaje iz magacina materijala 01 u Pogon 02 i nalog sadrži vrednost materijala poslatog u pogon 02 kao direktni trošak proizvodnje u tom pogonu u iznosu 3.210.000 na konto **1010-02-20 - zalihe magacina materijala 01 po stopi poreza 20%** i na konto **5110-02-20 - zalihe materijala u pogonu 02 – materijal utrošen za proizvodnju**

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1010-01-20	01.03.2018	FI	I01-0001	0,00	3.210.000,00
5110-02-20	01.03.2018	FI	I01-0001	3.210.000,00	0,00

1.1.4. Nalog knjiženja indirektnih ostalih troškova Pogona sa brojem 2000 i datumom 31.12.2018

Ostali troškovi Pogona (bilo koji) knjiže se na primer na konto **5100 – utrošak goriva i maziva** u iznosu 1.500.000, i na primer na konto **5200 – bruto plate** u iznosu 500.000, i slično.

Ovde nije prikazano, jer nije od značaja za obračun proizvodnje, kako je ovaj nalog zatvoren.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
5100	31.12.2018		OBRAČUN	1.500.000,00	0,00
5200	31.12.2018		OBRAČUN	500.000,00	0,00

1.1.5. Nalog knjiženja sa brojem K03-0001 i datumom 01.03.2018

Za prijem gotovih proizvoda iz Pogona 02 u magacin gotovih proizvoda 03

Prijem gotovih proizvoda knjiži se na konto **9600-03-20 – gotovi proizvodi po ceni koštanja na zalihama magacina 03 sa stopm pdv 20%** u iznosu 5.000.000, i na konto **9500-02-20 – nedovršena proizvodnja** u iznosu 5.000.000, i slično.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9600-03-20	01.03.2018	KC	K03-0001	5.000.000,00	0,00
9500-02-20	01.03.2018	KC	K03-0001	0,00	5.000.000,00

važno:

Konto 9500-02-20 koji se formira u glavnoj knjizi automatskim kontiranjem i knjiženjem prijemnice gotovih proizvoda, mora se pre obračuna proizvodnje izmeniti u glavnoj knjizi u konto broj 9500-02 (bez oznake 20 ili 10 za pdv stopu 20% ili 10%) kako bi se našao na istoj

konto kartici 9500-02 gde su i knjiženja na konto 9500-02 koja se dobijaju iz obračuna proizvodnje, jer u protivnom neće se dobiti tačno i pregledno kontiranje posle obračuna proizvodnje.

Ovo neće poremetiti ništa u glavnoj knjizi jer 9500 ne mora da ima analitiku po stopama pdv: 9500-02-20 ili 9500-02-10. Važno je samo da 9500 ima analitiku po objektima 9500-02

1.1.6. Nalog knjiženja sa brojem F03-0001 i datumom 02.03.2018

Za prodaju gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda 03

Prodaja gotovih proizvoda knjiži se na konto **9600-03-20 – gotovi proizvodi po ceni koštanja na zalihama magacina 03 sa stopm pdv 20%** u iznosu 1.000.000, i na konto **9800-03 – troškovi prodatih gotovih proizvoda** u iznosu 1.000.000, i slično, a ostala knjiženja su nebitna za obračun proizvodnje, kao 6120-03-20 prihod od prodaje proizvoda, zatim 4700-03-20 pdv obračunat na dobra i usluge po osnovnoj stopi i 2020-0001 Kupci.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9600-03-20	02.03.2018	FK	F03-0001	0,00	1.000.000,00
4700-03-20	02.03.2018	FK	F03-0001	0,00	210.000,00
6120-03-20	02.03.2018	FK	F03-0001	0,00	1.050.000,00
9800-03	02.03.2018	FK	F03-0001	1.000.000,00	0,00
2020-0001	02.03.2018	FK	F03-0001	1.260.000,00	0,00

1.1.7. Nalog knjiženja sa brojem R03-0001 i datumom 01.04.2018

Za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda 03 u sopstvenu maloprodaju 05

Prenos gotovih proizvoda knjiži se na konto **9600-03-20 – gotovi proizvodi po ceni koštanja na zalihama magacina 03 sa stopm pdv 20%** u iznosu 1.500.000, i na konto **9120-05-20 – proizvodi u maloprodaji proizvoda** u iznosu 2.100.000, i slično, a ostala knjiženja su nebitna za obračun proizvodnje, kao 9125-05-20 ukalkulisan pdv u maloprodaji po osnovnoj stopi u iznosu 350.000 i 9121-05 razlika u ceni u maloprodaji proizvoda u iznosu 250.000.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9600-03-20	01.04.2018	RI	R03-0001	0,00	1.500.000,00
9120-05-20	01.04.2018	RI	R03-0001	2.100.000,00	0,00
9125-05-20	01.04.2018	RI	R03-0001	0,00	350.000,00
9121-05	01.04.2018	RI	R03-0001	0,00	250.000,00

1.1.8. Nalog knjiženja sa brojem R03-0002 i datumom 01.05.2018

Za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda 03 u magacin materijala 01

Prenos gotovih proizvoda knjiži se na konto **9600-03-20 – gotovi proizvodi po ceni koštanja na zalihama magacina 03 sa stopm pdv 20%** u iznosu 500.000, i na konto **9800-01 – troškovi prodatih gotovih proizvoda** u iznosu 500.000, i slično, a ostala knjiženja su nebitna za obračun proizvodnje, kao 1010-01-20 materijal na zalihama u iznosu 500.000 i 6210-01 prihod od aktiviranja učinaka u iznosu 500.000.

Gotovi proizvodi se ovim putem u istoj firmi prevode u materijal, delove, elemente, podsklopove i slično za ugradnju u drugi proizvod što je vrlo čest slučaj kod fazne proizvodnje. Primer za to je firma koja ima

mlin i silose i melje materijal žito i time proizvodi pa pakuje i skladišti brašno kao gotov proizvod za prodaju. Ista firma ima i industrijsku pekaru koja to brašno koristi kao materijal za proizvodnju hleba i peciva.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9600-03-20	01.05.2018	RI	R03-0002	0,00	500.000,00
1010-01-20	01.05.2018	RI	R03-0002	500.000,00	0,00
9800-01	01.05.2018	RI	R03-0002	500.000,00	0,00
6210-01	01.05.2018	RI	R03-0002	0,00	500.000,00

1.1.9. Nalog knjiženja sa brojem F05-0001 i datumom 01.06.2018

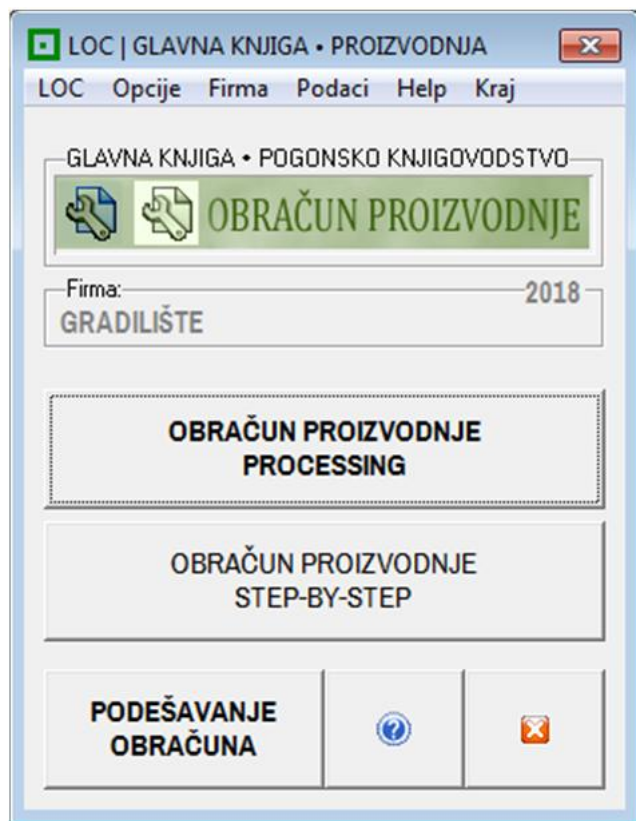
Za prodaju gotovih proizvoda iz sopstvene maloprodaje proizvoda 05 kupcima na malo Prodaja gotovih proizvoda na malo knjiži se na konto **9120-05-20 – gotovi proizvodi u maloprodaji na zalihama objekta 05 sa stopm pdv 20%** u iznosu 1.400.000, i na konto **9805-05 – troškovi prodatih gotovih proizvoda u maloprodaji** u iznosu 1.166.666,67 i slično, a ostala knjiženja su nebitna za obračun proizvodnje, kao 6120-05-20 prihod od prodaje proizvoda u iznosu 1.666.666,67 i 4700-05-20 obračunat pdv po stopi 20% zatim 9125-05-20 ukalkulisan porez u maloprodaji proizvoda i 2020-0001 kupac.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9120-05-20	01.06.2018	FK	F05-0001	0,00	1.400.000,00
9125-05-20	01.06.2018	FK	F05-0001	233.333,33	0,00
4700-05-20	01.06.2018	FK	F05-0001	0,00	233.333,33
6120-05-20	01.06.2018	FK	F05-0001	0,00	1.166.666,67
9805-05	01.06.2018	FK	F05-0001	1.166.666,67	0,00
2020-0001	01.06.2018	FK	F05-0001	1.400.000,00	0,00

Ovih izmišljenih osam naloga glavne knjige potpuno su dovoljna za demonstraciju automatskog obračuna proizvodnje za proizvodni pogon 02 na kraju 2018 godine, pa smatramo da su sva potrebna knjiženja urađena i da je Glavna knjiga uređena i spremna za obračun proizvodnje. Sada se izlazi iz glavne knjige i startuje se program za obračun proizvodnje

1.2. Priprema obračuna proizvodnje

Startuje se program za obračun proizvodnje

1.2.1. Podešavanje obračuna

Prvo se startuje operacija PODEŠAVANJE OBRAČUNA i dobiju se dve tabele koje treba podesiti

PODEŠAVANJE OBRAČUNA PROIZVODNJE

PODEŠAVANJE PARAMETARA ZA OBRAČUN PROIZVODNJE
PARAMETRI ZA OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 PERIOD OBRAČUNA 01.01.2018 - 04.02.2018

Uputstvo za upis u tabelu

Br	PROIZVODNI POGON ILI GRADILIŠTE	P	Nedovršena Proizv. ove godine (din)	Nedovršena Proizv. ove godine (%)	Nedovršena Proizv. PrenetoStanje(din)
02	PROIZVODNI POGON	P	3.000.000,00	0,00	1.000.000,00

PARAMETRI ZA OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300

Uputstvo za upis u tabelu

Br	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	PPC zalihe po popisu PROIZV. PRODAJNA CENA	PLC zalihe po popisu PLANSKA CENA	PLC zalihe PS stanje PLANS
03	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	2.100.000,00	2.000.000,00	

Opis postupka PERIOD OBRAČUNA
01.01.2018 - 04.02.2018 Izlaz

- a. Klikom na dugme PERIOD OBRAČUNA podesi se period obračuna na 01.01.2018 – 31.12.2018
- b. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <P> slovo P – Proizvodni Pogon
- c. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine din> iznos 3.000.000,00
- d. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine %> iznos 0,00
- e. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja preneto stanje din> iznos 1.000.000,00
- f. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <P> slovo P – Proizvodni Pogon
- g. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PPC zalihe po popisu> iznos 2.100.000
- h. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe po popisu> iznos 2.000.000
- i. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe PS preneto stanje> iznos 0,00

1.2.1.1 Nedovršena proizvodnja u din

Iznos nedovršene proizvodnje u Pogonu dobija se popisom, procenom i drugim metodama. Ovde je uzeto da je ovaj iznos dobijen od strane šefa Pogona u dinarskom iznosu od 3.000.000,00 din.

Ako se upisuje nedovršena proizvodnja u din tada se nedovršena proizvodnja u % mora staviti na = 0

1.2.1.2 Nedovršena proizvodnja u %

Iznos nedovršene proizvodnje u pogonu retko se dobija u procentima, ali može se dobiti i u procentima. Ovaj iznos dobijen od strane šefa pogona primenjuje se kao procenat na ukupan dinarski iznos troškova proizvodnje kako bi se dobio dinarski iznos nedovršene proizvodnje:

Nedovršena proizvodnja din = (Ukupni troškovi izgradnje din x Nedovršena proizvodnja %) : 100

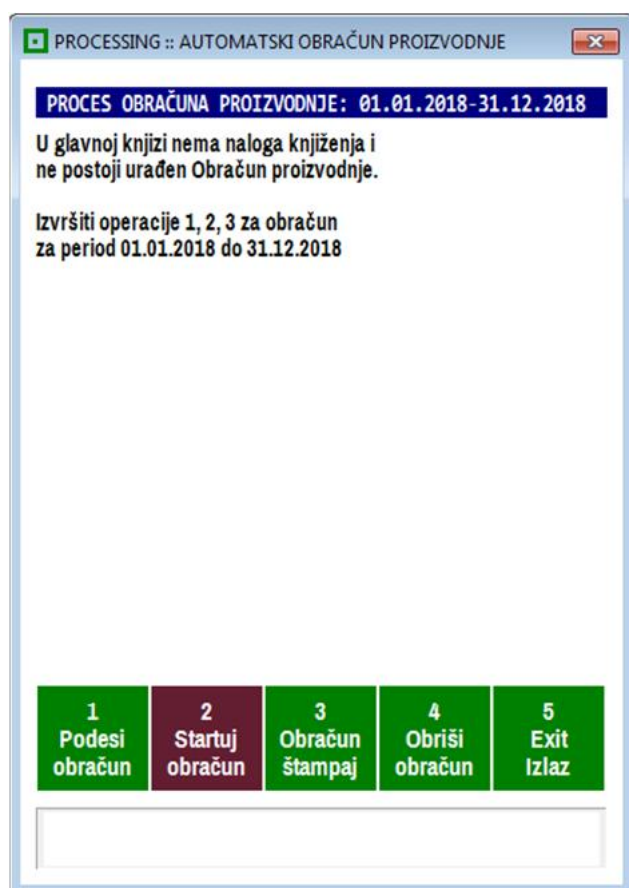
Ako se upisuje nedovršena proizvodnja u % tada se nedovršena proizvodnja u din mora staviti na = 0,00 a ista će biti izračunata u toku obračuna proizvodnje odmah po izračunavanju ukupnih troškova proizvodnje.

1.2.1.3 Nedovršena Proizvodnja - Preneto stanje

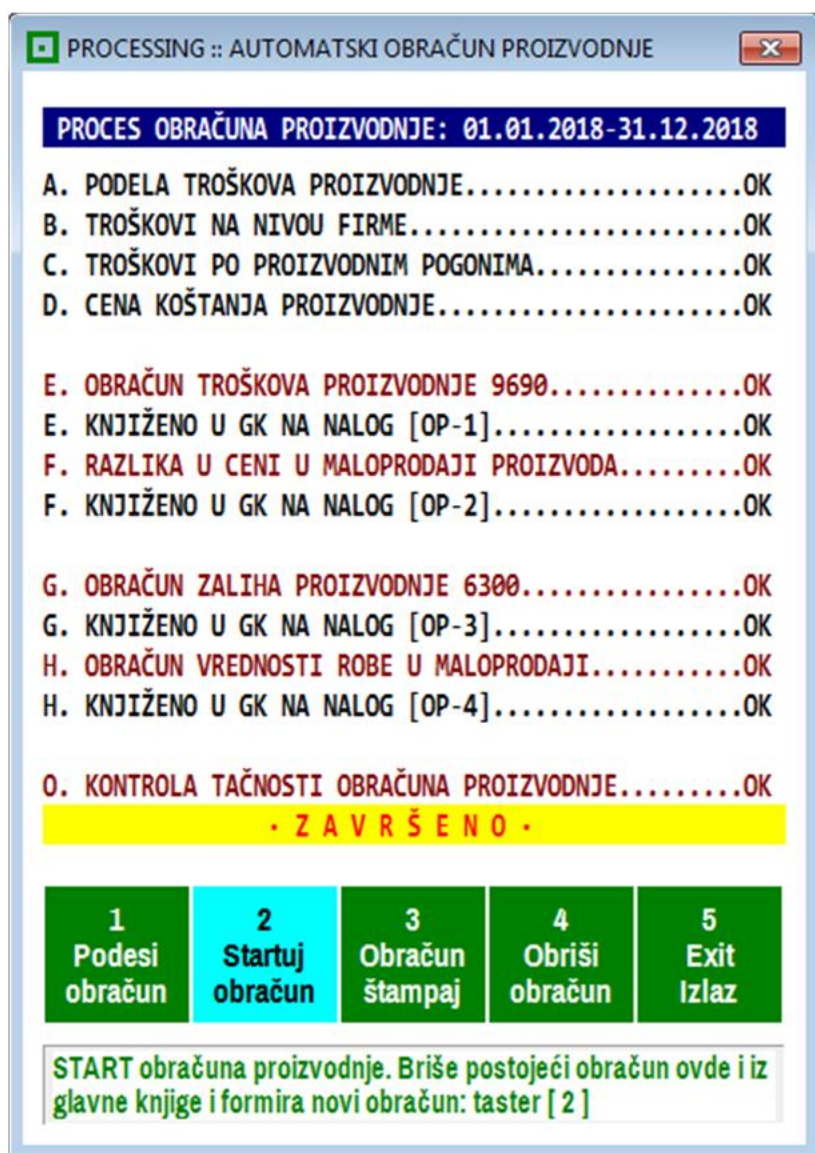
Proizvodnja je započeta u 2017 godini i na kraju 2017 godine nedovršena proizvodnja je iznosila 1.000.000,00 dinara i preneti je kao početno stanje nedovršene proizvodnje u 2018 godinu u nalog knjiženja početnog stanja na konta 1100 i 9500. Sa konta 1100 iz naloga početnog stanja, iz datuma 01.01.2018 uzima se iznos duguje i upisuje se u tabelu 9690 u polje <Nedovršena proizvodnja – preneto stanje>

1.3. Obračun proizvodnje

Startuje se operacija OBRAČUN PROIZVODNJE PROCESSING

i u programu za PROCESSING klikne se na dugme **2 Startuj obračun**, i dobiće se obračun u sledećem prikazu

Obračun proizvodnje je posle ove slike (posle ove operacije) urađen i proknjižen u glavnu knjigu. Takođe formiran je kompletan Izveštaj (Report) o izvršenom obračunu proizvodnje koji se može pregledati na ekranu kao tekst fajl i štampati na laserski ili na PDF printer iz operacije **3 Obračun štampaj**.

Sada se može klikom na dugme **4 Obriši obračun** – obrisati iz glavne knjige knjiženje ovog obračuna proizvodnje i izveštaja o obračunu (Reporta), a zatim se mogu promeniti parametri obračuna klikom na **1 Podesi obračun**, pa se ponovo može izvršiti obračun sa tim novim parametrima klikom na **2 Startuj obračun**. Ovo se može izvoditi neograničen broj puta.

1.4. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu

Urađeni obračun proizvodnje proknjižen je u glavnu knjigu na 4 naloga knjiženja rezervisana za knjiženje obračuna proizvodnje, sa brojevima naloga: **[OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4]**

U zavisnosti od vrste obračuna proizvodnje, da li je obračun rađen za Proizvodni Pogon (P) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je Investitor i Izvođač radova (I) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je samo Izvođač radova (G), samo neki ili svi nalozi sadrže knjiženja. Posle obračuna proizvodnje

treba ove naloge pregledati i prazne naloge treba obrisati iz glavne knjige. Ovde su svi nalozi popunjeni [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4]

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
K03-0001	01.03.2018	5.000.000,00	5.000.000,00
F03-0001	02.03.2018	2.260.000,00	2.260.000,00
R03-0001	01.04.2018	2.100.000,00	2.100.000,00
R03-0002	01.05.2018	1.000.000,00	1.000.000,00
F05-0001	01.06.2018	2.800.000,00	2.800.000,00
I01-0001	31.12.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	9.716.035,80	9.716.035,80
[OP-2]	31.12.2018	0,00	0,00
[OP-3]	31.12.2018	2.700.000,00	2.700.000,00
[OP-4]	31.12.2018	0,00	0,00

Kod obračuna proizvodnje za proizvodne pogone tipa (P), svi nalozi knjiženja [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4] u najvećem broju slučajeva imaju stavke knjiženja.

Jedino se može desiti, kao i u ovom primeru, da nalog knjiženja [OP-4] nema stavke knjiženja, jer nije bilo nikakvih nabavki od dobavljača dodatne i dopunske trgovačke robe u prodavnicu (maloprodaju) sopstvenih proizvoda – objekat 05 (videti Izveštaj o obračunu proizvodnje)

1.4.1. Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	31.12.2018	OP	(D)P	5.210.000,00	0,00
9020	31.12.2018	OP	(D)P	0,00	5.210.000,00
1100-02	31.12.2018	OP	UVEĆANA NPP	2.000.000,00	0,00
6300	31.12.2018	OP	UVEĆANA NPP	0,00	2.000.000,00
9500-02	31.12.2018	OP	ODSTUP<0	1.790.000,00	0,00
9690	31.12.2018	OP	ODSTUP<0	0,00	1.790.000,00
9800	31.12.2018	OP	ODSTUPUPPF...	-1.074.000,00	0,00
9690	31.12.2018	OP	ODSTUPUPPF...	1.074.000,00	0,00
9800	31.12.2018	OP	ODSTUPUPPO...	716.035,80	0,00
9121-05	31.12.2018	OP	ODSTUPUPPO...	0,00	716.035,80

1.4.2. Ili odštampan Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

GLAVNA KNJIGA : Nalog knjiženja broj [OP-1] datum knjiženja 31.12.2018

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	2.000.000,00	0,00
6300	Prihodi VPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	2.000.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	1.790.000,00	0,00
9690	Odstupanje u troškovima GotovihProizvoda	0,00	1.790.000,00
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proizvoda	-1.074.000,00	0,00
9690	Odstupanje u troškovima GotovihProizvoda	1.074.000,00	0,00
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proizvoda	716.035,00	0,00
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	0,00	716.035,00
Nalog je zatvoren: 0,00		9.716.035,00	9.716.035,00

1.4.3. Nalog knjiženja sa brojem [OP-2] iz datuma 31.12.2018

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9121-05	31.12.2018	OP	RUC-P	644.000,00	0,00
9805-05	31.12.2018	OP	RUC-P	-644.000,00	0,00

1.4.4. Ili odštampan Nalog knjiženja sa brojem [OP-2] iz datuma 31.12.2018

GLAVNA KNJIGA : Nalog knjiženja broj [OP-2] datum knjiženja 31.12.2018

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	644.000,00	0,00
9805-05	Troškovi prodatih proizvoda maloprodaja	-644.000,00	0,00
Nalog je zatvoren: 0,00		0,00	0,00

1.4.5. Nalog knjiženja sa brojem [OP-3] iz datuma 31.12.2018

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1200	31.12.2018	OP	(G)1a	2.000.000,00	0,00
1201	31.12.2018	OP	(G)1b	0,00	716.000,00
6300	31.12.2018	OP	(G)1a	0,00	1.284.000,00
1205	31.12.2018	OP	(G)2a	700.000,00	0,00
1206	31.12.2018	OP	(G)2b	0,00	438.702,47
6305	31.12.2018	OP	(G)2a	0,00	261.297,53

1.4.6. Ili odštampan Nalog knjiženja sa brojem [OP-3] iz datuma 31.12.2018

GLAVNA KNJIGA : Nalog knjiženja broj [OP-3] datum knjiženja 31.12.2018

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
1200	Proizvodi u UPP planska vrednost PU	2.000.000,00	0,00
1201	Proizvodi u UPP odstupanje PU od Cene K.	0,00	716.000,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	1.284.000,00
1205	Proizvodi u MPP maloprodajna vrednost	700.000,00	0,00
1206	Proizvodi u MPP odstupanje RUC i PDV	0,00	438.702,47
6305	Prihodi MPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	261.297,53
Nalog je zatvoren: 0,00		2.700.000,00	2.700.000,00

1.4.7. Nalog knjiženja sa brojem [OP-4] iz datuma 31.12.2018 je prazan (nema knjiženja)

1.4.8 Konta Nedovršene proizvodnje 1100 i 9500 koja će biti preneti kao početno stanje u 2019 godinu

Ova konta na kraju 2018 godine imaju stanje:

(A) KONTO 1100-02 NEDOVRSENA PROIZVODNJA

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	UVEĆANA NPP	PROIZVODNJA	2.000.000,00	0,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	3.000.000,00	0,00
				SALDO		3.000.000,00

(A) KONTO 9500-02 Nedovršena Proizvodnja

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
K03-0001	01.03.2018	KC	K03-0001	ISPORUKA	0,00	5.000.000,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	(D)P	PROIZVODNJA	5.210.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	ODSTUP<0	PROIZVODNJA	1.790.000,00	0,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	8.000.000,00	5.000.000,00
				SALDO		3.000.000,00

1.5. Izveštaj o obračunu proizvodnje

Report ili Izveštaj o obračunu proizvodnje daje iscrpne informacije i podatke o načinu obračuna proizvodnje, parametrima za obračun odnosno ulaznim vrednostima u obračun, zatim o izlaznim vrednostima – rezultatima obračuna, o načinu kontiranja i knjiženja u glavnu knjigu rezultata obračuna i o testiranju ispravnosti obračuna iz koga se prijavljuju i opisuju greške u podacima a samim tim i u obračunu – ako greški ima.

Izveštaj o obračunu za prikazani primer obračuna ima sledeći izgled i sadržaj:

O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E ZA PERIOD OD 01.01.2018 - 31.12.2018

A U T O O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E P O P R O G R A M S K O M S I S T E M U B A S T 2 0 1 7

' (A) OPERACIJA: PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE '**(A) IZVEŠTAJI: KONTA TROŠKOVA I RASHODA****GRUPE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE**

U obračunu troškova proizvodnje učestvuju konata grupa: 51, 52, 53, 54, eventualno 55.
Ova konata obrađuju se po defaultu.

Ako se u obračun uključuju dodatne grupe konata i konata, moraju se te grupe i ta konata
Označiti (čekirati) iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

koja se nalazi u programu:

OBRAČUN PROIZVODNJE STEP-BY-STEP

Iz označenih grupa konata, uzimaju se konata i stanja tih konata kao:

- TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
- DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE

Konata u okviru svake od ovih grupa dele se u dva skupa:

- KONTA DIREKTHNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON
- KONTA INDIREKTHNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

Ova podela se vrši čekiranjem konata direktnih i indirektnih troškova iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

'Posebna napomena: sva konata koja su u kontnom planu otvorena kao analitička konata
'po objektu firme (proizvodni pogon, gradilište, magacin materijala, magacin gotovih
'proizvoda, prodavnica sopstvenih proizvoda) na primer konata 5100-11 gde je 11 šifra
'pogona/gradilišta, tretiraju se kao KONTA DIREKTHNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON.

Ovaj izveštaj sastoji se iz istovetnih delova i naslova koji se korak-po-korak
formiraju u procesu automatskog obračuna proizvodnje iz programa CSYSTEMS:

A. PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE**B. TROŠKOVI NA NIVOU FIRME****C. TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA****D. CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE****E. OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690****E. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-1]****F. RAZLIKA U CENI U MALOPRODAJI PROIZVODA****F. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-2]****G. OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300****G. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-3]****H. OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI****H. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-4]****O. KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE**

Autori : Banković Miloje and Stanojević Slobodan (c) 1995-2018

Softver: COBA Systems Software, www.cobasystems.com, cobasystems@gmail.com

CSYSTEMS programski paket za knjigovodstvo proizvodnje i trgovine

' (B) OPERACIJA: TROŠKOVI NA NIVOU FIRME '**(B) IZVEŠTAJI: STANJE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE****GRUPA KONTA (51) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE**

1	5110-02-20	Materijal utrosen za proizvodnju.....	3.210.000,00
1		SVEGA DIREKTNI TROŠKOVI	3.210.000,00

GRUPA KONTA (51) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

1	5100	INDIREKTNI TROŠKOVI GRADILIŠTA.....	1.500.000,00
1		SVEGA INDIREKTNI TROŠKOVI	1.500.000,00

GRUPA KONTA (52) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (52) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

1	5200	BRUTO PLATE GRADILIŠTA.....	500.000,00
1		SVEGA INDIREKTNI TROŠKOVI	500.000,00

GRUPA KONTA (53) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (53) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (54) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (54) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (55) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (55) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

' (C) OPERACIJA: TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA '

(C) IZVEŠTAJI: MESTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE
2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5
3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA
4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA
5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodane robe - Zbirni Saldo svih konta grupe 501	0,00
---	------

2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5

GRUPA KONTA	TROŠKOVI: DIREKTNI	INDIREKTNI
51 TROŠKOVI MATERIJALA	3.210.000,00	1.500.000,00
52 TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA	0,00	500.000,00
53 TROŠKOVI PROIZVOD. USLUGA	0,00	0,00
54 TROŠKOVI AMORTIZACIJE	0,00	0,00
55 TROŠKOVI NEMATERIJALNI	0,00	0,00
56 RASHODI FINANSIJSKI	0,00	0,00
57 RASHODI OSTALI	0,00	0,00
58 RASHODI ZBOG OBEZVREĐENJA	0,00	0,00
59 RASHODI ISPRAVKE GREŠAKA	0,00	0,00
Grupe konta 51,52,53,54,55 zbirno:	3.210.000,00	2.000.000,00
UKUPNO TROŠKOVI PROIZVODNJE:		5.210.000,00

3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA

1 ... 5110-02-20	Materijal utrosen za proizvodnju	3.210.000,00
2 ... 5110-02	PROIZVODNI POGON	0,00

1 MESTO TROŠKA 02 3.210.000,00

1 ... SVI POGONI Troškovi proizvodnje grupe konta 511 3.210.000,00

4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA

MESTA TROŠKA	GRUPA KONTA 511	KLJUČ	INDIREKTNI TROŠKOVI	INDIREKTNI TROŠKOVI
OBJEKTI FIRME	DIREKTNI TROŠKOVI	za	ZBIRNO ZA MESTA TR.	PO MESTIMA TROŠKOVA
PROIZVODNI POGONI	za izradu ključa	primenu	osnovica za primenu	obračun po ključu
PROIZVOD. POGON 02	3.210.000,00	100.00 %	2.000.000,00	2.000.000,00
PRODAJNI OBJEKTI	0,00	0.00 %	2.000.000,00	0,00
S V E G A	3.210.000,00	100.00 %		2.000.000,00

5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

MESTA TROŠKA	DIREKTNI TROŠKOVI	INDIREKTNI TROŠKOVI	UKUPNI TROŠKOVI
OBJEKTI FIRME	GRUPE KONTA	GRUPE KONTA	PO MESTIMA TROŠKOVA
PROIZVODNI POGONI	51,52,53,54, i 55	51,52,53,54, i 55	
MESTO TROŠKA 02	3.210.000,00	2.000.000,00	5.210.000,00
S V E G A	3.210.000,00	2.000.000,00	5.210.000,00

' (D) OPERACIJA: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE '

(D) IZVEŠTAJI: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA							
MT	DIREKTNI	INDIREKTNI	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE	TROŠK. TEKUĆE	ODSTUPANJE OD
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE	PROIZVODNJE	PLANSKIH CENA
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55		PROIZVODNJE	S T V A R N I	P L A N S K I	
			(1) + (2)		(3) - (4) + (4a)	9500 (POT)	(5) - (6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	3000000,00	3210000,00	5000000,00	-1790000,00
P			preneto stanje....	1000000,00			
	3210000,00	2000000,00	5210000,00	3000000,00	3210000,00	5000000,00	-1790000,00
			preneto stanje	1000000,00			

LEGENDA

KOLONA (4): STVARNI TROŠKOVI PO POPISU NEDOVRSENE PROIZVODNJE sadrži podatak koji se ručno upisuje u tabelu u kolonu <Nedovršena Proizvodnja ove godine (din)> u program PODEŠAVANJE OBRAČUNA. U istom programu dato je uputstvo za dobijanje ovog podatka.

KOLONA (4): ISPOD CIFRE ZA STVARNE TROŠKOVE PO POPISU NEDOVRSENE PROIZVODNJE upisan je iznos PRENETOG STANJA-POČETNOG STANJA ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE preuzet sa konta 1100 DUGUJE.

KOLONA (6): PLANSKI TROŠKOVI TEKUĆE PROIZVODNJE sadrži iznos ulaza gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda (konto 9500 potražuje) samo kod Proizvodnog pogona. Kod Gradilišta koja nemaju magacine gotovih proizvoda ova kolona nema podataka.

REZULTAT:

(5) CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	3.210.000,00
(7) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	-1.790.000,00
ILI ODSUPANJE ZA SVE POGONE BEZ GRAĐEVINSKIH RADILIŠTA:	-1.790.000,00

' (E) OPERACIJA: OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 '

(E) IZVEŠTAJI: ODSUPANJE OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA

(E.1) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU FIRME

ZBIRNO ODSUPANJE SVIH OBJEKATA OD PLANSKIH CENA

Obračun odstupanja od planske cene po svim prodajnim objektima u prodanim proizvodima:

Odstupanje = 9600 potražuje : 9600 duguje x (9690 duguje - 9690 potražuje)
 -1.074.000 = 3.000.000 : 5.000.000 x (0 - 1.790.000)

(E.2) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU PRODAJNOG OBJEKTA

7. REALIZACIJA GOTOVIH PROIZVODA PO PLANSKOJ VREDNOSTI IZ PODATAKA IZLAZA MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA
 O B R A Č U N O D S T U P A N J A OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA PO PRODAJNIM OBJEKTIMA

O B J E K T I	IZNOS REALIZACIJE	KLJUČ	ZBIRNO ODSUPANJE	ODSTUPANJE
REALIZACIJE GOTOVIH PROIZVODA	IZ PODATAKA IZLAZA		SVIH OBJEKATA	JEDNOG OBJEKTA
PO PLANSKOJ VREDNOSTI	MAGACINA GOT.PROIZV.	%	OD PLANSKIH CENA	OD PLANSKIH CENA
Sopstvena Maloprodaja 05:	1.500.000,00	66.67 %	-1.074.000,00	-716.035,80
Kupci iz Veleprodaje FK:	1.000.000,00	33.33 %	-1.074.000,00	-357.964,20
(1) Svega izlaz/prodaja GP:	2.500.000,00	100.00 %		-1.074.000,00

K O N T R O L A

Stanje po podacima iz svih magacina gotovih proizvoda:

Zbirno izlaz GP za Veleprodaju fakturisanje kupcima:	1.000.000,00	prodaja GP
Zbirno izlaz GP za Maloprodaju sopstvenih proizvoda:	1.500.000,00	prodaja GP
Zbirno izlaz GP za prenos u Magacin repromaterijala:	500.000,00	nije prodaja GP
Zbirno -ulaz GP storno za prenos u drugi Magacin GP:	0,00	nije prodaja GP
(1) SVEGA IZLAZ GP IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA :	3.000.000,00	

Stanje po podacima iz glavne knjige konto 9600 potražuje:

(2) Konto 9600 potražuje :	3.000.000,00	izlaz GP sa zaliha
(3) Konto 9600 duguje :	5.000.000,00	ulaz GP na zalihe

P O D A C I S U I S P R A V N I

Robno knjigovodstvo gotovih proizvoda i glavna knjiga su sravnjeni, jer su iznosi (1) = (2)
 Realizacija Gotovih proizvoda po planskoj vrednosti, u tabeli, dobijena po podacima magacina,
 može se koristiti za formiranje ključa za raspodelu realizacije po prodajnim objektima.

(E) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA TROŠKOVA 9690

(E) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA TROŠKOVA 9690 [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00	(D)P
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00	(D)P
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	2.000.000,00	0,00	UVEĆANA NPP
6300	Prihodi VPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	2.000.000,00	UVEĆANA NPP
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	1.790.000,00	0,00	ODSTUP<0
9690	Odstupanje u troškovima GotovihProizvoda	0,00	1.790.000,00	ODSTUP<0
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proizvoda	-1.074.000,00	0,00	ODSTUPUPPF<0
9690	Odstupanje u troškovima GotovihProizvoda	1.074.000,00	0,00	ODSTUPUPPF<0
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proizvoda	716.035,80	0,00	ODSTUPUPPO<0
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	0,00	716.035,80	ODSTUPUPPO<0
SALDO:	0,00	9.716.035,80	9.716.035,80	

'(F) OPERACIJA: RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA'

(F) IZVEŠTAJI: RAZLIKA U CENI PRODATIH SVOJIH PROIZVODA I PRODATE TUĐE ROBE

Maloprodajni objekat u kome proizvodna firma prodaje sopstvene proizvode uz koje prodaje i nabavljenju od dobavljača trgovačku robu, u programu CSYSTEMS razliku u ceni ukalkulisanu i ostvarenu, vodi posebno za proizvode na kontu 9121 i posebno za trgovačku robu na kontu 9122.

Kod izračunavanja ostvarene razlike u ceni posebno se izračunava razlika u ceni za prodane sopstvene proizvode a posebno za prodatu trgovačku robu.
 Da bi sve to funkcionisalo mora se ispoštovati pravilo da se u spisku artikala trgovačka roba posebno označi: tako da se kao TARIFA artikla upiše slovo R.
 Ako tuđa roba nema tarifu R ovaj program će je tretirati kao sopstveni proizvod.

'MALOPRODAJA SOPSTVENIH PROIZVODA - OSTVARENA RAZLIKA U CENI SOPSTVENIH PROIZVODA

Izveštaj prikazuje ostvarenu razliku u ceni po pojedinačnom maloprodajnom objektu

'O B J E K A T: (05) za period od 01.01.2018 do 31.12.2018

NAZIV KONTA	KONTO	DUGUJE	POTRAŽUJE
Proizvodi u maloprodaji	9120-05	2.100.000,00	1.400.000,00
Ukalkulisan porez maloprodaje	9125-05	233.333,33	350.000,00
RUC u maloprodaji proizvoda	9121-05	0,00	966.035,80

- IZRAČUNATA PROSEČNA STOPA UKALKULISANE RAZLIKE U CENI= 55.20 %
 - IZRAČUNATA OSTVARENA RAZLIKA U CENI ZA PRODAJU, (RUC)= 644.000,00

(F) OPERACIJA: RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA**(F) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA RAZLIKE U CENI PRODATIH PROIZVODA I TUĐE ROBE [OP-2]**

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	644.000,00	0,00	RUC-P
9805-05	Troškovi prodatih proizvoda maloprodaja	-644.000,00	0,00	RUC-P
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

'(G) OPERACIJA: OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300'**(G) IZVEŠTAJI: STANJE ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA****VELEPRODAJA**

G.1. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U VELEPRODAJI
 NA DAN 31.12.2018

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9600	0,00	2.000.000,00	2.000.000,00
B Saldo Konta 9690	0,00	-716.000,00	-716.000,00
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	1.284.000,00	1.284.000,00

MALOPRODAJA

G.2. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U MALOPRODAJI
 NA DAN 31.12.2018

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9120	0,00	700.000,00	700.000,00
B Saldo Konta 9121+9125	0,00	-438.702,47	-438.702,47
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	261.297,53	261.297,53

VELEPRODAJA

G.3. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA
 U VELEPRODAJI PO STVARNOJ CENI KOŠTANJA - PO NETO PRODAJNOJ CENI KOŠTANJA

VREDNOST ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA NA DAN 31.12.2018	VREDNOST ZALIHA
PO STVARNOJ CENI (CENA KOŠTANJA)	CK = 1.284.000,00
PO NETO PRODAJNOJ CENI ZA MAGACIN.GOTOV.PROIZVODA 03 NPC =	2.100.000,00

(G) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA ZALIHA 6300**(G) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA ZALIHA 6300 [OP-3]**

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
1200	Proizvodi u VPP planska vrednost PV	2.000.000,00	0,00	(G)1a
1201	Proizvodi u VPP odstupanje PV od Cene K.	0,00	716.000,00	(G)1b
6300	Prihodi VPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	1.284.000,00	(G)1a
1205	Proizvodi u MPP maloprodajna vrednost	700.000,00	0,00	(G)2a
1206	Proizvodi u MPP odstupanje RUC i PDV	0,00	438.702,47	(G)2b
6305	Prihodi MPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	261.297,53	(G)2a
SALDO:	0,00	2.700.000,00	2.700.000,00	

'(H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI'**(H) IZVEŠTAJI: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI**

Posle obračuna proizvodnje 9690, zatim 6300 i RAZLIKE U CENI i posle knjiženja u glavnu knjigu naloga [OP-1], [OP-2] i [OP-3] Formirano je u glavnoj knjizi stanje na kontima:

9120 - ROBA - Zalihe ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda	9120-objekat-pdv-R
9122 - ROBA - Razlika u ceni ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda	9122-objekat
9125 - ROBA - Ukalkulisani PDV za ROBU u malopr.sopstvenih proizvoda	9125-objekat-pdv-R
5000 - ROBA - Nabavna vrednost kupljene ROBE u maloprodaji proizvoda	5000-objekat
5015 - ROBA - Nabavna vrednost prodatih DOBARA iz maloprod.proizvoda	5015-objekat
1340 - ROBA - na zalihama u maloprodaji robe	1340-objekat-pdv

Knjiži se nalog knjiženja [OP-4] kojim se vrši OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI. Konto 9120 minus konto 9122 minus konto 9125 daju konto 1340. Za iznos na Kontu 5015 uzima se iznos koji će sa Zbirom dugovne strane Konta 5000 i konta 1340 dati nulu.

(H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI**(H) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI [OP-4]**

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
5000-05	Nab.Vr.kupljene robe za MP proizvoda	0,00	0,00	ROBA
1340-05	Roba u maloprodaji	0,00	0,00	ROBA
5015-05	Nab.vredn.prodatih dobara maloprodaja	0,00	0,00	ROBA
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

'(O) OPERACIJA: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE'**(O) IZVEŠTAJI: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE**

"OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-1] - DA"
 "RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA - urađeno/knjiženo na nalog [OP-2] - DA"
 "OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-3] - DA"
 "OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI - urađeno/knjiženo na nalog [OP-4] - NE"

KONTROLA TAČNOSTI IZRAČUNAVANJA, KONTIRANJA I KNJIŽENJA OBRAČUNA PROIZVODNJE
 Obračun je tačan i korektno proknjižen u Glavnu Knjigu kada su svi iznosi u koloni RAZLIKA jednaki nuli

KONTO	SALDO	KONTO	SALDO	RAZLIKA
9500	3.000.000,00	1100	3.000.000,00 =	0,00 "OK"
9600	2.000.000,00	1200	2.000.000,00 =	0,00 "OK"
9690	-716.000,00	1201	-716.000,00 =	0,00 "OK"
9120	700.000,00	1205	700.000,00 =	0,00 "OK"
9121+9125	-438.702,47	1206	-438.702,47 =	0,00 "OK"

Napomena:

Ako proizvođač ima maloprodaju sopstvenih proizvoda i dodatne trgovačke robe, tada se ta maloprodaja vodi na klasi 9 i Glavna knjiga ima sledeća analitička konta:

9120-11-20-R i 9125-11-20-R su konta ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120-11-20 i 9125-11-20 su konta PROIZVODA u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120 = sintetika, 11 = šifra maloprodajnog objekta, 20 = stopa PDV, R = oznaka
 Ove su dati rezultati za 9120, 9125, 9121 ali samo za analitička konta PROIZVODA

Ako su u obračunu proizvodnje učestvovala gradilišta i ako su sa nekog gradilišta putem prijemnice proizvoda primani proizvodi u magacin gotovih proizvoda, što nije

dozvoljeno (ovde ne sme biti knjiženja na 9500 potražuje pre obračuna proizvodnje),
uvećana je potražna strana konta 9500 i biće prijavljena greška: ERROR 9500 - 1100

Glavna Knjiga - Nalog knjiženja obračuna proizvodnje broj: [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAZUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRAD	2.000.000,00	0,00
6300	Prihodi VPP - povećanje vredno	0,00	2.000.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	1.790.000,00	0,00
9690	Odstupanje u troškovima Gotovi	0,00	1.790.000,00
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proi	-1.074.000,00	0,00
9690	Odstupanje u troškovima Gotovi	1.074.000,00	0,00
9800	Troškovi prodatih Gotovih Proi	716.035,80	0,00
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	0,00	716.035,80
		9.716.035,80	9.716.035,80

* Nalog zatvoren: 0,00

Glavna Knjiga - Nalog knjiženja obračuna proizvodnje broj: [OP-2]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAZUJE
9121-05	RUC u maloprodaji proizvoda	644.000,00	0,00
9805-05	Troškovi prodatih proizvoda ma	-644.000,00	0,00
		0,00	0,00

* Nalog zatvoren: 0,00

Glavna Knjiga - Nalog knjiženja obračuna proizvodnje broj: [OP-3]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAZUJE
1200	Proizvodi u VPP planska vredno	2.000.000,00	0,00
1201	Proizvodi u VPP odstupanje PV	0,00	716.000,00
6300	Prihodi VPP - povećanje vredno	0,00	1.284.000,00
1205	Proizvodi u MPP maloprodajna v	700.000,00	0,00
1206	Proizvodi u MPP odstupanje RUC	0,00	438.702,47
6305	Prihodi MPP - povećanje vredno	0,00	261.297,53
		2.700.000,00	2.700.000,00

* Nalog zatvoren: 0,00

1.6. Varijante obračuna proizvodnje prema iznosu nedovršene proizvodnje

Iznos nedovršene proizvodnje pogon (P) koji se utvrdi popisom nedovršene proizvodnje ili na drugi način ne može biti veći od limita:

Limit = Ukupni troškovi proizvodnje + Preneto stanje nedovršene proizvodnje

U prethodnom primeru obrađen je obračun proizvodnje u Pogonu (P) u slučaju kada je popisom nedovršene proizvodnje utvrđen iznos nedovršene proizvodnje manji od Limita. Ali ovde mogu da postoje sledeći slučajevi:

1. Iznos nedovršene proizvodnje < Limit (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje)
2. Iznos nedovršene proizvodnje = Limit (uvećanje)
3. Iznos nedovršene proizvodnje > Limit pa se svodi na Limit (uvećanje)
4. Iznos nedovršene proizvodnje = 0 (proizvod je završen)
5. Iznos nedovršene proizvodnje < iznos PS nedovršene proizvodnje (smanjenje)

Slučaj 3

Posle završenog obračuna proizvodnje dobije se poruka:

IZVRŠENA JE KOREKCIJA UPISANOG IZNOSA NEDOVRŠENE PROIZVODNJE

 Upisani iznos nedovršene proizvodnje za ovu godinu od7.000.000,00
veći je od ukupnih troškova proizvodnje za ovu godinu5.210.000,00
uvećanih za PS preneto stanje nedovršene proizvodnje1.000.000,00
Što je iznos za max.dozvoljenu nedovršenu proizvodnju6.210.000,00

pa se ovaj iznos uzima za iznos nedovršene proizvodnje.....6.210.000,00

Nastavi

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PRI					
MT	DIREKTNI	INDIREKTNI	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRŠENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	STUARNI
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	6210000,00	0,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Što znači da bez obzira na upisani iznos utvrđenih zaliha nedovršene proizvodnje, ako je taj iznos veći od dozvoljenog limita (troškovi + PS nedovršene proizvodnje) biće upisani iznos zamenjen sa iznosom limita.

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 6.210.000)

AUTOMATSKI OBRAČUN PROIZVODNJE U PROGRAMU ZA KNJIGOVODSTVO CSYSTEMS 2018

DEO 2

PRIMER OBRAČUNA GRADILIŠTA TIPA (I)

04.02.2018

SADRŽAJ

2. Shema obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (I)

1. Primer obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (I)

1.7. Priprema Glavne knjige

1.8. Priprema obračuna proizvodnje

1.9. Obračun proizvodnje

1.10. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu

1.11. Izveštaj o obračunu proizvodnje

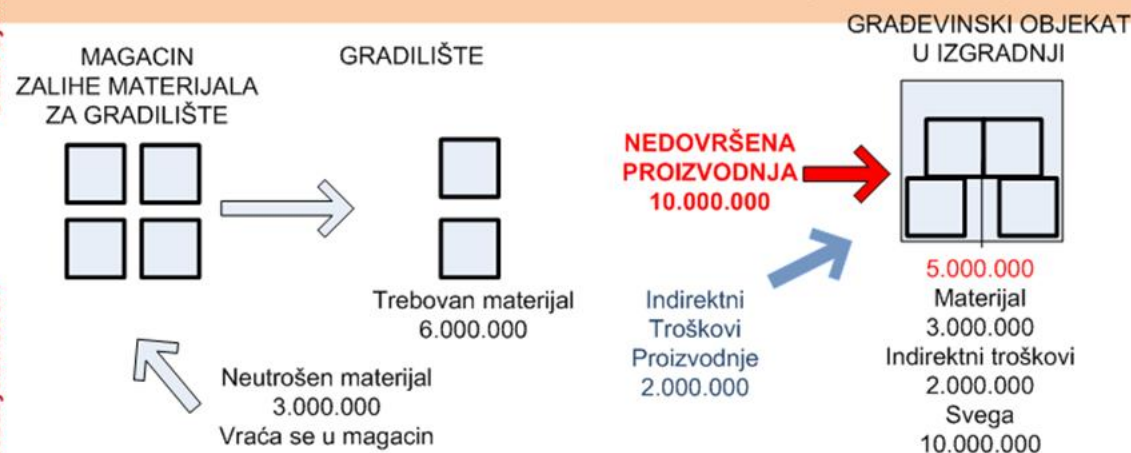
1.12. Magacin gotovih proizvoda

2. Shema obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (I)

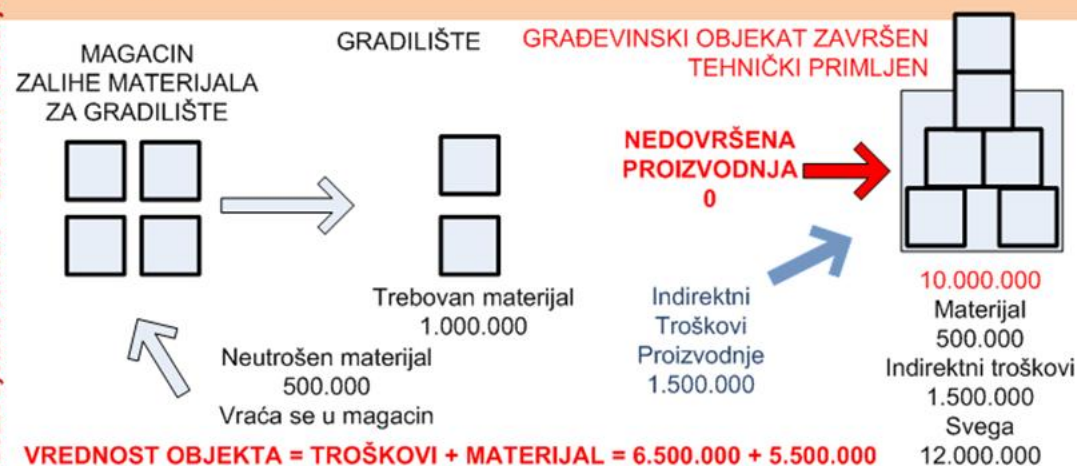
2.1. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (PRVA GODINA)

2.2. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (DRUGA GODINA)

2.3. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (TREĆA GODINA - ZAVRŠETAK)

1. Primer obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (I)

1.7. Priprema Glavne knjige

Građevinsko Gradilište tip (I) pripada firmi koja je i **Investitor i Izvođač građevinskih radova** na izgradnji objekata za nekog od Investitora. Dakle, tip (I) je investitor radova koji se izvode. Radovi su kalkulirani na iznos od 15.000.000 i izvode se na Gradilištu broj 02, u periodu od 3 godine 2017, 2018 i 2019. Radovi su započeli u 2017 godini, i u ovom primeru vrši se obračun proizvodnje Gradilišta broj 02 u 2018 godini i to na kraju 2018 godine za period obračuna 01.01.2018 do 31.12.2018

Pošto se radi o proizvodnji u kojoj Investitor - Izvođač radova (proizvođač) ima svoj gotov proizvod (završeni građevinski objekat je gotov proizvod u vlasništvu Investitora) tada Investitor ima i magacin gotovih proizvoda, koji će dobiti ulaz i zalihe tek po završetku građevinskog objekta a nikako ne pre toga. Ovde u ovom primeru je uzeto da investitor nema magacine veleprodaje i prodavnice proizvoda na malo. Stoga se svi podaci potrebni za obračun proizvodnje uzimaju samo sa odgovarajućih konta glavne knjige i ništa se ne uzima iz knjiženja robnog knjigovodstva.

Iz tog razloga ovde će biti prikazano izmišljeno stanje glavne knjige u momentu pre obračuna proizvodnje:

1.7.1. Popis naloga glavne knjige

Glavna knjiga na datum 31.12.2018 godine treba da ima sledeće naloge: **jedan** nalog početnog stanja **00000**, zatim **n** naloga za izdavanje materijala u proizvodnju (ovde je jedan od njih – prvi, označen kao **I01-0001** - direktni troškovi proizvodnje) i **m** naloga za knjiženje ostalih troškova vezanih za proizvodnju (ovde je jedan od njih označen kao **2000** – indirektni troškovi proizvodnje)

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
I01-0001	01.03.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00

1.7.2. Nalog knjiženja početnog stanja za 2018 sa brojem 00000 i datumom 01.01.2018

Ima knjiženja prenetog stanja zaliha nedovršene proizvodnje iz 2017 godine u iznosu 1.000.000 na konto nedovršene proizvodnje objekta 02 i to na konto glavne knjige 1100, kao i na konto 9500 klase 9 obračuna troškova i učinaka (posebna glavna knjiga za proizvodnju)

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1100-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00
9500-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00

1.7.3. Nalog knjiženja izdavanja materijala na Gradilište sa brojem I01-0001 i datumom 01.03.2018

Materijal se izdaje iz magacina materijala 01 na Gradilište 02 i nalog sadrži vrednost građevinskog i drugog materijala poslatog na gradilište 02 kao direktni trošak proizvodnje na tom gradilištu u iznosu 3.210.000 na konto **1010-02-20 - zalihe magacina materijala 01 po stopi poreza 20%** i na konto **5110-02-20 - zalihe materijala na gradilištu 02 – materijal utrošen za izgradnju**

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1010-01-20	01.03.2018	FI	I01-0001	0,00	3.210.000,00
5110-02-20	01.03.2018	FI	I01-0001	3.210.000,00	0,00

1.7.4. Nalog knjiženja indirektnih ostalih troškova Gradilišta sa brojem 2000 i datumom 31.12.2018

Ostali troškovi gradilišta (bilo koji) knjiže se na primer na konto **5100 – utrošak goriva i maziva** u iznosu 1.500.000, i na primer na konto **5200 – bruto plate** u iznosu 500.000, i slično.

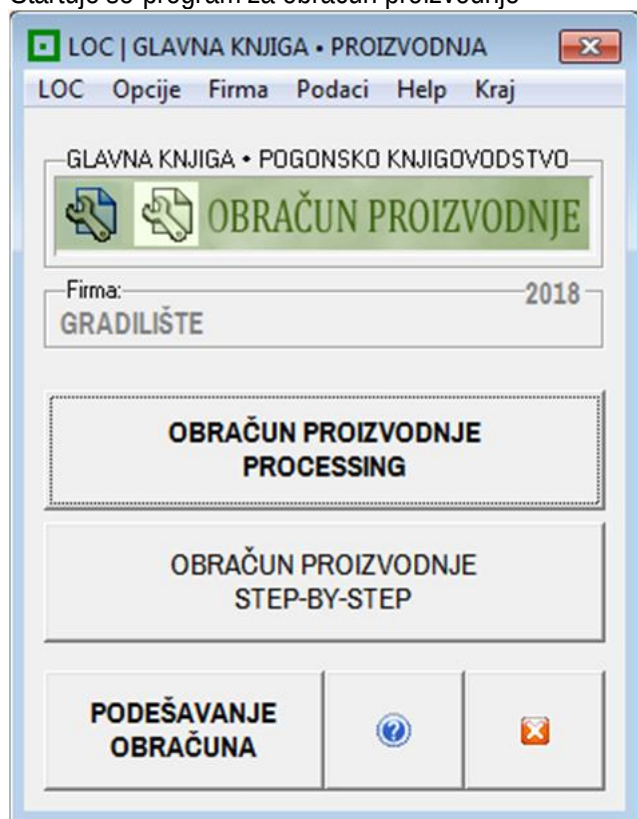
Ovde nije prikazano, jer nije od značaja za obračun proizvodnje, kako je ovaj nalog zatvoren.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
5100	31.12.2018		OBRAČUN	1.500.000,00	0,00
5200	31.12.2018		OBRAČUN	500.000,00	0,00

Ova izmišljena tri naloga glavne knjige potpuno su dovoljna za demonstraciju automatskog obračuna proizvodnje za Gradilište 02 na kraju 2018 godine, pa smatramo da su sva potrebna knjiženja urađena i da je Glavna knjiga uređena i spremna za obračun proizvodnje. Sada se izlazi iz glavne knjige i startuje se program za obračun proizvodnje

1.8. Priprema obračuna proizvodnje

Startuje se program za obračun proizvodnje

1.8.1. Podešavanje obračuna

Prvo se startuje operacija PODEŠAVANJE OBRAČUNA i dobiju se dve tabele koje treba podesiti

PODEŠAVANJE OBRAČUNA PROIZVODNJE

PODEŠAVANJE PARAMETARA ZA OBRAČUN PROIZVODNJE
PARAMETRI ZA OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 PERIOD OBRAČUNA 01.01.2018 - 31.12.2018

Uputstvo za upis u tabelu

Br	PROIZVODNI POGON ILI GRADILIŠTE	P	Nedovršena Proizv. ove godine (din)	Nedovršena Proizv. ove godine (%)	Nedovršena Proizv. PrenetoStanje(din)
02	GRADILIŠTE	I	0,00	0,00	1.000.000,00

PARAMETRI ZA OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300

Uputstvo za upis u tabelu

Br	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	PPC zalihe po popisu PROIZV. PRODAJNA CENA	PLC zalihe po popisu PLANSKA CENA	PLC zalihe PS stanje PLANS
03	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	0,00	0,00	

Opis postupka PERIOD OBRAČUNA
01.01.2018 - 31.12.2018 Izlaz

- j. Klikom na dugme PERIOD OBRAČUNA podesi se period obračuna na 01.01.2018 – 31.12.2018
- k. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <P> slovo I – Gradilište firme koja je Investitor-Izvođač radova
- l. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine din> iznos 0,00
- m. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine %> iznos 0,00
- n. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja preneto stanje din> iznos 1.000.000,00
- o. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <P> slovo P – Proizvodni Pogon
- p. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PPC zalihe po popisu> iznos 0,00
- q. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe po popisu> iznos 0,00
- r. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe PS preneto stanje> iznos 0,00

1.2.1.1 Nedovršena proizvodnja u din

Iznos nedovršene proizvodnje na Gradilištu tipa (I) dobija se zbirom Ukupnih troškova proizvodnje - odnosno troškova gradilišta i Prenetog stanja nedovršene proizvodnje iz prethodne godine. Ovaj iznos izračunava se u programu za obračun proizvodnje tek pošto se izračnaju Ukupni troškovi Gradilišta. Dakle, ovaj iznos postavlja program i na ovaj iznos korisnik programa nikako ne može uticati. U tabeli 9690 ovaj iznos mora biti = 0,00

1.2.1.2 Nedovršena proizvodnja u %

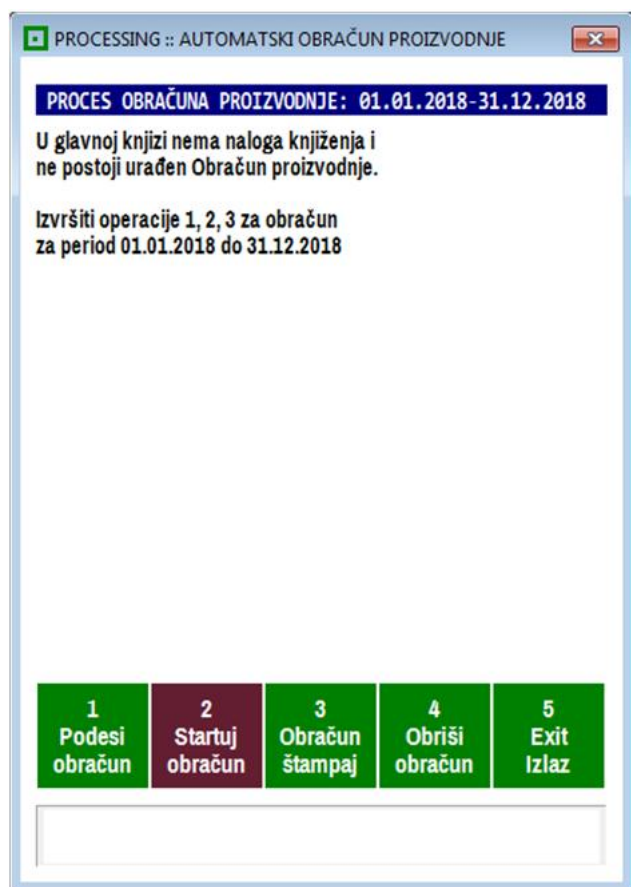
Kod Gradilišta tipa (I) odnos procenta nedovršene proizvodnje, koji služi za izračunavanje nedovršene proizvodnje u dinarima, ne upisuje se i mora biti = 0,00

1.2.1.3 Nedovršena Proizvodnja - Preneto stanje

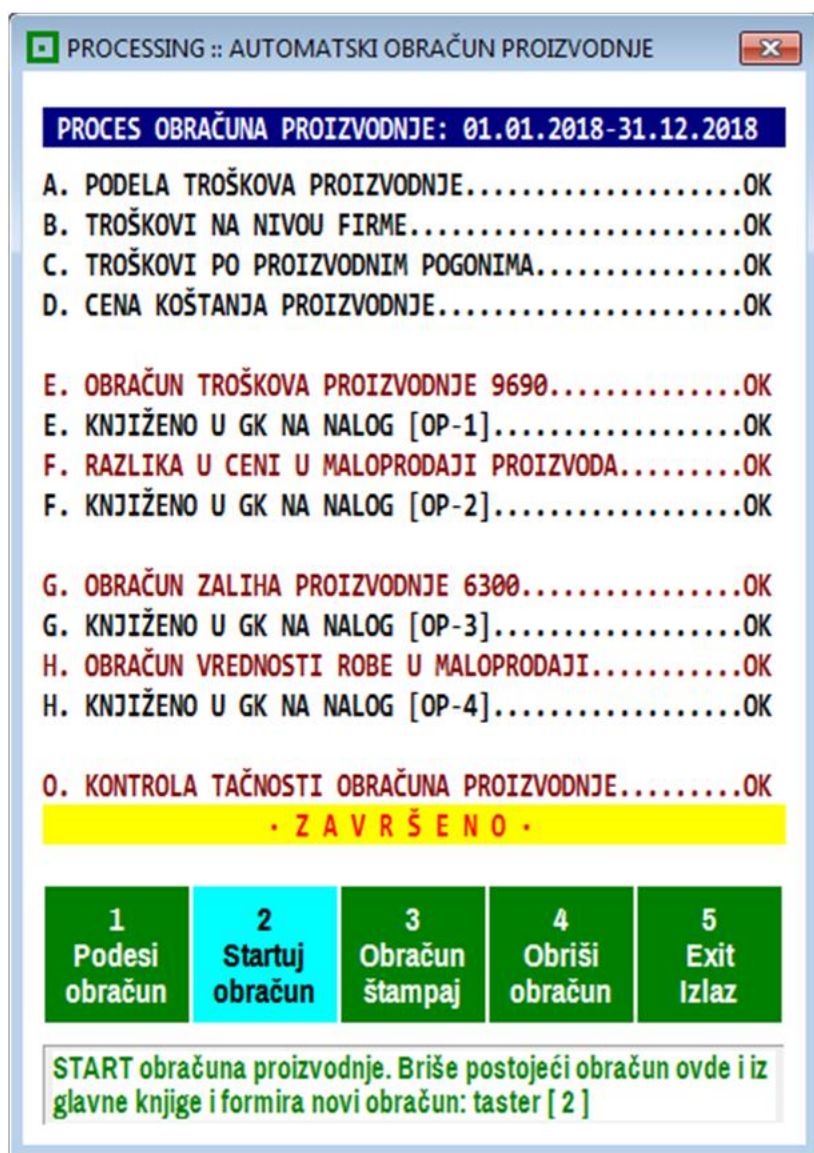
Izgradnja građevinskog objekta započeta je u 2017 godini i na kraju 2017 godine nedovršena proizvodnja je iznosila 1.000.000,00 dinara i preneti je kao početno stanje nedovršene proizvodnje u 2018 godinu u nalog knjiženja početnog stanja na konta 1100 i 9500. Sa konta 1100 iz naloga početnog stanja, iz datuma 01.01.2018 uzima se iznos duguje i upisuje se u tabelu 9690 u polje <Nedovršena proizvodnja – preneto stanje>

1.9. Obračun proizvodnje

Startuje se operacija OBRAČUN PROIZVODNJE PROCESSING

i u programu za PROCESSING klikne se na dugme 2 Startuj obračun, i dobiće se obračun u sledećem prikazu

Obračun proizvodnje je posle ove slike (posle ove operacije) urađen i proknjižen u glavnu knjigu. Takođe formiran je kompletan Izveštaj (Report) o izvršenom obračunu proizvodnje koji se može pregledati na ekranu kao tekst fajl i štampati na laserski ili na PDF printer iz operacije 3 Obračun štampaj.

Sada se može klikom na dugme 4 Obriši obračun – obrisati iz glavne knjige knjiženje ovog obračuna proizvodnje i izveštaja o obračunu (Reporta), a zatim se mogu promeniti parametri obračuna klikom na 1 Podesi obračun, pa se ponovo može izvršiti obračun sa tim novim parametrima klikom na 2 Startuj obračun. Ovo se može izvoditi neograničen broj puta.

1.10. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu

Urađeni obračun proizvodnje proknjižen je u glavnu knjigu na 4 naloga knjiženja rezervisana za knjiženje obračuna proizvodnje, sa brojevima naloga: [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4]

U zavisnosti od vrste obračuna proizvodnje, da li je obračun rađen za Proizvodni Pogon (P) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je Investitor i Izvođač radova (I) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je samo Izvođač radova (G), samo neki ili svi nalozi sadrže knjiženja. Posle obračuna proizvodnje

treba ove naloge pregledati i prazne naloge treba obrisati iz glavne knjige, ovde su to nalozi [OP-2], [OP-3], [OP-4]

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
I01-0001	31.12.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	10.420.000,00	10.420.000,00
[OP-2]	31.12.2018	0,00	0,00
[OP-3]	31.12.2018	0,00	0,00
[OP-4]	31.12.2018	0,00	0,00

Kod obračuna proizvodnje u firmama koje imaju Gradilišta tipa (I) i Gradilišta tipa (G) a koje imaju i proizvodne pogone tipa (P), svi nalozi knjiženja [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4] imaće stavke knjiženja.

1.10.1. Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	31.12.2018	OP	(D)I	5.210.000,00	0,00
9020	31.12.2018	OP	(D)I	0,00	5.210.000,00
1100-02	31.12.2018	OP	(D)I	5.210.000,00	0,00
6300	31.12.2018	OP	(D)I	0,00	5.210.000,00

1.10.2. Ili odštampan Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

GLAVNA KNJIGA : Nalog knjiženja broj [OP-1] datum knjiženja 31.12.2018

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	5.210.000,00	0,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	5.210.000,00
Nalog je zatvoren: 0,00		10.420.000,00	10.420.000,00

1.10.3 Konta Nedovršene proizvodnje 1100 i 9500 koja će biti preneti kao početno stanje u 2019 godinu

Ova konta na kraju 2018 godine imaju stanje:

(A) KONTO 1100-02 NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	(D)I	GRADJEVINA	5.210.000,00	0,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	6.210.000,00	0,00
				SALDO		6.210.000,00

(A) KONTO 9500-02 Nedovršena Proizvodnja

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	(D)I	GRADEVINA	5.210.000,00	0,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	6.210.000,00	0,00
				SALDO		6.210.000,00

1.11. Izveštaj o obračunu proizvodnje

Report ili Izveštaj o obračunu proizvodnje daje iscrpne informacije i podatke o načinu obračuna proizvodnje, parametrima za obračun odnosno ulaznim vrednostima u obračun, zatim o izlaznim vrednostima – rezultatima obračuna, o načinu kontiranja i knjiženja u glavnu knjigu rezultata obračuna i o testiranju ispravnosti obračuna iz koga se prijavljuju i opisuju greške u podacima a samim tim i u obračunu – ako greški ima.

Izveštaj o obračunu za prikazani primer obračuna ima sledeći izgled i sadržaj:

O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E ZA PERIOD OD 01.01.2018 - 31.12.2018

A U T O O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E P O P R O G R A M S K O M S I S T E M U B A S T 2 0 1 7

'(A) OPERACIJA: PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE'

(A) IZVEŠTAJI: KONTA TROŠKOVA I RASHODA

GRUPE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

U obračunu troškova proizvodnje učestvuju konta grupa: 51, 52, 53, 54, eventualno 55. Ova konta obrađuju se po defaultu.

Ako se u obračun uključuju dodatne grupe konta i konta, moraju se te grupe i ta konta označiti (čekirati) iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

koja se nalazi u programu:

OBRAČUN PROIZVODNJE STEP-BY-STEP

Iz označenih grupa konta, uzimaju se konta i stanja tih konta kao:

- TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
- DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE

Konta u okviru svake od ovih grupa dele se u dva skupa:

- KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON
- KONTA INDIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

Ova podela se vrši čekiranjem konta direktnih i indirektnih troškova iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

'Posebna napomena: sva konta koja su u kontnom planu otvorena kao analitička konta 'po objektu firme (proizvodni pogon, gradilište, magacin materijala, magacin gotovih 'proizvoda, prodavnica sopstvenih proizvoda) na primer konto 5100-11 gde je 11 šifra 'pogona/gradilišta, tretiraju se kao KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON.

Ovaj izveštaj sastoji se iz istovetnih delova i naslova koji se korak-po-korak formiraju u procesu automatskog obračuna proizvodnje iz programa CSYSTEMS:

- A. PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE
- B. TROŠKOVI NA NIVOU FIRME
- C. TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA
- D. CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE
- E. OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690
 - E. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-1]
- F. RAZLIKA U CENI U MALOPRODAJI PROIZVODA
 - F. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-2]
- G. OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300
 - G. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-3]

H. OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI
H. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-4]

O. KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

'(B) OPERACIJA: TROŠKOVI NA NIVOU FIRME'

(B) IZVEŠTAJI: STANJE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

```
=====
GRUPA KONTA (51) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
1  5110-02-20    Materijal utrosen za proizvodnju.....3.210.000,00
1              SVEGA DIREKTNI TROŠKOVI                3.210.000,00
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (51) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
1  5100          INDIREKTNI TROŠKOVI GRADILIŠTA.....1.500.000,00
1              SVEGA INDIREKTNI TROŠKOVI                1.500.000,00
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (52) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (52) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
1  5200          BRUTO PLATE GRADILIŠTA.....500.000,00
1              SVEGA INDIREKTNI TROŠKOVI                500.000,00
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (53) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (53) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (54) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (54) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (55) DIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

```
=====
GRUPA KONTA (55) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
=====
NEMA KONTA
=====
```

'(C) OPERACIJA: TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA'

(C) IZVEŠTAJI: MESTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE
2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5
3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA
4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA
5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

```
=====
1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE
=====
Nabavna vrednost prodate robe - Zbirni Saldo svih konta grupe 501                0,00
=====
```

2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5

GRUPA KONTA	TROŠKOVI: DIREKTNI	INDIREKTNI
51 TROŠKOVI MATERIJALA	3.210.000,00	1.500.000,00
52 TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA	0,00	500.000,00
53 TROŠKOVI PROIZVOD. USLUGA	0,00	0,00
54 TROŠKOVI AMORTIZACIJE	0,00	0,00
55 TROŠKOVI NEMATERIJALNI	0,00	0,00
56 RASHODI FINANSIJSKI	0,00	0,00
57 RASHODI OSTALI	0,00	0,00
58 RASHODI ZBOG OBEZVREĐENJA	0,00	0,00
59 RASHODI ISPRAVKE GREŠAKA	0,00	0,00
Grupe konta 51,52,53,54,55 zbirno:	3.210.000,00	2.000.000,00
UKUPNO TROŠKOVI PROIZVODNJE:		5.210.000,00

3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA

1 ... 5110-02-20	Materijal utrosen za proizvodnju	3.210.000,00
1 MESTO TROŠKA 02		3.210.000,00
1 ... SVI POGONI	Troskovi proizvodnje grupe konta 511	3.210.000,00

4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA

MESTA TROŠKA	GRUPA KONTA 511	KLJUČ	INDIREKTNI TROŠKOVI	INDIREKTNI TROŠKOVI
OBJEKTI FIRME	DIREKTNI TROŠKOVI	za	ZBIRNO ZA MESTA TR.	PO MESTIMA TROŠKOVA
PROIZVODNI POGONI	za izradu ključa	primenu	osnovica za primenu	obračun po ključu
PROIZVOD. POGON 02	3.210.000,00	100.00 %	2.000.000,00	2.000.000,00
PRODAJNI OBJEKTI	0,00	0.00 %	2.000.000,00	0,00
S V E G A	3.210.000,00	100.00 %		2.000.000,00

5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

MESTA TROŠKA	DIREKTNI TROŠKOVI	INDIREKTNI TROŠKOVI	UKUPNI TROŠKOVI
OBJEKTI FIRME	GRUPE KONTA	GRUPE KONTA	PO MESTIMA TROŠKOVA
PROIZVODNI POGONI	51,52,53,54, i 55	51,52,53,54, i 55	
MESTO TROŠKA 02	3.210.000,00	2.000.000,00	5.210.000,00
S V E G A	3.210.000,00	2.000.000,00	5.210.000,00

'(D) OPERACIJA: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE'

(D) IZVEŠTAJI: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

MT	DIREKTNI	INDIREKTNI	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE	TROŠK. TEKUĆE	ODSTUPANJE OD
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE	PROIZVODNJE	PLANSKIH CENA
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55		PROIZVODNJE	STVARNI	PLANSKI	
			(1) + (2)		(3) - (4) + (4a)	9500 (POT)	(5) - (6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	5210000,00	0,00	0,00	0,00
I			preneto stanje	1000000,00			
	3210000,00	2000000,00	5210000,00	5210000,00	0,00	0,00	0,00
			preneto stanje	1000000,00			

L E G E N D A

KOLONA (4): STVARNI TROŠKOVI PO POPISU NEDOVRSENE PROIZVODNJE sadrži podatak koji se ručno upisuje u tabelu u kolonu <Nedovršena Proizvodnja ove godine (din)> u program PODEŠAVANJE OBRAČUNA. U istom programu dato je uputstvo za dobijanje ovog podatka.

KOLONA (4): ISPOD CIFRE ZA STVARNE TROŠKOVE PO POPISU NEDOVršENE PROIZVODNJE upisan je iznos PRENETOG STANJA-POČETNOG STANJA ZALIHA NEDOVršENE PROIZVODNJE preuzet sa konta 1100 DUGUJE.

KOLONA (6): PLANSKI TROŠKOVI TEKUĆE PROIZVODNJE sadrži iznos ulaza gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda (konto 9500 potražuje) samo kod Proizvodnog pogona. Kod Gradilišta koja nemaju magacine gotovih proizvoda ova kolona nema podataka.

R E Z U L T A T:

(5) C E N A K O Š T A N J A	PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	0,00
(7) ODSTUPANJE OD PLANSKE CENE	PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	0,00
ILI ODSTUPANJE ZA SVE POGONE BEZ GRAĐEVINSKIH RADILIŠTA:		0,00

'(E) OPERACIJA: OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690'

(E) IZVEŠTAJI: ODSTUPANJE OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA

(E.1) ODSTUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU FIRME

ZBIRNO ODSTUPANJE SVIH OBJEKATA OD PLANSKIH CENA

Obračun odstupanja od planske cene po svim prodajnim objektima u prodatim proizvodima:

Odstupanje =	9600 potražuje :	9600 duguje x (	9690 duguje -	9690 potražuje)
0 =	0 :	0 x (	0 -	0)

(E.2) ODSTUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU PRODAJNOG OBJEKTA

7. REALIZACIJA GOTOVIH PROIZVODA PO PLANSKOJ VREDNOSTI IZ PODATAKA IZLAZA MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA O B R A Č U N O D S T U P A N J A OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA PO PRODAJNIM OBJEKTIMA

O B J E K T I	IZNOS REALIZACIJE	KLJUČ	ZBIRNO ODSTUPANJE	ODSTUPANJE
REALIZACIJE GOTOVIH PROIZVODA	IZ PODATAKA IZLAZA		SVIH OBJEKATA	JEDNOG OBJEKTA
PO PLANSKOJ VREDNOSTI	MAGACINA GOT.PROIZV.	%	OD PLANSKIH CENA	OD PLANSKIH CENA
(1) Svega izlaz/prodaja GP:	0,00	0.00 %		0,00

K O N T R O L A

Stanje po podacima iz svih magacina gotovih proizvoda:

Zbirno izlaz GP za Veleprodaju fakturisanje kupcima:	0,00 prodaja GP
Zbirno izlaz GP za Maloprodaju sopstvenih proizvoda:	0,00 prodaja GP
Zbirno izlaz GP za prenos u Magacin repromaterijala:	0,00 nije prodaja GP
Zbirno -ulaz GP storno za prenos u drugi Magacin GP:	0,00 nije prodaja GP
(1) SVEGA IZLAZ GP IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA :	0,00

Stanje po podacima iz glavne knjige konto 9600 potražuje:

(2) Konto 9600 potražuje	:	0,00 izlaz GP sa zaliha
(3) Konto 9600 duguje	:	0,00 ulaz GP na zalihe

P O D A C I S U I S P R A V N I

Robno knjigovodstvo gotovih proizvoda i glavna knjiga su sravnjeni, jer su iznosi (1) = (2) Realizacija Gotovih proizvoda po planskoj vrednosti, u tabeli, dobijena po podacima magacina, može se koristiti za formiranje ključa za raspodelu realizacije po prodajnim objektima.

(E) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA TROŠKOVA 9690

(E) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA TROŠKOVA 9690 [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00	(D)I
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00	(D)I
1100-02	NEDOVršENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	5.210.000,00	0,00	(D)I
6300	Prihodi VPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	5.210.000,00	(D)I
SALDO:	0,00	10.420.000,00	10.420.000,00	

'(G) OPERACIJA: OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300'

(G) IZVEŠTAJI: STANJE ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA**V E L E P R O D A J A****G.1. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U VELEPRODAJI
NA DAN 31.12.2018**

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9600	0,00	0,00	0,00
B Saldo Konta 9690	0,00	0,00	0,00
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	0,00	0,00

M A L O P R O D A J A**G.2. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U MALOPRODAJI
NA DAN 31.12.2018**

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9120	0,00	0,00	0,00
B Saldo Konta 9121+9125	0,00	0,00	0,00
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	0,00	0,00

V E L E P R O D A J A**G.3. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA
U VELEPRODAJI PO STVARNOJ CENI KOŠTANJA - PO NETO PRODAJNOJ CENI KOŠTANJA**

VREDNOST ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA NA DAN 31.12.2018	VREDNOST ZALIHA
PO STVARNOJ CENI (CENA KOŠTANJA)	CK = 0,00
PO NETO PRODAJNOJ CENI ZA MAGACIN.GOTOV.PROIZVODA 03 NPC =	0,00

(G) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA ZALIHA 6300**(G) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA ZALIHA 6300**

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

'(H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI'**(H) IZVEŠTAJI: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI**

Posle obračuna proizvodnje 9690, zatim 6300 i RAZLIKE U CENI i posle knjiženja u glavnu knjigu naloga [OP-1], [OP-2] i [OP-3] Formirano je u glavnoj knjizi stanje na kontima:

9120 - ROBA - Zalihe ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda 9120-objekat-pdv-R
 9122 - ROBA - Razlika u ceni ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda 9122-objekat
 9125 - ROBA - Ukalkulisani PDV za ROBU u malopr.sopstvenih proizvoda 9125-objekat-pdv-R
 5000 - ROBA - Nabavna vrednost kupljene ROBE u maloprodaji proizvoda 5000-objekat
 5015 - ROBA - Nabavna vrednost prodatih DOBARA iz maloprod.proizvoda 5015-objekat
 1340 - ROBA - na zalihama u maloprodaji robe 1340-objekat-pdv

Knjiži se nalog knjiženja [OP-4] kojim se vrši OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI
Konto 9120 minus konto 9122 minus konto 9125 daju konto 1340. Za iznos na Kontu 5015
uzima se iznos koji će sa Zbirom dugovne strane Konta 5000 i konta 1340 dati nulu.

(H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI

(H) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

'(0) OPERACIJA: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE'

(0) IZVEŠTAJI: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

"OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-1] - DA"
 "RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA - urađeno/knjiženo na nalog [OP-2] - NE"
 "OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-3] - NE"
 "OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI - urađeno/knjiženo na nalog [OP-4] - NE"

KONTROLA TAČNOSTI IZRAČUNAVANJA, KONTIRANJA I KNJIŽENJA OBRAČUNA PROIZVODNJE
 Obračun je tačan i korektno proknjižen u Glavnu Knjigu kada su svi iznosi u koloni
 RAZLIKA jednaki nuli

KONTO	SALDO	KONTO	SALDO	RAZLIKA
9500	6.210.000,00	1100	6.210.000,00 =	0,00 "OK"
9600	0,00	1200	0,00 =	0,00 "OK"
9690	0,00	1201	0,00 =	0,00 "OK"
9120	0,00	1205	0,00 =	0,00 "OK"
9121+9125	0,00	1206	0,00 =	0,00 "OK"

Napomena:

Ako proizvođač ima maloprodaju sopstvenih proizvoda i dodatne trgovačke robe, tada
 se ta maloprodaja vodi na klasi 9 i Glavna knjiga ima sledeća analitička konta:
 9120-11-20-R i 9125-11-20-R su konta ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120-11-20 i 9125-11-20 su konta PROIZVODA u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120 = sintetika, 11 = šifra maloprodajnog objekta, 20 = stopa PDV, R = oznaka
 Ovde su dati rezultati za 9120, 9125, 9121 ali samo za analitička konta PROIZVODA

Ako su u obračunu proizvodnje učestvovala gradilišta i ako su sa nekog gradilišta
 putem prijemnice proizvoda primani proizvodi u magacin gotovih proizvoda, što nije
 dozvoljeno (ovde ne sme biti knjiženja na 9500 potražuje pre obračuna proizvodnje),
 uvećana je potražna strana konta 9500 i biće prijavljena greška: ERROR 9500 - 1100

Glavna Knjiga - Nalog knjiženja obračuna proizvodnje broj: [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRAD	5.210.000,00	0,00
6300	Prihodi VPP - povećanje vredno	0,00	5.210.000,00
		10.420.000,00	10.420.000,00

1.12. Magacin gotovih proizvoda

Kod Gradilišta tipa (I) po završetku gradilišta Investitor-Izvođač dobija gotov proizvod – Građevinski objekat koji je posle tehničkog prijema i izdavanja upotrebne dozvole GOTOV PROIZVOD spreman za prodaju odnosno koji je u neku ruku roba spremna za prodaju. Najčešće se ovde radi o stambenim zgradama ili poslovnim zgradama koje imaju veliki broj različitih stambenih ili poslovnih jedinica, gde je svaka stambena i poslovna jedinica poseban gotov proizvod (stan, biro, garaža, magacin i slično) pa se svaki taj gotov proizvod uvodi u magacin gotovih proizvoda

Za Građevinsko Gradilište koje pripada firmi koja je investitor i izvođač radova i koja na kraju dobija građevinski objekat kao sopstveni proizvod, vodi se magacin gotovih proizvoda na sledeći način: Ako gradilište pripada firmi koja je i investitor i izvođač radova, tada sve dok se gradilište ne završi, nema nikakvog prijema gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda tog gradilišta. Potražna strana konta 9500 ne sme da postoji, i formira se samo završim obračunom proizvodnje. Tek kada se gradilište završi (na primer kada se stambena zgrada tehnički primi i uknjiži se kao vlasništvo investitora) i kada se uradi završni obračun proizvodnje za zavreno gradilište, mogu se stanovi i druge prostorije uvesti u magacin gotovih proizvoda radi dalje prodaje. **Sledeće poslovne godine postojaće početno stanje zaliha magacina gotovih proizvoda iz koga će se vršiti prodaja građevinskih gotovih proizvoda, ali i tada na kontu 9500 potražuje neće biti knjiženja, pa je to u redu.**

Prijem građevinskog gotovog proizvoda u magacin gotovih proizvoda

Za razliku od gotovih proizvoda standardne proizvodnje, koji se u magacin gotovih proizvoda uvode po planskoj ceni, stanovi kao gotovi proizvodi uvode se u magacin gotovih proizvoda po stvarnoj ceni koštanja koja je dobijena iz obračuna završetka proizvodnje na gradilištu. Ova stvarna cena koštanja proizvodnje na gradilištu podeli se sa ukupnom kvadraturom prostora koji se prodaje, a zatim se svaki stan i njegova kvadratura množe sa dobijenom cenom po kvadratu i dobija se cena stana po kojoj se isti uvodi na zalihe magacina gotovih proizvoda. **U ovom slučaju, postojanje knjiženja na potražnoj strani 9500 pre vršenja obračuna proizvodnje, prouzrokuje netačan obračun proizvodnje.**

Kako se ovo rešava u programu za obračun proizvodnje

Gradilište nema magacin gotovih proizvoda dok je u radu. Kada se gradilište završi, **URADI SE OBRAČUN PROIZVODNJE** iz koga se dobije **STVARNA CENA KOŠTANJA GRAĐEVINSKOG OBJEKTA** (zgrada, stan, garaža i slično). Po ovoj stvarnoj ceni koštanja, a ne po planskoj ceni, građevinski objekat se sada zaprimi u magacin gotovih proizvoda. Umesto PLC planske cene proizvoda upiše se ova stvarna cena koštanja, a takođe i umesto PPC proizvođačke prodajne cene proizvoda (koja se donosi cenovnikom firme) upiše se ova stvarna cena koštanja.

AUTOMATSKI OBRAČUN PROIZVODNJE U PROGRAMU ZA KNJIGOVODSTVO CSYSTEMS 2018

DEO 3 PRIMER OBRAČUNA GRADILIŠTA TIPA (G)

04.02.2018

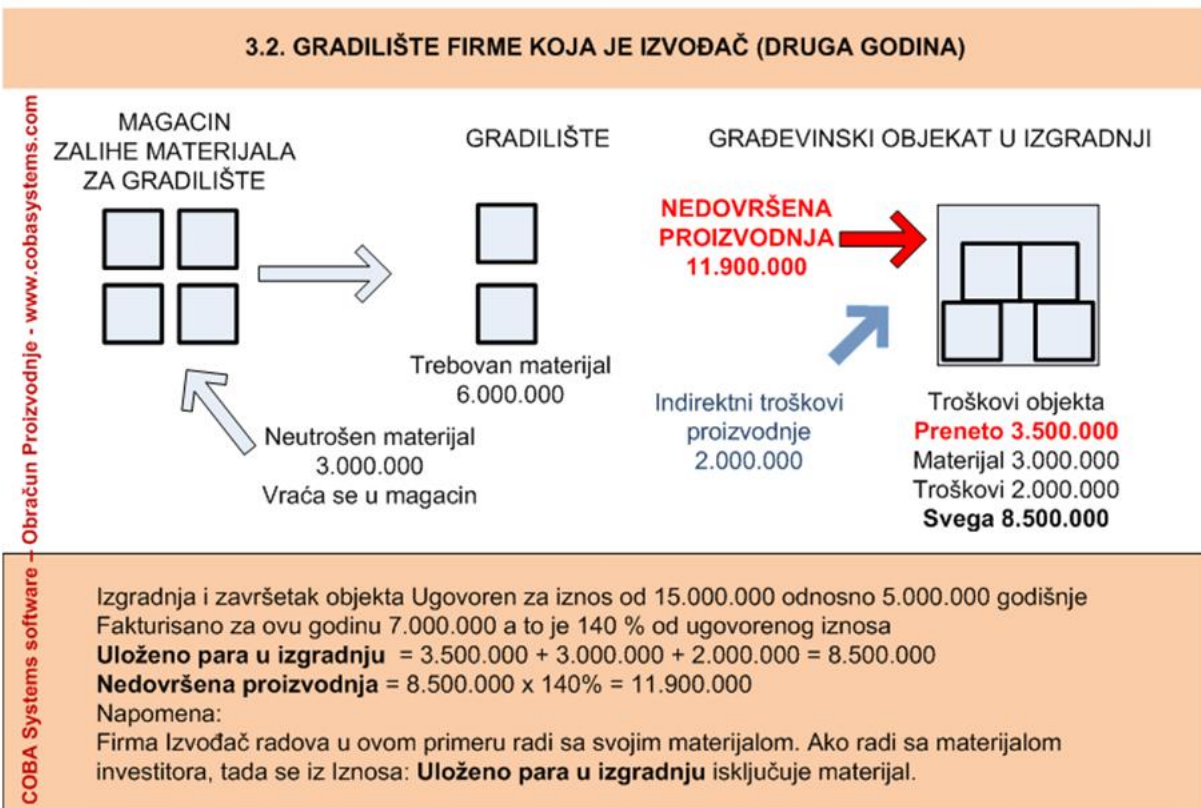
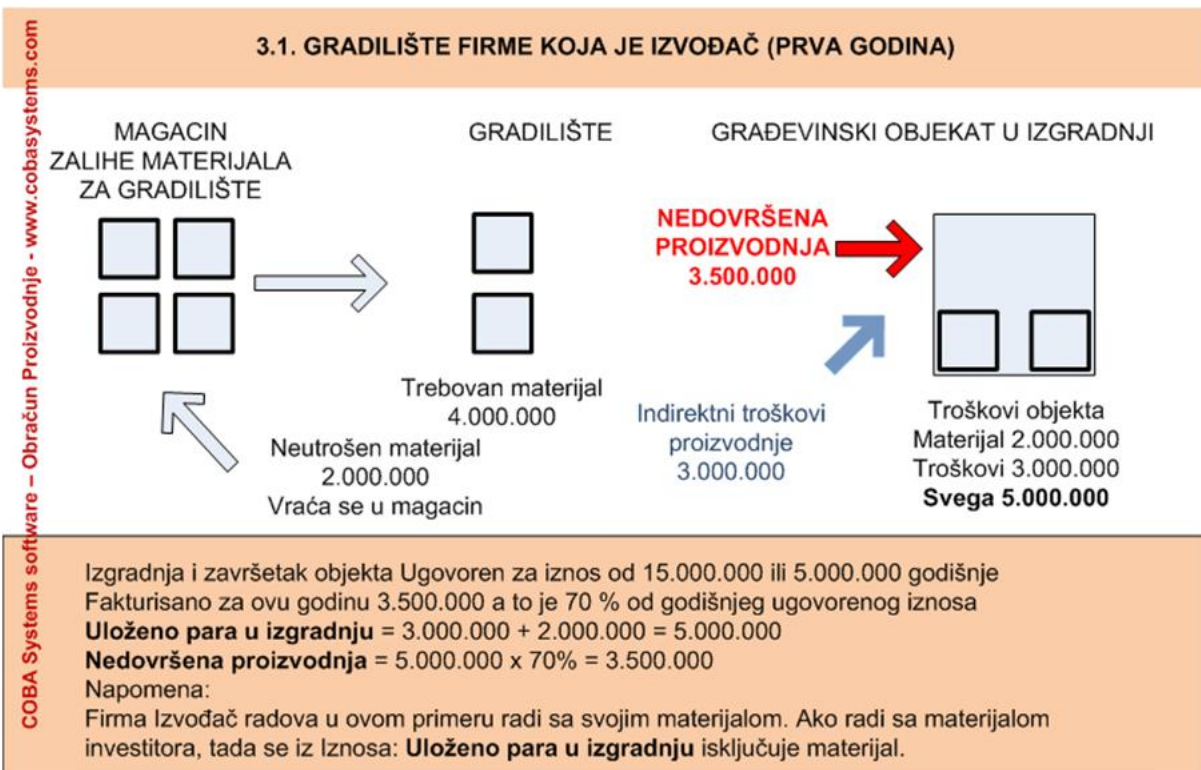
SADRŽAJ

3. Shema obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (G)

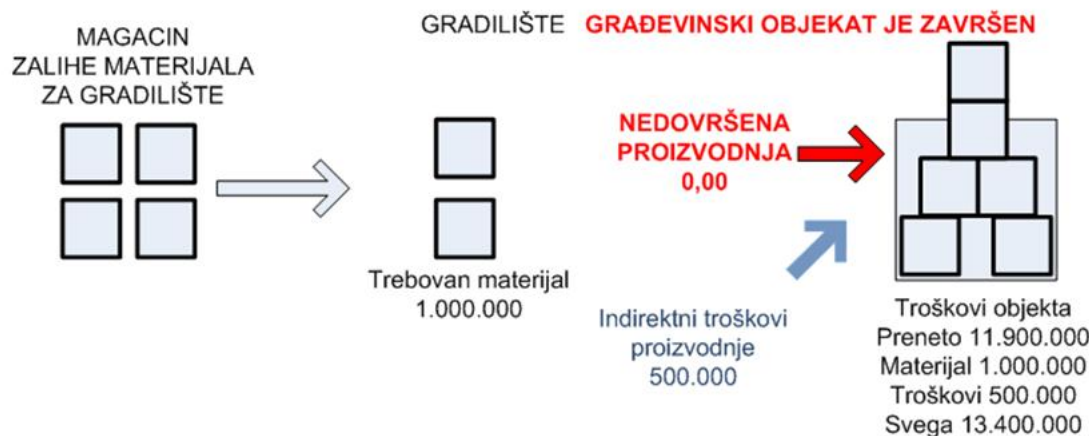
1. Primer obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (G)

- 1.13. Priprema Glavne knjige
- 1.14. Priprema obračuna proizvodnje
- 1.15. Obračun proizvodnje
- 1.16. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu
- 1.17. Izveštaj o obračunu proizvodnje
- 1.18. Varijante obračuna proizvodnje prema iznosu nedovršene proizvodnje

3. Shema obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (G)

3.3. GRADILIŠTE FIRME KOJA JE IZVOĐAČ (TREĆA GODINA - ZAVRŠETAK)

Izgradnja i završetak objekta Ugovoren za iznos od 15.000.000 odnosno godišnje 5.000.000

Fakturisano za ovu godinu 4.500.000 a to je ukupno sa prethodnim godinama:

$3.500.000 + 7.000.000 + 4.500.000 = 15.000.000$ (ugovoreni iznos naplaćen - posao je završen)

Uloženo para u izgradnju do ovog momenta = 13.400.000 pa je dobit 1.600.000

Nedovršena proizvodnja = 0,00

Napomena:

Firma Izvođač radova u ovom primeru radi sa svojim materijalom. Ako radi sa materijalom investitora, tada se iz Iznosa: **Uloženo para u izgradnju do ovog momenta** isključuje materijal.

Tamo gde izvođač vrši **fakturisanje i naplatu svojih radova i troškova** učinjenih na Gradilištu, **nedovršena proizvodnja (NP)** nije nikada jednaka zbiru utrošaka odnosno zbiru: **direktni troškovi + indirektni troškovi (TR) + preneto stanje nedovršene proizvodnje (PSNP)**, kao što je to slučaj kod Gradilišta gde je Investitor ujedno i Izvođač i gde on ne fakturiše i ne naplaćuje radove i troškove nikome, ili kod proizvodnje u proizvodnom pogonu gde proizvođač takođe nikome ne fakturiše i ne naplaćuje rad i trošak za proizvodnju.

U ovom slučaju postoje tri situacije:

1. **NP = TR + PSNP** samo kada cele poslovne godine i na kraju godine ništa nije fakturisano
2. **NP = 0,00** ako je do kraja poslovne godine sve fakturisano što je za tu godinu ugovoreno
3. **NP = (TR + PSNP) x procenat % nedovršene proizvodnje**, ako je do kraja poslovne godine fakturisano samo **Deo** ugovorenih radova za tu poslovnu godinu

Deo se iskazuje u procentima od 0% do 100% i izračunava se po formuli:

Procenat nedovršene proizvodnje % = $100 - ((\text{fakturisano din} : \text{ugovoreno din}) \times 100)$

1. Primer obračuna proizvodnje za Građevinsko Gradilište (G)

1.13. Priprema Glavne knjige

Građevinsko Gradilište tip (G) pripada firmi koja je Izvođač građevinskih radova na izgradnji objekata za nekog od Investitora. Dakle, tip (G) nije investitor radova koji se izvode. Ova firma može da izvodi ugovorene radove sa svojim materijalom ili pak sa materijalom koji daje Investitor, sve zavisi od Ugovora Izvođač-Investitor. U ovom primeru uzeto je da firma Izvođač radove izvodi sa svojim materijalom.

Radovi su ugovoreni na iznos od 15.000.000 i prema ugovoru se izvode na Gradilištu broj 02, u periodu od 3 godine 2017, 2018 i 2019. Radovi su započeli u 2017 godini, i u ovom primeru vrši se obračun proizvodnje Gradilišta broj 02 u 2018 godini i to na kraju 2018 godine za period obračuna 01.01.2018 do 31.12.2018

Pošto se radi o proizvodnji u kojoj Izvođač radova (proizvođač) nema svoj gotov proizvod (završeni građevinski objekat je gotov proizvod u vlasništvu Investitora) pa samim tim nema ni magacin gotovih proizvoda, a nema ni magacine veleprodaje i prodavnice proizvoda na malo, svi podaci potrebni za obračun proizvodnje uzimaju se samo sa odgovarajućih konta glavne knjige.

Iz tog razloga ovde će biti prikazano izmišljeno stanje glavne knjige u momentu pre obračuna proizvodnje:

1.13.1. Popis naloga glavne knjige

Glavna knjiga na datum 31.12.2018 godine treba da ima sledeće naloge: **jedan** nalog početnog stanja **00000**, zatim **n** naloga za izdavanje materijala u proizvodnju (ovde je jedan od njih – prvi, označen kao **I01-0001** - direktni troškovi proizvodnje) i **m** naloga za knjiženje ostalih troškova vezanih za proizvodnju (ovde je jedan od njih označen kao **2000** – indirektni troškovi proizvodnje)

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
I01-0001	01.03.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00

1.13.2. Nalog knjiženja početnog stanja za 2018 sa brojem 00000 i datumom 01.01.2018

Ima knjiženja prenetog stanja zaliha nedovršene proizvodnje iz 2017 godine u iznosu 1.000.000 na konto nedovršene proizvodnje objekta 02 i to na konto glavne knjige 1100, kao i na konto 9500 klase 9 obračuna troškova i učinaka (posebna glavna knjiga za proizvodnju)

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1100-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00
9500-02	01.01.2018	PS	PS-2018	1.000.000,00	0,00

1.13.3. Nalog knjiženja izdavanja materijala na Gradilište sa brojem I01-0001 i datumom 01.03.2018

Materijal se izdaje iz magacina materijala 01 na Gradilište 02 i nalog sadrži vrednost građevinskog i drugog materijala poslatog na gradilište 02 kao direktni trošak proizvodnje na tom gradilištu u iznosu 3.210.000 na konto **1010-02-20 - zalihe magacina materijala 01 po stopi poreza 20%** i na konto **5110-02-20 - zalihe materijala na gradilištu 02 – materijal utrošen za izgradnju**

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
1010-01-20	01.03.2018	FI	I01-0001	0,00	3.210.000,00
5110-02-20	01.03.2018	FI	I01-0001	3.210.000,00	0,00

1.13.4. Nalog knjiženja indirektnih ostalih troškova Gradilišta sa brojem 2000 i datumom 31.12.2018

Ostali troškovi gradilišta (bilo koji) knjiže se na primer na konto **5100 – utrošak goriva i maziva** u iznosu 1.500.000, i na primer na konto **5200 – bruto plate** u iznosu 500.000, i slično.

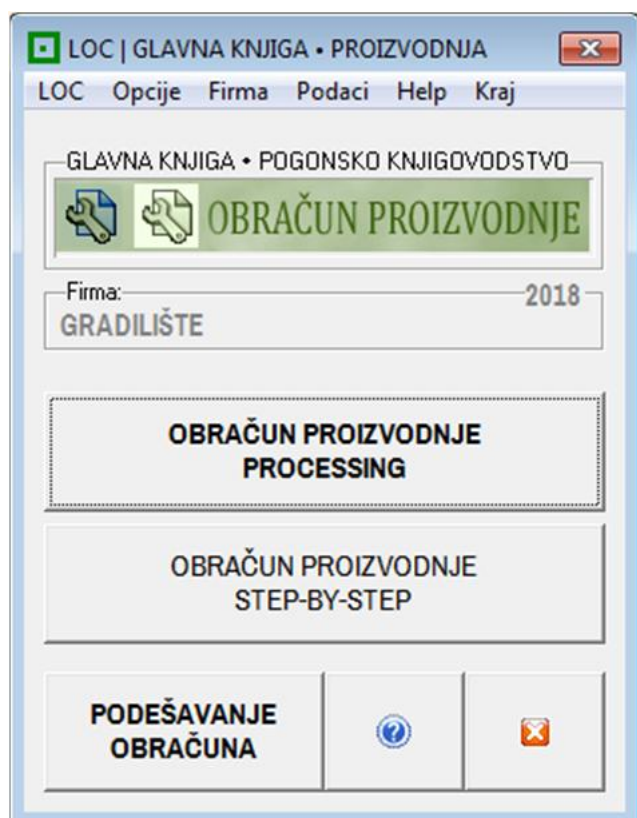
Ovde nije prikazano, jer nije od značaja za obračun proizvodnje, kako je ovaj nalog zatvoren.

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
5100	31.12.2018		OBRAČUN	1.500.000,00	0,00
5200	31.12.2018		OBRAČUN	500.000,00	0,00

Ova izmišljena tri naloga glavne knjige potpuno su dovoljna za demonstraciju automatskog obračuna proizvodnje za Gradilište 02 na kraju 2018 godine, pa smatramo da su sva potrebna knjiženja urađena i da je Glavna knjiga uređena i spremna za obračun proizvodnje. Sada se izlazi iz glavne knjige i startuje se program za obračun proizvodnje

1.14. Priprema obračuna proizvodnje

Startuje se program za obračun proizvodnje

1.14.1. Podešavanje obračuna

Prvo se startuje operacija PODEŠAVANJE OBRAČUNA i dobiju se dve tabele koje treba podesiti

PODEŠAVANJE OBRAČUNA PROIZVODNJE

PODEŠAVANJE PARAMETARA ZA OBRAČUN PROIZVODNJE
PARAMETRI ZA OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 **PERIOD OBRAČUNA 01.01.2018 - 31.12.2018**

Uputstvo za upis u tabelu

Br	PROIZVODNI POGON ILI GRADILIŠTE	P	Nedovršena Proizv. ove godine (din)	Nedovršena Proizv. ove godine (%)	Nedovršena Proizv. PrenetoStanje(din)
02	GRADILIŠTE	G	5.500.000,00	0,00	1.000.000,00

PARAMETRI ZA OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300

Uputstvo za upis u tabelu

Br	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	PPC zalihe po popisu PROIZV. PRODAJNA CENA	PLC zalihe po popisu PLANSKA CENA	PLC zalihe PS stanje PLANS
03	MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA	P	0,00	0,00	

Opis postupka PERIOD OBRAČUNA
01.01.2018 - 31.12.2018 Izlaz

- s. Klikom na dugme PERIOD OBRAČUNA podesi se period obračuna na 01.01.2018 – 31.12.2018
- t. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <P> slovo G – Gradilište firme koja je izvođač radova
- u. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine din> iznos 5.500.000,00
- v. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja ove godine %> iznos 0,00
- w. U tabelu 9690 upiše se u kolonu <Nedovršena proizvodnja preneto stanje din> iznos 1.000.000,00
- x. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <P> slovo P – Proizvodni Pogon
- y. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PPC zalihe po popisu> iznos 0,00
- z. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe po popisu> iznos 0,00
- aa. U tabelu 6300 upiše se u kolonu <PLC zalihe PS preneto stanje> iznos 0,00

1.2.1.1 Nedovršena proizvodnja u din

Iznos nedovršene proizvodnje na Gradilištu dobija se popisom na Gradilištu, procenom i drugim metodama a iz građevinske dokumentacije o projektovanim i izvedenim radovima.

Ovde je uzeto da je ovaj iznos dobijen od strane šefa Gradilišta u dinarskom iznosu od 5.500.000,00 din.

Ako se upisuje nedovršena proizvodnja u din tada se nedovršena proizvodnja u % mora staviti na = 0

1.2.1.2 Nedovršena proizvodnja u %

Iznos nedovršene proizvodnje na Gradilištu najčešće se dobija kao procenat utvrđen popisom, procenom i drugim metodama a iz građevinske dokumentacije o projektovanim i izvedenim radovima. Ovaj iznos dobijen od strane šefa Gradilišta primenjuje se kao procenat na ukupan dinarski iznos troškova proizvodnje kako bi se dobio dinarski iznos nedovršene proizvodnje:

Nedovršena proizvodnja din = (Ukupni troškovi izgradnje din x Nedovršena proizvodnja %) : 100

U slučaju da sa gradilišta nisu dati nikakvi podaci (iz raznih razloga) ovaj procenat može se za takve vanredne situacije izračunati po metodi prihoda:

Nedovršena proizvodnja % = 100 – ((Fakturisani radovi din : Ugovoreni radovi din) x 100)

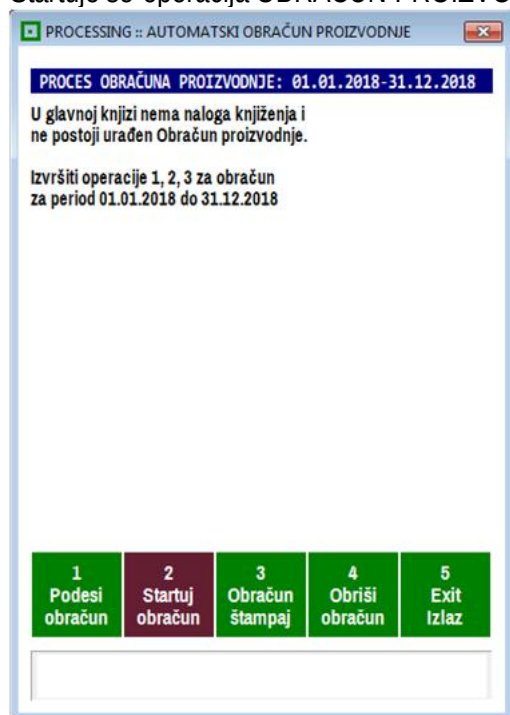
Ako se upisuje nedovršena proizvodnja u % tada se nedovršena proizvodnja u din mora staviti na = 0,00 a ista će biti izračunata u toku obračuna proizvodnje odmah po izračunavanju ukupnih troškova proizvodnje.

1.2.1.3 Nedovršena Proizvodnja - Preneto stanje

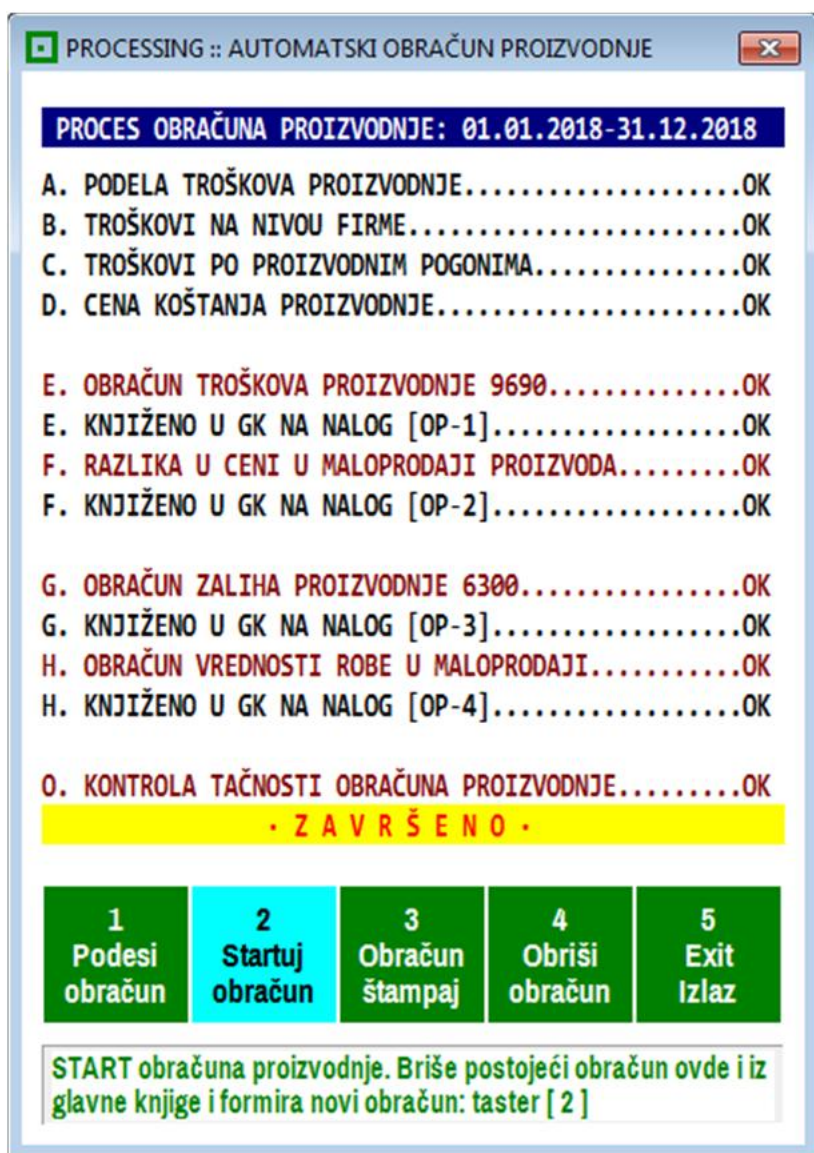
Izgradnja građevinskog objekta započeta je u 2017 godini i na kraju 2017 godine nedovršena proizvodnja je iznosila 1.000.000,00 dinara i preneti je kao početno stanje nedovršene proizvodnje u 2018 godinu u nalog knjiženja početnog stanja na konta 1100 i 9500. Sa konta 1100 iz naloga početnog stanja, iz datuma 01.01.2018 uzima se iznos duguje i upisuje se u tabelu 9690 u polje <Nedovršena proizvodnja – preneto stanje>

1.15. Obračun proizvodnje

Startuje se operacija OBRAČUN PROIZVODNJE PROCESSING

i u programu za PROCESSING klikne se na dugme 2 Startuj obračun, i dobiće se obračun u sledećem prikazu

Obračun proizvodnje je posle ove slike (posle ove operacije) urađen i proknjižen u glavnu knjigu. Takođe formiran je kompletan Izveštaj (Report) o izvršenom obračunu proizvodnje koji se može pregledati na ekranu kao tekst fajl i štampati na laserski ili na PDF printer iz operacije 3 Obračun štampaj.

Sada se može klikom na dugme 4 Obriši obračun – obrisati iz glavne knjige knjiženje ovog obračuna proizvodnje i izveštaja o obračunu (Reporta), a zatim se mogu promeniti parametri obračuna klikom na 1 Podesi obračun, pa se ponovo može izvršiti obračun sa tim novim parametrima klikom na 2 Startuj obračun. Ovo se može izvoditi neograničen broj puta.

1.16. Knjiženje obračuna proizvodnje u glavnu knjigu

Urađeni obračun proizvodnje proknjižen je u glavnu knjigu na 4 naloga knjiženja rezervisana za knjiženje obračuna proizvodnje, sa brojevima naloga: [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4]

U zavisnosti od vrste obračuna proizvodnje, da li je obračun rađen za Proizvodni Pogon (P) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je Investitor i Izvođač radova (I) ili za Građevinsko Gradilište firme koja je samo Izvođač radova (G), samo neki ili svi nalozi sadrže knjiženja. Posle obračuna proizvodnje treba ove naloge pregledati i prazne naloge treba obrisati iz glavne knjige, ovde su to nalozi [OP-2], [OP-3], [OP-4]

Broj naloga	Datum naloga	Duguje (Debit)	Potražuje (Credit)
00000	01.01.2018	2.000.000,00	0,00
I01-0001	31.12.2018	3.210.000,00	3.210.000,00
2000	31.12.2018	2.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	11.130.000,00	11.130.000,00
[OP-2]	31.12.2018	0,00	0,00
[OP-3]	31.12.2018	0,00	0,00
[OP-4]	31.12.2018	0,00	0,00

Kod obračuna proizvodnje u firmama koje imaju Gradilišta tipa (I) i Gradilišta tipa (G) a koje imaju i proizvodne pogone tipa (P), svi nalozi knjiženja [OP-1], [OP-2], [OP-3], [OP-4] imaće stavke knjiženja.

1.16.1. Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

KONTO	DATUM	VD	DOKUMENT	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	31.12.2018	OP	(D)G	5.210.000,00	0,00
9020	31.12.2018	OP	(D)G	0,00	5.210.000,00
1100-02	31.12.2018	OP	UVEĆANA NPG	4.500.000,00	0,00
6300	31.12.2018	OP	UVEĆANA NPG	0,00	4.500.000,00
9500-02	31.12.2018	OP	(D)G	0,00	710.000,00
9801-02	31.12.2018	OP	(D)G	710.000,00	0,00
9601-02	31.12.2018	OP	(D)G	710.000,00	710.000,00

1.16.2. Ili odštampan Nalog knjiženja sa brojem [OP-1] iz datuma 31.12.2018

GLAVNA KNJIGA : Nalog knjiženja broj [OP-1] datum knjiženja 31.12.2018

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	4.500.000,00	0,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	4.500.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	0,00	710.000,00
9801-02	GR. Troškovi prodatih gotovih proizvoda	710.000,00	0,00
9601-02	GR. Gotovi proizvodi po ceni koštanja	710.000,00	710.000,00
Nalog je zatvoren: 0,00		11.130.000,00	11.130.000,00

1.4.4 Konta Nedovršene proizvodnje 1100 i 9500 koja će biti preneti kao početno stanje u 2019 godinu

Ova konta na kraju 2018 godine imaju stanje:

(A) KONTO 1100-02 NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	UVEĆANANPG	GRAĐEVINA	4.500.000,00	0,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	5.500.000,00	0,00
				SALDO		5.500.000,00

(A) KONTO 9500-02 Nedovršena Proizvodnja

strana 1 od 1

Broj naloga knjiženja	Datum dokumenta	vrsta dokumen	Broj dokumenta	veza sa dokumentom	DUGUJE Debit	POTRAŽUJE Credit
00000	01.01.2018	PS	PS-2018		1.000.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	(D)G	GRAĐEVINA	5.210.000,00	0,00
[OP-1]	31.12.2018	OP	(D)G	GRAĐEVINA	0,00	710.000,00
Stanje za period od 01.01.2018 do 31.12.2018				ZBIR	6.210.000,00	710.000,00
				SALDO		5.500.000,00

1.17. Izveštaj o obračunu proizvodnje

Report ili Izveštaj o obračunu proizvodnje daje iscrpne informacije i podatke o načinu obračuna proizvodnje, parametrima za obračun odnosno ulaznim vrednostima u obračun, zatim o izlaznim vrednostima – rezultatima obračuna, o načinu kontiranja i knjiženja u glavnu knjigu rezultata obračuna i o testiranju ispravnosti obračuna iz koga se prijavljuju i opisuju greške u podacima a samim tim i u obračunu – ako greški ima.

Izveštaj o obračunu za prikazani primer obračuna ima sledeći izgled i sadržaj:

O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E ZA PERIOD OD 01.01.2018 - 31.12.2018

A U T O O B R A Č U N P R O I Z V O D N J E P O P R O G R A M S K O M S I S T E M U B A S T 2 0 1 7

' (A) OPERACIJA: PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE '

(A) IZVEŠTAJI: KONTA TROŠKOVA I RASHODA

GRUPE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

U obračunu troškova proizvodnje učestvuju konta grupa: 51, 52, 53, 54, eventualno 55.
Ova konta obrađuju se po defaultu.

Ako se u obračun uključuju dodatne grupe konta i konta, moraju se te grupe i ta konta
Označiti (čekirati) iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

koja se nalazi u programu:

OBRAČUN PROIZVODNJE STEP-BY-STEP

Iz označenih grupa konta, uzimaju se konta i stanja tih konta kao:

- TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE
- DIREKTN I INDIREKTN TROŠKOVI PROIZVODNJE

Konta u okviru svake od ovih grupa dele se u dva skupa:

- KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON
- KONTA INDIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON

Ova podela se vrši čekiranjem konta direktnih i indirektnih troškova iz operacije:

PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE

'Posebna napomena: sva konta koja su u kontnom planu otvorena kao analitička konta
'po objektu firme (proizvodni pogon, gradilište, magacin materijala, magacin gotovih
'proizvoda, prodavnica sopstvenih proizvoda) na primer konto 5100-11 gde je 11 šifra
'pogona/gradilišta, tretiraju se kao KONTA DIREKTNIH TROŠKOVA ZA PROIZVODNI POGON.

Ovaj izveštaj sastoji se iz istovetnih delova i naslova koji se korak-po-korak formiraju u procesu automatskog obračuna proizvodnje iz programa CSYSTEMS:

- A. PODELA TROŠKOVA PROIZVODNJE
- B. TROŠKOVI NA NIVOU FIRME
- C. TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA
- D. CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE
- E. OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690
E. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-1]
- F. RAZLIKA U CENI U MALOPRODAJI PROIZVODA
F. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-2]
- G. OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300
G. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-3]
- H. OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI
H. KNJIŽENO U GK NA NALOG [OP-4]
- O. KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

(B) OPERACIJA: TROŠKOVI NA NIVOU FIRME'

(B) IZVEŠTAJI: STANJE KONTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

=====			
GRUPA KONTA (51) DIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
1	5110-02-20	Materijal utrosen za proizvodnju.....	3.210.000,00
1		SVEGA DIREKTNII TROŠKOVI	3.210.000,00
=====			
GRUPA KONTA (51) INDIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
1	5100	INDIREKTNII TROŠKOVI GRADILIŠTA.....	1.500.000,00
1		SVEGA INDIREKTNII TROŠKOVI	1.500.000,00
=====			
GRUPA KONTA (52) DIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
NEMA KONTA			
=====			
GRUPA KONTA (52) INDIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
1	5200	BRUTO PLATE GRADILIŠTA.....	500.000,00
1		SVEGA INDIREKTNII TROŠKOVI	500.000,00
=====			
GRUPA KONTA (53) DIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
NEMA KONTA			
=====			
GRUPA KONTA (53) INDIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
NEMA KONTA			
=====			
GRUPA KONTA (54) DIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
NEMA KONTA			
=====			
GRUPA KONTA (54) INDIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			
NEMA KONTA			
=====			
GRUPA KONTA (55) DIREKTNII TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE			
=====			

NEMA KONTA

GRUPA KONTA (55) INDIREKTNI TROŠKOVI KOJI ULAZE U CENU KOŠTANJA PROIZVODNJE

NEMA KONTA

' (C) OPERACIJA: TROŠKOVI PO PROIZVODNIM POGONIMA '

(C) IZVEŠTAJI: MESTA TROŠKOVA PROIZVODNJE

1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE
2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5
3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA
4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA
5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA

1. OBRAČUN PROIZVODNJE: KONTA GRUPE 501 NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE		
Nabavna vrednost prodate robe - Zbirni Saldo svih konta grupe 501		
		0,00
2. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI PROIZVODNJE PO GLAVNOJ KNJIZI NA KLASI 5		
GRUPA KONTA	TROŠKOVI: DIREKTNI	INDIREKTNI
51 TROŠKOVI MATERIJALA	3.210.000,00	1.500.000,00
52 TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA	0,00	500.000,00
53 TROŠKOVI PROIZVOD. USLUGA	0,00	0,00
54 TROŠKOVI AMORTIZACIJE	0,00	0,00
55 TROŠKOVI NEMATERIJALNI	0,00	0,00
56 RASHODI FINANSIJSKI	0,00	0,00
57 RASHODI OSTALI	0,00	0,00
58 RASHODI ZBOG OBEZVREĐENJA	0,00	0,00
59 RASHODI ISPRAVKE GREŠAKA	0,00	0,00
Grupe konta 51,52,53,54,55 zbirno:	3.210.000,00	2.000.000,00
UKUPNO TROŠKOVI PROIZVODNJE:		5.210.000,00
3. OBRAČUN PROIZVODNJE: TROŠKOVI IZ GRUPE KONTA 511 - PODELA PO MESTU TROŠKOVA		
1 ... 5110-02-20	Materijal utrosen za proizvodnju	3.210.000,00
1 MESTO TROŠKA 02		3.210.000,00
1 ... SVI POGONI	Troskovi proizvodnje grupe konta 511	3.210.000,00
4. OBRAČUN PROIZVODNJE: KLJUČ ZA RASPODELU INDIREKTNIH TROŠKOVA PREMA RASHODIMA		
MESTA TROŠKA	GRUPA KONTA 511	KLJUČ
OBJEKTI FIRME	DIREKTNI TROŠKOVI	za
PROIZVODNI POGONI	za izradu ključa	primenu
PROIZVOD. POGON 02	3.210.000,00	100.00 %
PRODAJNI OBJEKTI	0,00	0.00 %
S V E G A	3.210.000,00	100.00 %
5. OBRAČUN PROIZVODNJE: DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA		
MESTA TROŠKA	DIREKTNI TROŠKOVI	INDIREKTNI TROŠKOVI
OBJEKTI FIRME	GRUPE KONTA	GRUPE KONTA
PROIZVODNI POGONI	51,52,53,54, i 55	51,52,53,54, i 55
MESTO TROŠKA 02	3.210.000,00	2.000.000,00
S V E G A	3.210.000,00	5.210.000,00

' (D) OPERACIJA: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE '

(D) IZVEŠTAJI: CENA KOŠTANJA PROIZVODNJE

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PROIZVODNJE PO MESTIMA TROŠKOVA							
MT	DIREKTNI	INDIREKTNI	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE	TROŠK. TEKUĆE	ODSTUPANJE OD
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE	PROIZVODNJE	PLANSKIH CENA
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55		PROIZVODNJE	STVARNI	PLANSKI	
			(1) + (2)		(3) - (4) + (4a)	9500 (POT)	(5) - (6)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	5500000,00	710000,00	0,00	0,00
6			preneto stanje.....	1000000,00			
	3210000,00	2000000,00	5210000,00	5500000,00	710000,00	0,00	0,00
			preneto stanje	1000000,00			

L E G E N D A

KOLONA (4): STVARNI TROŠKOVI PO POPISU NEDOVRSENE PROIZVODNJE sadrži podatak koji se ručno upisuje u tabelu u kolonu <Nedovršena Proizvodnja ove godine (din)> u program PODEŠAVANJE OBRAČUNA. U istom programu dato je uputstvo za dobijanje ovog podatka.

KOLONA (4): ISPOD CIFRE ZA STVARNE TROŠKOVE PO POPISU NEDOVRSENE PROIZVODNJE upisan je iznos PRENETOG STANJA-POČETNOG STANJA ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE preuzet sa konta 1100 DUGUJE.

KOLONA (6): PLANSKI TROŠKOVI TEKUĆE PROIZVODNJE sadrži iznos ulaza gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda (konto 9500 potražuje) samo kod Proizvodnog pogona. Kod Gradilišta koja nemaju magacine gotovih proizvoda ova kolona nema podataka.

R E Z U L T A T:

(5) C E N A K O Š T A N J A	PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	710.000,00
(7) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE	PROIZVODNJE PO OVOM OBRAČUNU:	0,00
ILI ODSUPANJE ZA SVE POGONE BEZ	GRAĐEVINSKIH RADILIŠTA:	0,00

' (E) OPERACIJA: OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 '

(E) IZVEŠTAJI: ODSUPANJE OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA

(E.1) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU FIRME

ZBIRNO ODSUPANJE SVIH OBJEKATA OD PLANSKIH CENA

Obračun odstupanja od planske cene po svim prodajnim objektima u prodatim proizvodima:

Odstupanje =	9600 potražuje :	9600 duguje x (	9690 duguje -	9690 potražuje)
0 =	0 :	0 x (	0 -	0)

(E.2) ODSUPANJE OD PLANSKE CENE U PRODATIM PROIZVODIMA NA NIVOU PRODAJNOG OBJEKTA

7. REALIZACIJA GOTOVIH PROIZVODA PO PLANSKOJ VREDNOSTI IZ PODATAKA IZLAZA MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA
O B R A Č U N O D S T U P A N J A OD PLANSKIH CENA U PRODATIM PROIZVODIMA PO PRODAJNIM OBJEKTIMA

O B J E K T I	IZNOS REALIZACIJE	KLJUČ	ZBIRNO ODSUPANJE	ODSTUPANJE
REALIZACIJE GOTOVIH PROIZVODA	IZ PODATAKA IZLAZA		SVIH OBJEKATA	JEDNOG OBJEKTA
PO PLANSKOJ VREDNOSTI	MAGACINA GOT.PROIZV.	%	OD PLANSKIH CENA	OD PLANSKIH CENA
(1) Svega izlaz/prodaja GP:	0,00	0.00 %		0,00

K O N T R O L A

Stanje po podacima iz svih magacina gotovih proizvoda:

Zbirno izlaz GP za Veleprodaju fakturisanje kupcima:	0,00 prodaja GP
Zbirno izlaz GP za Maloprodaju sopstvenih proizvoda:	0,00 prodaja GP
Zbirno izlaz GP za prenos u Magacin repromaterijala:	0,00 nije prodaja GP
Zbirno -ulaz GP storno za prenos u drugi Magacin GP:	0,00 nije prodaja GP
(1) SVEGA IZLAZ GP IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA :	0,00

Stanje po podacima iz glavne knjige konto 9600 potražuje:

(2) Konto 9600 potražuje	:	0,00 izlaz GP sa zaliha
(3) Konto 9600 duguje	:	0,00 ulaz GP na zalihe

P O D A C I S U I S P R A V N I

Robno knjigovodstvo gotovih proizvoda i glavna knjiga su savršeni, jer su iznosi (1) = (2)
Realizacija Gotovih proizvoda po planskoj vrednosti, u tabeli, dobijena po podacima magacina,
može se koristiti za formiranje ključa za raspodelu realizacije po prodajnim objektima.

(E) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA TROŠKOVA 9690

(E) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA TROŠKOVA 9690 [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
-------	-------------	--------	-----------	------

9500-02 Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00	(D)G
9020 Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00	(D)G
1100-02 NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	4.500.000,00	0,00	UVEĆANA NPG
6300 Prihodi VPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	4.500.000,00	UVEĆANA NPG
9500-02 Nedovršena Proizvodnja	0,00	710.000,00	(D)G
9801-02 GR. Troškovi prodatih gotovih proizvoda	710.000,00	0,00	(D)G
9601-02 GR. Gotovi proizvodi po ceni koštanja	710.000,00	710.000,00	(D)G
SALDO: 0,00	11.130.000,00	11.130.000,00	

' (G) OPERACIJA: OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300 '

(G) IZVEŠTAJI: STANJE ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA

VELEPRODAJAG.1. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U VELEPRODAJI
NA DAN 31.12.2018

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9600	0,00	0,00	0,00
B Saldo Konta 9690	0,00	0,00	0,00
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	0,00	0,00

MALOPRODAJAG.2. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U MALOPRODAJI
NA DAN 31.12.2018

O P I S	Stanje Zaliha 01.01.2018	Stanje Zaliha 31.12.2018	CENA KOŠTANJA
	1	2	3
A Saldo Konta 9120	0,00	0,00	0,00
B Saldo Konta 9121+9125	0,00	0,00	0,00
C CENA KOŠTANJA C=A+B	0,00	0,00	0,00

VELEPRODAJAG.3. IZVEŠTAJ FINANSIJSKOM KNJIGOVODSTVU O STANJU ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA
U VELEPRODAJI PO STVARNOJ CENI KOŠTANJA - PO NETO PRODAJNOJ CENI KOŠTANJA

VREDNOST ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA NA DAN 31.12.2018	VREDNOST ZALIHA
PO STVARNOJ CENI (CENA KOŠTANJA)	CK = 0,00
PO NETO PRODAJNOJ CENI ZA MAGACIN.GOTOV.PROIZVODA 03 NPC =	0,00

(G) OPERACIJA: KNJIŽENJE OBRAČUNA ZALIHA 6300

(G) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA ZALIHA 6300

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

' (H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI '

(H) IZVEŠTAJI: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI

Posle obračuna proizvodnje 9690, zatim 6300 i RAZLIKE U CENI i posle knjiženja u glavnu

knjigu naloga [OP-1], [OP-2] i [OP-3] Formirano je u glavnoj knjizi stanje na kontima:

9120 - ROBA - Zalihe ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda	9120-objekat-pdv-R
9122 - ROBA - Razlika u ceni ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda	9122-objekat
9125 - ROBA - Ukačulisani PDV za ROBU u malopr.sopstvenih proizvoda	9125-objekat-pdv-R
5000 - ROBA - Nabavna vrednost kupljene ROBE u maloprodaji proizvoda	5000-objekat
5015 - ROBA - Nabavna vrednost prodatih DOBARA iz maloprod.proizvoda	5015-objekat
1340 - ROBA - na zalihama u maloprodaji robe	1340-objekat-pdv

Knjiži se nalog knjiženja [OP-4] kojim se vrši OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI
Konto 9120 minus konto 9122 minus konto 9125 daju konto 1340. Za iznos na Kontu 5015 uzima se iznos koji će sa Zbirom dugovne strane Konta 5000 i konta 1340 dati nulu.

(H) OPERACIJA: OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI

(H) IZVEŠTAJI: NALOG KNJIŽENJA OBRAČUNA VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE	BROJ
SALDO:	0,00	0,00	0,00	

'(0) OPERACIJA: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE'

(0) IZVEŠTAJI: KONTROLA TAČNOSTI OBRAČUNA PROIZVODNJE

"OBRAČUN TROŠKOVA PROIZVODNJE 9690 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-1] - DA"
 "RAZLIKA U CENI PRODATIH PROIZVODA - urađeno/knjiženo na nalog [OP-2] - NE"
 "OBRAČUN ZALIHA PROIZVODNJE 6300 - urađeno/knjiženo na nalog [OP-3] - NE"
 "OBRAČUN VREDNOSTI ROBE U MALOPRODAJI - urađeno/knjiženo na nalog [OP-4] - NE"

KONTROLA TAČNOSTI IZRAČUNAVANJA, KONTIRANJA I KNJIŽENJA OBRAČUNA PROIZVODNJE
 Obračun je tačan i korektno proknjižen u Glavnu Knjigu kada su svi iznosi u koloni RAZLIKA jednaki nuli

KONTO	SALDO	KONTO	SALDO	RAZLIKA
9500	5.500.000,00	1100	5.500.000,00 =	0,00 "OK"
9600	0,00	1200	0,00 =	0,00 "OK"
9690	0,00	1201	0,00 =	0,00 "OK"
9120	0,00	1205	0,00 =	0,00 "OK"
9121+9125	0,00	1206	0,00 =	0,00 "OK"

Napomena:

Ako proizvođač ima maloprodaju sopstvenih proizvoda i dodatne trgovačke robe, tada se ta maloprodaja vodi na klasi 9 i Glavna knjiga ima sledeća analitička konta:

9120-11-20-R i 9125-11-20-R su konta ROBE u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120-11-20 i 9125-11-20 su konta PROIZVODA u maloprodaji sopstvenih proizvoda
 9120 = sintetika, 11 = šifra maloprodajnog objekta, 20 = stopa PDV, R = oznaka
 Ovde su dati rezultati za 9120, 9125, 9121 ali samo za analitička konta PROIZVODA

Ako su u obračunu proizvodnje učestvovala gradilišta i ako su sa nekog gradilišta putem prijemnice proizvoda primani proizvodi u magacin gotovih proizvoda, što nije dozvoljeno (ovde ne sme biti knjiženja na 9500 potražuje pre obračuna proizvodnje), uvećana je potražna strana konta 9500 i biće prijavljena greška: ERROR 9500 - 1100

Glavna Knjiga - Nalog knjiženja obračuna proizvodnje broj: [OP-1]

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRŠENA PROIZVODNJA ZA GRAD	4.500.000,00	0,00
6300	Prihodi VPP - povećanje vredno	0,00	4.500.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	0,00	710.000,00
9801-02	GR. Troškovi prodatih gotovih	710.000,00	0,00
9601-02	GR. Gotovi proizvodi po ceni k	710.000,00	710.000,00
		11.130.000,00	11.130.000,00

1.18. Varijante obračuna proizvodnje prema iznosu nedovršene proizvodnje

Iznos nedovršene proizvodnje za gradilište **G** (važi istovetno za gradilište **I** i za pogon **P**) koji se utvrdi popisom nedovršene proizvodnje ili na drugi način ne može biti veći od limita:

Limit = Ukupni troškovi proizvodnje + Preneto stanje nedovršene proizvodnje

U prethodnom primeru obrađen je obračun proizvodnje na Gradilištu (G) u slučaju kada je popisom nedovršene proizvodnje utvrđen iznos nedovršene proizvodnje manji od Limita. Ali ovde mogu da postoje sledeći slučajevi:

6. Iznos nedovršene proizvodnje < Limit (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje)
7. Iznos nedovršene proizvodnje = Limit (uvećanje)
8. Iznos nedovršene proizvodnje > Limit (uvećanje)
9. Iznos nedovršene proizvodnje = 0 (gradilište je zatvoreno – objekat-proizvod je završen)
10. Iznos nedovršene proizvodnje < iznos PS nedovršene proizvodnje (smanjenje)

Slučaj 1

Nedovršena proizvodnja 5.500.000 < troškovi 5.210.000 + PS nedovršene proizvodnje 1.000.000

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSTUPANJA OD PLANSKE CENE PRO					
MT	DIREKTNI	INDIREKTNI	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	STUARNI
					(3)-(4)+(4a)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	5500000,00	710000,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 5.500.000)

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	4.500.000,00	0,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	4.500.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	0,00	710.000,00
9801-02	GR. Troškovi prodatih gotovih proizvoda	710.000,00	0,00
9601-02	GR. Gotovi proizvodi po ceni koštanja	710.000,00	710.000,00
SALDO:	0,00	11.130.000,00	11.130.000,00

Slučaj 2

Nedovršena proizvodnja 6.210.000 = troškovi 5.210.000 + PS nedovršene proizvodnje 1.000.000

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PRO					
MT	DIREKTN	INDIREKTN	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	STUARNI
					(3)-(4)+(4a)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	6210000,00	0,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 6.210.000)

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	5.210.000,00	0,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	5.210.000,00
SALDO:	0,00	10.420.000,00	10.420.000,00

Slučaj 3

Nedovršena proizvodnja 7.000.000 > troškovi 5.210.000 + PS nedovršene proizvodnje 1.000.000

Upiše se iznos nedovršene proizvodnje 7.000.000 u tabelu 9690 za parametre obračuna proizvodnje

Br	PROIZVODNI POGON ILI GRADILIŠTE	P	Nedovršena Proizv. ove godine (din)	Nedovršena Proizv. ove godine (%)	Nedovršena Proizv. PrenetoStanje(din)
02	GRADILIŠTE	G	7.000.000,00	0,00	1.000.000,00

Posle završenog obračuna proizvodnje dobije se poruka:

IZVRŠENA JE KOREKCIJA UPISANOG IZNOSA NEDOVRSENE PROIZVODNJE

Upisani iznos nedovršene proizvodnje za ovu godinu od7.000.000,00
veći je od ukupnih troškova proizvodnje za ovu godinu5.210.000,00
uvećanih za PS preneto stanje nedovršene proizvodnje1.000.000,00
Što je iznos za max.dozvoljenu nedovršenu proizvodnju6.210.000,00

pa se ovaj iznos uzima za iznos nedovršene proizvodnje.....6.210.000,00

Nastavi

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PRI					
MT	DIREKTN	INDIREKTN	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	S T U A R N I
	(1)	(2)	(3)	(4)	(3)-(4)+(4a)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	6210000,00	0,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Što znači da bez obzira na upisani iznos utvrđenih zaliha nedovršene proizvodnje, ako je taj iznos veći od dozvoljenog limita (troškovi + PS nedovršene proizvodnje) biće upisani iznos zamenjen sa iznosom limita.

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (uvećanje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 6.210.000)

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	5.210.000,00	0,00
6300	Prihodi UPP - povećanje vrednosti zaliha	0,00	5.210.000,00
SALDO:	0,00	10.420.000,00	10.420.000,00

Slučaj 4

Nedovršena proizvodnja = 0 (građevinski objekat je završen, gradilište je zatvoreno)

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I ODSUPANJA OD PLANSKE CENE PRI					
MT	DIREKTN	INDIREKTN	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	S T U A R N I
	(1)	(2)	(3)	(4)	(3)-(4)+(4a)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	0,00	6210000,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (umanjenje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 0)

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	0,00	1.000.000,00
6310	Prihodi UPP - smanjenje vrednosti zaliha	0,00	-1.000.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	0,00	6.210.000,00
9801-02	GR. Troškovi prodatih gotovih proizvoda	6.210.000,00	0,00
9601-02	GR. Gotovi proizvodi po ceni koštanja	6.210.000,00	6.210.000,00
SALDO:	0,00	17.630.000,00	17.630.000,00

Slučaj 5

Nedovršena proizvodnja u ovoj godini manja je od prenetog stanja nedovršene proizvodnje iz prošle godine, što znači da je u ovoj godini došlo do smanjenja zaliha nedovršene proizvodnje
U tabelu 9690 upiše se nedovršena proizvodnja 600.000,00 i izvrši se obračun proizvodnje

Br	PROIZVODNI POGON ILI GRADILIŠTE	P	Nedovršena Proizv. ove godine (din)	Nedovršena Proizv. ove godine (%)	Nedovršena Proizv. PrenetoStanje(din)
02	GRADILIŠTE	G	600.000,00	0,00	1.000.000,00

=====

6. OBRAČUN PROIZVODNJE: OBRAČUN CENE KOŠTANJA I Odstupanja od planske cene pri

=====

MT	DIREKTN	INDIREKTN	UKUPNO	POPIS ZALIHA	TROŠK. TEKUĆE
PP	TROŠKOVI	TROŠKOVI	TROŠKOVI	NEDOVRSENE	PROIZVODNJE
GR	51,52,53,54,55	51,52,53,54,55	(1) + (2)	PROIZVODNJE	S T U A R N I
					(3)-(4)+(4a)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
02	3210000,00	2000000,00	5210000,00	600000,00	5610000,00
G			preneto stanje.....	1000000,00	

Kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu (umanjenje zaliha nedovršene proizvodnje sa 1.000.000 na 600.000)

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	5.210.000,00	0,00
9020	Račun za preuzimanje troškova	0,00	5.210.000,00
1100-02	NEDOVRSENA PROIZVODNJA ZA GRADILIŠTE	0,00	400.000,00
6310	Prihodi UPP - smanjenje vrednosti zaliha	0,00	-400.000,00
9500-02	Nedovršena Proizvodnja	0,00	5.610.000,00
9801-02	GR. Troškovi prodatih gotovih proizvoda	5.610.000,00	0,00
9601-02	GR. Gotovi proizvodi po ceni koštanja	5.610.000,00	5.610.000,00
SALDO:	0,00	16.430.000,00	16.430.000,00

GOTOVI PROIZVODI

U finansijskom knjigovodstvu u knjigovodstvu evidencija o zalihama nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, delova i nedovršenih usluga, vodi se na računima:

1100 - Nedovršena Proizvodnja (evidencija o zalihama nedovršenih proizvoda)

1200 - Gotovi Proizvodi (evidencija o zalihama gotovih proizvoda)

Računi 110 i 120 su "mirujući" računi jer se na ovim računima u toku godine knjiži u toku godine samo

- početno stanje (na početku godine)
- povećanje ili smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda (na kraju godine)

Na ovim računima u toku obračunskog perioda ne sprovode se nikakva knjiženja. Knjiženja koja se odnose na početak procesa proizvodnje, na završetak procesa proizvodnje, na prijem gotovih proizvoda u skladište, na prodaju gotovih proizvoda, na manjkove i viškove, i slično, sprovode se u pogonskom knjigovodstvu (Obračun troškova i učinaka na klasi 9)

Pravila knjiženja za Nedovršenu proizvodnju:

Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na kraju obračunskog perioda, U iznosu od 100.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		100.000
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	100.000	

Smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na kraju obračunskog perioda u iznosu od 90.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE SMANJENJE	90.000	
110	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE		90.000

Pravila knjiženja za Gotove proizvode:

Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda na kraju obračunskog perioda, u iznosu od 200.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		200.000
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	200.000	

Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda na kraju obračunskog perioda u iznosu od 190.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE SMANJENJE	190.000	
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA		190.000

631 - Smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda

630 - Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i nedovršenih usluga

Primer 1: Stanje zaliha na kraju obračunskog perioda (pogonsko knjigovodstvo)

Konto	Naziv Konta	Početno stanje	Stanje na kraju obrač. perioda	uvećanje	smanjenje
950	ZALIHE NEDOVRSENA PROIZVODNJA	550.000	250.000		300.000
960	ZALIHE GOTOVI PROIZVODI	100.000	240.000	140.000	
	SVEGA	650.000	490.000	140.000	300.000

Knjiženje promena stanja zaliha na kraju obračunskog perioda

Primer 1: Stanje zaliha na kraju obračunskog perioda (pogonsko knjigovodstvo)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	160.000	
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	140.000	
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		300.000

U ovom primeru 1 na kraju obračunskog perioda došlo je do smanjenja zaliha nedovršene proizvodnje i do uvećanja zaliha gotovih proizvoda, pa bi to trebalo da bude:

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	300.000	
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		300.000

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		140.000
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	140.000	

napomena

950 - na dugovnoj strani su: zalihe nedovršene proizvodnje: **iznos prenet iz protekle godine po početnom stanju i iznos utvrđen obračunom proizvodnje za ovu godinu**

950 - na potražnoj strani su:

U obračunu proizvodnje: kolona **(6) planski troškovi tekuće proizvodnje ili PLANSKA CENA** a formira se iz prijemnice gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda. Ako je ova iznos jednak nuli, to znači da nema magacina gotovih proizvoda i da se radi o građevinskom gradilištu.

PRILOG 1

GRAĐEVINSKA FIRMA KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ (uputstvo za obračun proizvodnje za gradilište)

Firma Ima Gradilište sa koga se u finalu dobija Gotov proizvod koji se prijemnicom Gotovog proizvoda smešta u magacin gotovih proizvoda. Ako je gotov proizvod stan ili garaža, tada se internim računom prenosi u maloprodaju proizvoda odakle se prodaje fizičkim licima građanima. Gradilište Ima troškove materijala i druge. Gradilište Ima nedovršenu proizvodnju. Investitor-izvođač nikome Ne fakturiše za izvedene građevinske radove na Gradilištu

Primer 1. Nedovršena proizvodnja = 0 (prva godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je NULA:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
0		0	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 50

Nedovršena proizvodnja ove godine = 50 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	50	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		50
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	50	
6300	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		50

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju prve godine je 50 din.

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	

Primer 2. Nedovršena proizvodnja = 50 (druga godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je 50 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 30

Nedovršena proizvodnja ove godine = 30 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	30	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		30

1100	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	30	
6300	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		30

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju druge godine je 80 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	

Primer 3. Nedovršena proizvodnja = 30 (treća godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je 80 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 20

Nedovršena proizvodnja ove godine = 20 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	20	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		20
1100	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	20	
6300	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		20

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju izgradnje ili na kraju treće godine je 100

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	
20		20	
100	0	100	0

Dakle, građevinski objekat je završen ali još uvek nije pretvoren u gotov proizvod već se ceo objekat još uvek vodi kao Zaliha nedovršene proizvodnje u ukupnom iznosu koji je knjižen na kontima 9500 i 1100 odnosno u iznosu od = 100 din

Kada se za građevinski objekat dobije upotrebna dozvola i ostale dozvole i dokumentacija, on se potom prijemnice gotovih proizvoda uvodi u magacin gotovih proizvoda čime se dobija nalog knjiženja:

Prijemnica gotovog proizvoda, odnosno prevođenje zaliha nedovršene proizvodnje u gotove proizvode u pogonskom knjigovodstvu firme:

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		100
9600	GOTOVI PROIZVODI NA ZALIHAMA	100	

Uz ovaj nalog knjiženja mora se obavezno dodati i nalog za Prevođenje zaliha nedovršene proizvodnje u gotove proizvode u glavnoj knjizi firme

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		100
1200	GOTOVI PROIZVODI NA ZALIHAMA	100	

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje posle ovoga je = 0

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	
20		20	
	100		100
100	100	100	100

Napomena:

Prijemnica gotovog građevinskog proizvoda ili gotovih građevinskih proizvoda u magacin gotovih proizvoda ne radi se po planskoj ceni proizvoda već se radi po stvarnoj ceni koštanja proizvoda, koja je u tom momentu precizno utvrđena i poznata, i u našem primeru iznosi **100 din.**

Ako je građevinski proizvod bila stambena zgrada sa 10 stanova ukupne kvadrature 25 m², tada se dobije stvarna cena kvadrata $100 : 25 = 4$ din/m². Kvadratura svakog stana pomnoži se sa 4 din i dobije se stvarna cena stana. Stan se tada može prijemnicom proizvoda primiti u magacin gotovih proizvoda po toj **Stvarnoj ceni stana.**

Prodajna cena stana određuje se u skladu sa tržišnim cenama od strane investitora i vlasnika stana i najčešće je različita od Stvarne cene stana. Na prodajnu cenu stana u momentu prodaje dodaje se i PDV. Ako je stan iz magacina gotovih proizvoda putem internog računa prenet u maloprodaju proizvoda, tada u toj maloprodaji stan ima **Maloprodajnu cenu stana** u kojoj se sadrži i PDV.

PRILOG 2

GRAĐEVINSKA FIRMA KOJA JE SAMO IZVOĐAČ (uputstvo za obračun proizvodnje za gradilište)

(Ima Gradilište sa koga se u finalu ne dobija Gotov proizvod jer je proizvod tuđi - investitorov. Zbog toga nema ni magacin gotovih proizvoda. Gradilište Ima troškove materijala i druge. Gradilište može da Ima nedovršenu proizvodnju. Redovno se fakturiše za izvedene građevinske radove na Gradilištu. Fakturiše se investitoru građevinskog objekta. Ako je na kraju poslovne godine sve fakturisano, tada je iznos nedovršene proizvodnje jednak nuli. Ako nije sve fakturisano, tada je iznos nedovršene proizvodnje veći od nule.

Primer 1. Nedovršena proizvodnja = 0 (SMANJENJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 80

Nedovršena proizvodnja ove godine = 0

U odnosu na prošlu godinu postoji smanj enje nedovršene proizvodnje 120-0=120

Utrošak ove godine = troškovi 80 + nedovršena proizvodnja 120 = 200

Troškovi prodatih proizvoda = Utrošak 200 - Nedovršena proizvodnja 0 = 200

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	80	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		80
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		200
9801	GR.TROŠKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	200	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	200	200
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		120
6310	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	120	

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **NULA**:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
80			120
	200		
200	200	120	120

Primer 2. Nedovršena proizvodnja =180 (UVEĆANJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 200

Nedovršena proizvodnja ove godine = 180

U odnosu na prošlu godinu postoji uvećanje nedovršene proizvodnje 120-180=60

Utrošak ove godine = 200 + 120 = 320

Troškovi prodatih proizvoda = Utrošak 320 - Nedovršena proizvodnja 180 = **140**

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE	200	
9020	RACUN ZA PREUZIMANJE TROSKOVA		200
9500	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE		140
9801	GR.TROSKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	140	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	140	140
1100	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE	60	
6300	ZALIHE NEDOVRSENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		60

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **180 din**:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
200		60	
	140		
320	140	180	0

Primer 3. Nedovršena proizvodnja =90 (SMANJENJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 200

Nedovršena proizvodnja ove godine = 90

U odnosu na prošlu godinu postoji umanjenje nedovršene proizvodnje 120-90=30

Utrošak ove godine = 200 + 120 = 320

Troškovi prodatih proizvoda = Utrošak 320 - Nedovršena proizvodnja 90 = **230**

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	200	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		200
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		230
9801	GR.TROŠKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	230	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	230	230
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		30
6310	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	30	

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **90 din**:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
200			30
	230		
320	230	120	30

Mića Miloje Banković i Coba Slobodan Stanojević 22.01.2017 u Negotinu

